ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងសុខាភិបាល

សេចក្ដីណែនាំ
ស្ដីពីការផ្ដល់សេវាគាំពារមាតានិងទារក
ក្នុងអំឡុងពេលការរាតត្បាតជាសកលនៃ
ជំងឺកូវីដ-១៩

ឆ្នាំ ២០២០

អារម្ភកថា

គោលបំណងសំខាន់នៃសេចក្តីណែនាំស្តីពីការផ្តល់សេវាគាំពារមាតា និងទារកក្នុងអំឡុងពេលការរាតត្បាតជាសកលនៃជំងឺកូវីដ-១៩នេះ គឺដើម្បីធានាថាអ្នកផ្តល់សេវាថែទាំផ្នែកសម្ភពអាចផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាពស្ត្រីក្នុងអំឡុងពេលមានផ្ទៃពោះ ពេលសម្រាល ក្រោយសម្រាល ការថែទាំទារកទើបនឹងកើត កុមារ យុវវ័យ សេវាពន្យារកំណើត សេវាថែទាំការរំលូតកូនប្រកបដោយសុវត្ថិភាព អំពើហិង្សាលើស្ត្រី និងសេវាថែទាំអ្នកផ្ទុកមេរោគអេដស៍ប្រកបដោយការគោរព និងការយកចិត្តទុកដាក់ ដើម្បីលើកកម្ពស់សុវត្ថិភាពរបស់ស្ត្រីក្រុមគ្រួសារនិងបុគ្គលិកសុខាភិបាលក្នុងអំឡុងពេលរាតត្បាតនៃជំងឺកូវីដ-១៩។

សេចក្តីណែនាំនេះគ្រាន់តែជាឯកសារបន្ថែមទៅលើឯកសាររបស់ក្រសួងសុខាភិបាលដែលមានស្រាប់ហើយការចងក្រងសេចក្តីណែនាំនេះផ្អែកលើគោលការណ៍ណែនាំរបស់អង្គការមូលនិធិសហប្រជាជាតិសម្រាប់ប្រជាជន (UNFPA) និងអង្គការសុខភាពពិភពលោក (WHO) រួមមានការអនុវត្តនិងដំបូន្មានថ្មីៗទាក់ទងនឹងការថែទាំសុខភាពដែលត្រូវអនុវត្តនៅក្នុងអំឡុងពេលរាតត្បាតនៃជំងឺកូវីដ-១៩។

សេចក្តីណែនាំនេះអាចជួយដល់ អ្នកគ្រប់គ្រង និងអ្នកផ្តល់សេវា ក្នុងការផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាពដោយផ្ទាល់ និងពីចម្ងាយ តាមទូរស័ព្ទ ឬប្រព័ន្ធអ៊ិនធឺណេតប្រសិនបើអាចធ្វើបាន ប៉ុន្តែវាគ្រាន់តែជាជំនួយបន្ថែមទៅលើការអនុវត្តតាមពិធីសារជាតិមាតុភាពគ្មានគ្រោះថ្នាក់របស់មណ្ឌលសុខភាព និងមន្ទីរពេទ្យបង្អែកក្នុងអំឡុងពេលរាតត្បាតនៃជំងឺកូវីដ-១៩តែប៉ុណ្ណោះ។

ថ្ងៃពុធ ១៣កើត ខែអស្សុជ ឆ្នាំជូត ទោស័ក ព.ស ២៥៦៤

រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី៣០ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០២០

សាស្ត្រាចារ្យ **អេង ហួត**

រដ្ឋលេខាធិការ

សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ

ក្រសួងសុខាភិបាលសូមសម្តែងនូវការកោតសរសើរ ចំពោះមន្ត្រីកម្មវិធីជាតិសុខភាពបន្តពូជនៃមជ្ឈមណ្ឌលជាតិគាំពារមាតានិងទារកដែលបានខិតខំប្រឹងប្រែងរៀបរៀងជាសង្ខេបផ្នែកបច្ចេកទេសថ្នាក់ជាតិ នូវសេចក្តីណែនាំស្តីពីការផ្តល់សេវាគាំពារមាតានិងទារក ក្នុងអំឡុងពេលការរាតត្បាតជាសកលនៃជំងឺកូវីដ-១៩នេះឡើង។

សូមថ្លែងអំណរគុណដល់ក្រុមការងារបច្ចេកទេសរបស់កម្មវិធីជាតិសុខភាពបន្តពូជ ផ្នែកបណ្តុះបណ្តាលនៃមជ្ឈមណ្ឌលជាតិគាំពាមាតានិងទារក នាយកដ្ឋានមន្ទីរពេទ្យនៃក្រសួងសុខាភិបាលដែលបានសហការយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយមន្ត្រីបច្ចេកទេសរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍសុខាភិបាលរួមមានអង្គការមូលនិធិសហប្រជាជាតិសម្រាប់ប្រជាជន (UNFPA) អង្គការសុខភាពពិភពលោក (WHO) អង្គការ GIZ គម្រោងUSAID-EQHA អង្គការCHAI ព្រមទាំងផ្តល់ជំនួយបច្ចេកទេស លើការអនុវត្តនិងជំបូន្មានរបស់អ្នកជំនាញ ផ្អែកលើការស្រាវជ្រាវបែបវិទ្យាសាស្ត្រចុងក្រោយ ដែលទាក់ទងនឹងជំងឺកូវីដ-១៩ ដើម្បីការពារសុខភាពមាតានិងទារកនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។

សូមថ្លែងអំណរគុណជាពិសេសដល់អង្គការមូលនិធិសហប្រជាជាតិសម្រាប់ប្រជាជន (UNFPA) ដែលបានជួយប្រែសម្រួលជាភាសាខ្មែរព្រមទាំងជួយឧបត្ថម្ភថវិកាគាំទ្រក្នុងការរៀបរៀងនិងការបោះពុម្ពសេចក្តីណែនាំនេះ។

មាតិកា

អារម្ភកថា...1

សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ..2

មាតិកា...3

សេចក្តីផ្តើម..4

ការពិគ្រោះជំងឺ ការស្រាវជ្រាវ ការបញ្ជូននិងការការពារខ្លួន..7

ការថែទាំផ្ទៃពោះមុនសម្រាលក្នុងអំឡុងពេលមានជំងឺកូវីដ-១៩..12

ការថែទាំពេលឈឺពោះសម្រាលក្នុងអំឡុងពេលមានជំងឺកូវីដ-១៩...22

ការថែទាំក្រោយសម្រាលក្នុងអំឡុងពេលមានជំងឺកូវីដ-១៩...29

ការថែទាំកុមារនិងសេវាសុខភាពផ្លូវភេទ សុខភាពបន្តពូជ ក្នុងអំឡុងពេលរាតត្បាតនៃជំងឺកូវីដ-១៩.
....39

សុខភាពនិងសុវត្ថិភាពរបស់បុគ្គលិកសុខាភិបាល..51

ឧបសម្ព័ន្ធ..53

សេចក្តីផ្តើម

ជំងឺកូវីដ-១៩ជាជំងឺរលាកផ្លូវដង្ហើមស្រួចស្រាវថ្មីដែលបណ្តាលមកពីមេរោគថ្មីដែលមានឈ្មោះថា SAR-CoV-2 ដែលកើតឡើងនៅទីក្រុងវូហានប្រទេសចិនកាលពីខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៩ ហើយបានរីករាលដាលទូទាំងពិភពលោក។

ចំណុចសំខាន់បំផុតអំពីជំងឺកូវីដ-១៩នេះ ការឆ្លងភាគច្រើនអាចបណ្តាលឱ្យមានរោគសញ្ញាស្រាល ឬគ្មានរោគសញ្ញា ហើយមិនមែនមនុស្សគ្រប់រូបសុទ្ធតែមានហានិភ័យនៃជំងឺនេះទេ។ មនុស្សដែលមានអាយុកាន់តែច្រើន អ្នកដែលមានជំងឺផ្លូវដង្ហើម បេះដូង បញ្ហាមេតាបូលិកនិងភាពសុំខ្សោយ អាចមានហានិភ័យខ្ពស់ពីមធ្យមទៅធ្ងន់ធ្ងរ។

ទិន្នន័យស្តីពីជំងឺកូវីដ-១៩លើស្រ្តីមានផ្ទៃពោះនៅមានកម្រិត តាមរយៈការសិក្សាដែលបានចុះផ្សាយរហូតមកដល់ពេលនេះមិនបង្ហាញពីការកើនឡើងនូវហានិភ័យនៃជំងឺធ្ងន់ធ្ងរក្នុងពេលមានផ្ទៃពោះ ឬមានហានិភ័យខ្ពស់ចំពោះទារកទើបនឹងកើតនោះទេ។ ការឆ្លងមេរោគពីកំណើតមិនត្រូវបានគេរកឃើញទេ ហើយមេរោគមិនត្រូវបានគេរកឃើញនៅក្នុងពេលចាប់ផ្តើមមានផ្ទៃពោះដែរ។ របកគំហើញទាំងនេះមានភាពប្រាកដប្រជានិងខុសគ្នាស្រឡះពីជំងឺរាតត្បាតផ្សេងៗទៀតដូចជាជំងឺផ្តាសាយបក្សី H1N1 ឆ្នាំ២០០៩ ដែលបណ្តាលឱ្យមានជំងឺធ្ងន់ធ្ងរលើស្ត្រីមានផ្ទៃពោះឬវីរុសហ្សិកាដែលធ្វើឱ្យទារកទើបនឹងកើតមានទម្រង់ខុសពីធម្មតា។ក្នុងពេលដែលកំពុងរៀបរៀងឯកសារនេះព័ត៌មានស្តីពីផលប៉ះពាល់នៃជំងឺកូវីដ-១៩លើស្ត្រីដែលមានផ្ទៃពោះនៅវ័យក្មេងនិងព័ត៌មានបង្ហាញស្តីពីហានិភ័យទាបនៃភាពធ្ងន់ធ្ងររបស់ជំងឺកូវីដ-១៩នេះលើស្ត្រីក្នុងវ័យបន្តពូជមិនទាន់មាននៅឡើយ។

ការរក្សាសំណុំសេវាសុខាភិបាលសំខាន់ៗ

ជំងឺជំងឺកូវីដ-១៩ ទំនងជាប៉ះពាល់ខ្លាំងជាងលើ ប្រទេសដែលមានប្រព័ន្ធសុខាភិបាលមិនទាន់រឹងមាំទំនង។ ការថយចុះនូវលទ្ធភាពទទួលបាននិងការប្រើប្រាស់សេវាសុខភាព មាតានិងទារកក្នុងអំឡុងពេលរាតត្បាតនេះ នឹងបណ្តាលអោយមានការកើនឡើងនូវចំនួនមាតានិងទារកដែលប្រឈមនឹងផលវិបាក ឬស្លាប់ក្នុងអំឡុងពេលមានផ្ទៃពោះ សម្រាលនិងក្រោយសម្រាល។ ដូច្នេះអ្នកគ្រប់គ្រងសេវាសុខាភិបាលត្រូវពិចារណាអោយបានល្អិតល្អន់នូវលទ្ធភាពក្នុងការផ្តល់សេវាទាំងនេះនៅមូលដ្ឋាននិងនៅសហគមន៍ ដើម្បីធានានូវការបន្តទទួលបាននូវសេវាសុខភាពមាតានិងទារកសំខាន់ៗ។

ស្ត្រីមានផ្ទៃពោះទាំងអស់រួមទាំងអ្នកដែលមានការឆ្លងមេរោគដែលត្រូវបានបញ្ជាក់ឬសង្ស័យថាមានជំងឺកូវីដ-១៩ មានសិទ្ធិទទួលបានការថែទាំប្រកបដោយគុណភាពខ្ពស់ មុនពេលសម្រាល ពេលសម្រាលនិងក្រោយពេលសម្រាល ដោយរួមបញ្ចូលទាំងការថែទាំទារកទើបនឹងកើតនិងថែទាំសុខភាពផ្លូវចិត្ត។

សេវាថែទាំផ្នែកសម្ភពគួរតែបន្តផ្តល់អាទិភាពជាសេវាសុខភាពស្នូលដ៏សំខាន់ ហើយសេវាថែទាំសុខភាពផ្លូវភេទនិងបន្តពូជដទៃទៀតដូចជា ផែនការគ្រួសារ ការការពារកំណើតបន្ទាន់ ការព្យាបាលជំងឺកាមរោគ ការថែទាំក្រោយការរំលូតកូននិងសេវារំលូតកូនប្រកបដោយសុវត្ថិភាពនិងស្របច្បាប់ នៅតែជាសេវាសុខភាពស្នូលផងដែរ។

អ្នកផ្តល់សេវាថែទាំផ្នែកសម្ភព រួមទាំងឆ្មបនិងបុគ្គលិកដែលផ្តល់ការគាំពារមាតានិងទារកមិនថានៅតាមមូលដ្ឋានសុខាភិបាលឬនៅក្នុងសហគមន៍គឺជាអ្នកផ្តល់សេវាថែទាំដ៏សំខាន់ដែលត្រូវការពារនិងផ្តល់អាទិភាពដល់ពួកគាត់ដើម្បីបន្តផ្តល់ការថែទាំដល់ស្ត្រីមានផ្ទៃពោះនិងទារក។

សេចក្តីណែនាំនេះសម្រាប់ធ្វើផែនការដើម្បីគាំទ្រនិងរៀបចំផែនការត្រៀមទុកជាមុនដើម្បីឆ្លើយតបបន្ថែមលើគោលការណ៍ណែនាំស្តីអំពីសេវាសំខាន់ៗ អំឡុងពេលមានការរាលដាលនិងដើម្បីបំពេញបន្ថែមលើឯកសារដែលទើបតែចុះផ្សាយស្តីអំពីការការពារសុខភាពនៅសហគមន៍ រួមទាំងការធ្វើយុទ្ធនាការនានាក្នុងអំឡុងពេលដែលកំពុងមានការរាតត្បាតជាសកលនៃជំងឺកូវីដ-១៩ ដោយយោងទៅតាមសេចក្តីណែនាំរបស់អង្គការសុខភាពពិភពលោក សម្រាប់រក្សានូវសេវាសុខភាពសំខាន់ៗ បានចុះផ្សាយ នៅថ្ងៃទី០៥ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២០ បានពង្រីកបន្ថែមអំពីមាតិកានៃការផ្តល់សេវាសំខាន់ៗនិងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រត្រៀមទុកជាមុននិងការឆ្លើយតបស្តីអំពីជំងឺកូវីដ-១៩។ សេចក្តីណែនាំនេះនឹងគាំទ្រដល់ការអនុវត្តសកម្មភាពជាគោលដៅសំខាន់ៗនៅថ្នាក់ជាតិ ថ្នាក់ក្រោមជាតិនិងសហគមន៍ដើម្បីរៀបចំឡើងវិញនិងរក្សាការទទួលបានសេវាមានសុវត្ថិភាពនិងមានគុណភាពដែលមាននៅក្នុងសំណុំសេវាសំខាន់ៗ។ សេចក្តីណែនាំនេះនឹងបង្ហាញអំពីការផ្លាស់ប្តូរចាំបាច់ដើម្បីរក្សាសុខភាពរបស់ប្រជាជនមានសុវត្ថិភាពនិងរក្សាការបន្តការផ្តល់សំណុំសេវាសំខាន់ៗ អំឡុងពេលនៃការឆ្លើយតបលើការរាលដាលជំងឺកូវីដ-១៩។ សេចក្តីណែនាំនេះសំដៅលើអ្នកធ្វើការសម្រេចចិត្តនិងអ្នកគ្រប់គ្រងនៅថ្នាក់ជាតិនិងថ្នាក់ក្រោមជាតិ។

ខាងក្រោមនេះជាអនុសាសន៍នានាសម្រាប់ជួយគាំទ្រដល់អ្នកគ្រប់គ្រងសេវាសុខាភិបាលដើម្បីធានានូវការបន្តសំណុំសេវាសុខាភិបាលសំខាន់ៗ ។

យុទ្ធសាស្ត្រនានាសម្រាប់សំណុំសេវាសុខាភិបាលសំខាន់ៗ

- ធ្វើការកែប្រែយន្តការនៃការគ្រប់គ្រងនិងសម្របសម្រួលដើម្បីគាំទ្រសកម្មភាពឱ្យបានទាន់ពេល
- កំណត់អាទិភាពសេវាសុខភាពសំខាន់ៗ និងធ្វើការអនុវត្តដើម្បីធ្វើការផ្លាស់ប្តូរទៅតាមតម្រូវការ
- ធ្វើការរៀបចំទីកន្លែងសម្រាប់ការផ្តល់សេវា
- បង្កើតលំហូរសម្រាប់អ្នកជំងឺឱ្យមានសុវត្ថិភាពនិងប្រសិទ្ធភាពនៅគ្រប់កម្រិត
- ធ្វើការពង្រឹងសមត្ថភាពដល់អ្នកផ្តល់សេវាឱ្យបានរហ័ស
- រក្សាឱ្យមានឱសថចាំបាច់ ឧបករណ៍និងបរិក្ខារនានា
- ផ្តល់ការគាំទ្រផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់សុខភាពសាធារណៈនិងបំបាត់របាំងហិរញ្ញវត្ថុនៃការទទួលសេវា
- ពង្រឹងយុទ្ធសាស្ត្រទំនាក់ទំនងដើម្បីគាំទ្រដល់ការប្រើសេវាសំខាន់ៗឱ្យបានសមស្រប

- ពង្រឹងការអភិបាលសេវាសំខាន់ៗ
  - ប្រើបច្ចេកវិទ្យា DIGITAL ដើម្បីធ្វើការគាំទ្រការផ្តល់សេវាសំខាន់ៗ។

ការពិគ្រោះជំងឺ ការស្រាវជ្រាវ ការបញ្ជូននិង ការការពារខ្លួន

I. ការពិគ្រោះជំងឺនិងការស្រាវជ្រាវរកជំងឺកូវីដ-១៩

១. ការពិគ្រោះជំងឺនិងការស្រាវជ្រាវរក(Screen)ជំងឺកូវីដ-១៩ ត្រូវអនុវត្តលើស្ត្រីទាំងអស់ដែលមកទទួលសេវាសុខភាពបន្តពូជតាមឯកសារជំនួយស្មារតី ការធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យនិងការព្យាបាលជំងឺកូវីដ-១៩(Version 2) (MOH Dianosis and Treatment Protocol for COVID-19 in Cambodia)។

២. ត្រូវសាកសួរស្ត្រីទាំងអស់និងសាច់ញាតិឬអ្នក ជូនដំណើររបស់ស្ត្រី ដើម្បីតាមដានរកការឆ្លងមេរោគតាមរយៈការសាកសួរអំពីសុខភាពទូទៅ ជំងឺប្រចាំកាយ (ឧទាហរណ៍ ជំងឺបេះដូង ប្រវត្តិជំងឺរបេង ជំងឺទឹកនោមផ្អែម ជំងឺផ្លូវដង្ហើម ឬមេតាបូលិក) សញ្ញាគ្រុនក្តៅនិងរោគសញ្ញាផ្លូវដង្ហើម។ អ្នកដែលមានគ្រុនក្តៅឬរោគសញ្ញានៃផ្លូវដង្ហើមអាចនឹងប្រឈមជំងឺកូវីដ-១៩។ ស្ត្រីមានផ្ទៃពោះដែលកំពុងរស់នៅក្នុងតំបន់ ជនជាតិភាគតិច សហគមន៍ដែលមានមនុស្សច្រើនកុះករ មអាចនឹងមានហានិភ័យខ្ពស់នៃការឆ្លងជំងឺកូវីដ-១៩ ។

៣. ត្រូវមានប្រព័ន្ធបញ្ជូនជាស្រេចដើម្បីធ្វើការបញ្ជូនបន្ទាន់ពីមូលដ្ឋានសុខាភិបាលកម្រិតទាបទៅកាន់កន្លែងមូលដ្ឋានសុខាភិបាលកម្រិតខ្ពស់ សម្រាប់ស្ត្រីមានផ្ទៃពោះដែលវិវឌ្ឍទៅសភាពមធ្យមនិងធ្ងន់ធ្ងរហើយទាមទារសេវាព្យាបាលកម្រិតខ្ពស់។ ប្រសិនបើអាចបុគ្គលិកផ្នែកសម្ភពនៅមូល ដ្ឋានសុខាភិបាលកម្រិតទាបគួរតែជូនដំណឹងដល់មូលដ្ឋានសុខាភិបាលកម្រិតខ្ពស់ជាមុនអំពីការបញ្ជូនដោយធានាថាស្ត្រីមានស្ថេរភាពសិន។ ក្នុងករណីស្ត្រីមិនទាន់ឈឺពោះសម្រាលត្រូវរៀបចំបញ្ជូន។

ក្នុងករណីស្ត្រីឈឺពោះសម្រាល សូមមើលទំព័រទី២៦។

ក.<u>នៅពេលរៀបចំបញ្ជូនបន្ទាន់</u>

- រៀបចំរថយន្តគិលានសង្គ្រោះសម្រាប់បញ្ជូននិងឱសថបំរុងទុកក្នុងករណីសង្គ្រោះបន្ទាន់ដែលអាចកើតឡើងក្នុងអំឡុងពេលបញ្ជូន ដូចជាការតឿតសរសៃឈាមបេះដូងឬសម្ពាធឈាមថយចុះភ្លាមៗ។
- បុគ្គលិករថយន្តគិលានសង្គ្រោះទាំងអស់គួរតែពាក់ម៉ាស់វះកាត់ ។ បុគ្គលិកដែលត្រូវបញ្ជូនអ្នកជំងឺទាំងអស់ត្រូវមាន ឧបករណ៍ការពារខ្លួន(PPE) មុនពេលដឹកជញ្ជូន។
- អ្នកជំងឺឬស្ត្រីត្រូវពាក់ម៉ាស់វះកាត់ (surgical mask) ក្នុងអំឡុងពេលបញ្ជូន ទោះបីជាអ្នកជំងឺឬស្ត្រីមិនបានពាក់នៅពេលចូលសម្រាកក្នុងមន្ទីរពេទ្យក៏ដោយ ។

- ក្នុងអំឡុងពេលបញ្ជូន ប្រសិនបើត្រូវការសប់បញ្ចូលខ្យល់ដោយបាឡុងនិងម៉ាស់ ត្រូវសប់បញ្ចូលដោយថ្នមៗ ដើម្បីកាត់បន្ថយវីរុសចេញតាមផ្លូវដង្ហើមកាន់តែខ្លាំង ក្នុងករណីអ្នកជំងឺខ្វះអុកស៊ីសែនកាន់តែខ្លាំង ហើយពិបាកដកដង្ហើម។ បុគ្គលិកត្រូវពាក់ម៉ាស់ N95 និងស្រោមដៃ។
- ក្នុងអំឡុងពេលបញ្ជូន ប្រសិនបើមិនចាំបាច់ ត្រូវចៀសវាងការដកអុកស៊ីសែនដែលជួយដល់ការដកដង្ហើម ។

ខ. <u>រថយន្តគិលានសង្គ្រោះសម្រាប់បញ្ជូន</u> ៖

- ត្រូវសម្អាតផ្ទៃខាងក្នុងរបស់រថយន្តសង្គ្រោះសម្រាប់បញ្ជូនដោយប្រើសម្ភារសម្រាប់ការពារខ្លួន (PPE) មុនពេលបញ្ជូនពីមូលដ្ឋានសុខាភិបាលកម្រិតទាបទៅកាន់មូលដ្ឋានសុខាភិបាលកម្រិតខ្ពស់។
- ពេលមកដល់មូលដ្ឋានសុខាភិបាលកម្រិតខ្ពស់ បុគ្គលិកសង្គ្រោះបន្ទាន់ត្រូវដោះសម្ភារសម្រាប់ការពារខ្លួន (PPE) និងបោះចោលដោយអនុលោមទៅតាមគោលការណ៍ណែនាំនិងលាងដៃ។
- បុគ្គលិករថយន្តសង្គ្រោះបន្ទាន់ត្រូវពាក់សម្ភារសម្រាប់ការពារខ្លួន(PPE)ថ្មី មុនពេលធ្វើដំណើរត្រឡប់មកវិញតាមរថយន្តសង្គ្រោះបន្ទាន់តែមួយ ហើយត្រូវដោះចេញនៅពេលបញ្ចប់ភារកិច្ច
- ត្រូវសម្អាតសម្ភារនិងបរិក្ខារដែលបានប្រើក្នុងអំឡុងពេលបញ្ជូនតាមគោលការណ៍ណែនាំនៃការសម្អាត។ ត្រូវសម្អាតរថយន្តសង្គ្រោះបន្ទាន់ភ្លាមបន្ទាប់ពីត្រឡប់មកដល់មន្ទីរពេទ្យរបស់ខ្លួនវិញ។ ព័ត៌មានលម្អិត <u>សូមមើលឧបសម្ពន្ធ១ - ការសម្អាតរថយន្តសង្គ្រោះបន្ទាន់និងយានយន្តបញ្ជូនអ្នកជំងឺ។</u>

៤. ស្ត្រីដែលមានការសង្ស័យថាឆ្លងជំងឺកូវីដ-១៩ ចាំបាច់ត្រូវផ្តល់ម៉ាស់ការពារ និងព្យាបាលនៅកន្លែងព្យាបាលដាច់ដោយឡែកពីអ្នកជំងឺដទៃទៀតប្រសិនបើអាច។ ឧបករណ៍វេជ្ជសាស្ត្រចាំបាច់ត្រូវស្ថិតនៅក្នុងកន្លែងព្យាបាលដាច់ដោយឡែកនិងមិនត្រូវបានចែករំលែកជាមួយអ្នកជំងឺទូទៅផ្សេងទៀតបានឡើយ។ត្រូវសម្អាតឧបករណ៍មុនពេលប្រើឧបករណ៍ទាំងនេះសម្រាប់អ្នកជំងឺផ្សេងទៀត។អ្នកជំងឺឬស្ត្រីទាំងអស់ដែលបានចូលសម្រាកក្នុងមន្ទីរពេទ្យត្រូវទទួលការអប់រំពីអ្នកផ្តល់សេវាក្នុងការអនុវត្តអនាម័យ (លាងដៃ) ឱ្យបានត្រឹមត្រូវ ។

៥. ឧបករណ៍ការពារខ្លួន(PPE)៖ អ្នកផ្តល់សេវាថែទាំផ្នែកសម្ភពដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការថែទាំអ្នកជំងឺផ្ទាល់ត្រូវតែប្រើឧបករណ៍ការពារខ្លួន (PPE)ឱ្យបានត្រឹមត្រូវតាម<u>គោលការណ៍ណែនាំស្តីពីនិតិវិធីប្រតិបត្តិស្តង់ដារស្តីពីការបង្ការនិងការត្រួតពិនិត្យការចម្លងរោគជំងឺកូវីដ-១៩នៅមូល ដ្ឋានសុខាភិបាលនិងកន្លែងថែទាំអ្នកជំងឺនៅកម្ពុជា</u>។សម្រាប់អ្នកផ្តល់សេវាថែទាំផ្នែកសម្ភពដែលផ្តល់សេវាដោយផ្ទាល់ដល់ស្ត្រីដែលក្នុងករណីសង្ស័យថាបានឆ្លងមេរោគនេះត្រូវអនុវត្តដូចតទៅ ៖ អាវវែងមានដៃវែង ម៉ាស់វេជ្ជសាស្ត្រសម្រាប់ផ្តល់សេវាដល់អ្នកជំងឺទាំងអស់ឬរបាំង ម៉ាស់ N95/P2

(បើអ្នកផ្តល់សេវាថែទាំផ្ទៃកសម្ភពត្រូវបានចូលរួមដោយផ្ទាល់នៅក្នុងនីតិវិធីនៃ Aerosolដូចជាការបឺតស្លេស្មឬកំហាក ការផ្តល់ឱសថដោយប្រើបំពង់ខ្យល់ ឬ CPR) វ៉ែនតាការពារភ្នែក និងស្រោមដៃស្អាត។

៦. សម្រាប់អ្នកផ្តល់សេវាថែទាំផ្ទៃកសម្ភពដែលផ្តល់ការយកចិត្តទុកដាក់ដល់ស្ត្រីដែលមិនមានរោគសញ្ញានៃការឆ្លងមេរោគក្នុងមូលដ្ឋានសុខាភិបាលឧបករណ៍ការពារខ្លួន PPE ចាំបាច់ត្រូវប្រើតាមស្តង់ដារ ការប្រុងប្រយ័ត្ននិងវាយតម្លៃហានិភ័យ ។ ការពាក់ឧបករណ៍ការពារខ្លួន PPE សម្រាប់ទំនាក់ទំនងជាមួយអ្នកជំងឺទាំងអស់គឺអាស្រ័យលើភាពអាចរកបាននៃឧបករណ៍ការពារខ្លួន PPE នៅក្នុងមន្ទីរពេទ្យរបស់ខ្លួន និងការវិនិច្ឆ័យផ្ទាល់ខ្លួនអំពីហានិភ័យនៃការប្រឈមដោយអ្នកផ្តល់សេវាថែទាំផ្ទៃកសម្ភព។

សូមមើល<u>គោលការណែនាំស្តីពីនិតិវិធីប្រតិបត្តិស្តង់ដារស្តីពីការបង្ការនិងការត្រួតពិនិត្យការចម្លងរោគជំងឺកូវីដ-១៩នៅមូលដ្ឋានសុខាភិបាលនិងកន្លែងថែទាំអ្នកជំងឺនៅកម្ពុជា។</u>

ស្រោមដៃនិងអាវការពារត្រូវពាក់ក្នុងពេលផ្តល់ការថែទាំដែលអាចពាក់ព័ន្ធនឹងការប៉ះពាល់ឈាម វត្ថុរាវ កំហាក លាមក ទឹកនោម ទឹករំអិលតាមមាត់ ការបូមឈាម ត្បាររន្ធមាត់ស្បូន និងសម្អាតទ្វារមាស។

ក្នុងដំណាក់កាលទី២ និងទី៣ នៃការឈឺពោះសម្រាល ត្រូវលាងដៃ របាំងម៉ាស់ របាំងវះកាត់ អាវការពារ វ៉ែនតាការពារភ្នែកនិងស្រោមដៃ។

សម្រាប់ព័ត៌មានលម្អិតស្តីពីការពាក់នៅពេលណា ដោយអ្នកណា និងកន្លែងណាមាននៅក្នុង<u>ឧបសម្ព័ន្ធទី២ ឧបករណ៍ការពារខ្លួនសម្រាប់ជំងឺកូវីដ-១៩។</u>

៧. ក្នុងអំឡុងពេលនៃការទាក់ទងជាមួយអ្នកជំងឺ អ្នកផ្តល់សេវាថែទាំផ្ទៃកសម្ភពត្រូវអនុវត្តគោលការណ៍ណែនាំស្តីពីការបង្ការនិងការគ្រប់គ្រងដូចជាការលាងដៃដែលជួយកាត់បន្ថយហានិភ័យនៃការឆ្លងជំងឺកូវីដ-១៩។

៨. ការលាងសម្អាតផ្ទៃដោយប្រើផលិតផលសម្អាត (ឧ. 5% Sodium Hypochlorite (bleach)) និងជូតផ្ទៃដោយកន្សែង ក្រដាសឬក្រណាត់ស្អាតមុននិងក្រោយផ្តល់សេវានិងបន្ទាប់មកត្រូវលាងដៃ។ សូមមើល<u>ឧបសម្ព័ន្ធទី៣ - ការអនុវត្តការលាងសម្អាត។</u>

៩. បន្ថែមលើការអនុវត្តការគ្រប់គ្រងការឆ្លងមេរោគជាប្រចាំ អ្នកផ្តល់សេវាថែទាំផ្ទៃកសម្ភពចាំបាច់ត្រូវរក្សាចម្ងាយយ៉ាងតិច១.៥ ម៉ែត្រនៅពេលផ្តល់សេវាដើម្បីកាត់បន្ថយហានិភ័យនៃការឆ្លង។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយអ្នកផ្តល់សេវាត្រូវរក្សាការពិនិត្យរាងកាយនិងត្រូវលាងដៃមុននិងក្រោយប៉ះស្ត្រី។

១០. អ្នកផ្តល់សេវាថែទាំផ្ទៃកសម្ភពនិងបុគ្គលិកផ្សេងទៀតក៏ត្រូវរក្សាចម្ងាយប្រវែង២ម៉ែត្រពីគ្នាតាមដែលអាចធ្វើទៅបាន ទោះបីមិនមានវត្តមានអ្នកជំងឺក៏ដោយ។

II.

គំនូសបំព្រួញនៃការពិគ្រោះជំងឺនិងការវាយតម្លៃពីសញ្ញាគ្រោះថ្នាក់ចំពោះស្ត្រីដែលសង្ស័យឬបញ្ជាក់ថាមានជំងឺកូវីដ ១៩

សាកសួរស្ត្រីមុនពេលមកដល់មូលដ្ឋានសុខាភិបាល (ឧ. តាមទូរស័ព្ទបើអាច) ធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យក្នុងបន្ទប់ដាច់ដោយឡែកពីផ្លូវចូលទៅកន្លែងចុះឈ្មោះផ្តល់ម៉ាស់វះកាត់សម្រាប់ការវាយតម្លៃផ្ទាល់ជាមួយស្ត្រី

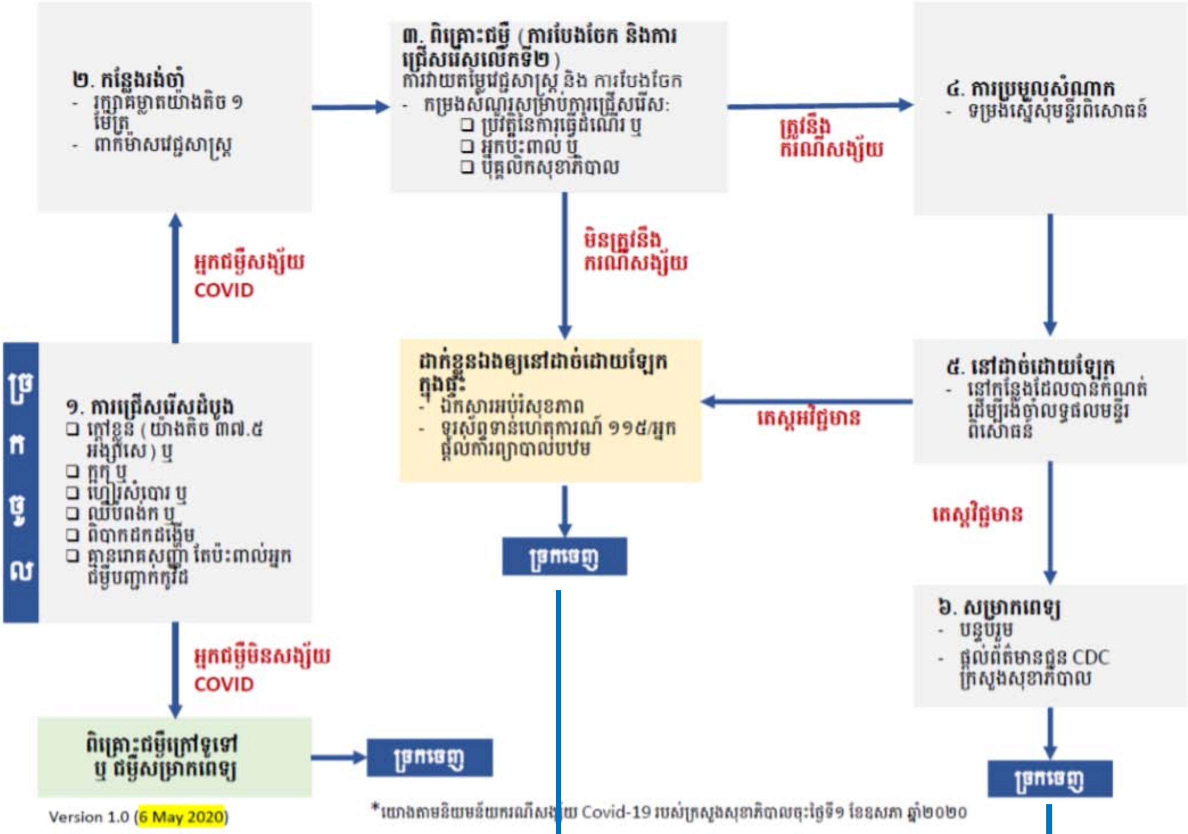

ការដាក់ស្ត្រីនៅដាច់ដោយឡែក

- ណែនាំស្ត្រីត្រឡប់ទៅផ្ទះដោយមធ្យោបាយផ្ទាល់ខ្លួនបើអាច(សូមកុំប្រើមធ្យោបាយធ្វើដំណើរសាធារណៈ ឬធ្វើដំណើរជាមួយអ្នកផ្សេង)

➢ **ការផ្តល់សេវា ANC ជាបន្ត**

- បន្តផ្តល់សេវា ANC បន្ទាប់ពីរយៈពេល១៤ថ្ងៃនៃការបាត់រោគសញ្ញា និងលទ្ធផលអវិជ្ជមាន។
- ផ្តល់សេវា ANC តាមមធ្យោបាយផ្សេងទៀត ក្នុងអំឡុងពេលស្ត្រីស្នាក់នៅក្នុងផ្ទះ ប្រសិនបើសេវា ANC មិនអាចពន្យារពេលបាន។

ជូនដំណឹងផ្នែកសម្ភពជាបន្ទាន់

➢ **ការចូលសម្រាកពេទ្យ ការថែទាំជាសកល**

- ដាក់ស្ត្រីដាច់ដោយឡែក
- អនុវត្តន៍តាមគោលការណ៍ណែនាំស្ដីពីការគ្រប់គ្រងនិងការបង្កា
- ជូនដំណឹងដល់ក្រុមការងារផ្នែកសម្ភព ទារក
- ប្រឹក្សាយោបល់ជាមួយក្រុមការពារជំងឺឆ្លង
- កំណត់ចំនួនអ្នកថែទាំ
- ព្យាបាលតាមរោគសញ្ញាដែលរកឃើញ

- **ជំងឺកូវីដ-១៩**
  - ណែនាំពីវិធីសាស្ត្រអនាម័យនិងការបង្ការការឆ្លងរោគ
  - ផ្តល់ព័ត៌មានស្តីពីជំងឺកូវីដ-១៩ ។
- **អ្វីដែលមិនគួរធ្វើ**
  - ស្ត្រីមិនត្រូវទៅសាលារៀន កន្លែងធ្វើការ និងកន្លែងសាធារណៈឬជិះរថយន្តសាធារណៈ។
  - កុំប្រាស្រ័យទាក់ទងជាមួយសមាជិកនិងអ្នកខាងក្រៅ
- **អ្វីដែលគួរធ្វើ**
  - ស្នាក់នៅក្នុងផ្ទះ។
  - បើកបង្អួចឱ្យខ្យល់ចេញចូល។
- **លក្ខខណ្ឌធ្វើតេស្ត គិតត្រឹមបច្ចុប្បន្នភាពចុងក្រោយបង្អស់**
  - ក្តៅខ្លួនលើស៣៨អង្សាឬប្រវត្តិក្តៅខ្លួនឬមានបញ្ហាផ្លូវដង្ហើមស្រួចស្រាល់ (ពិបាកដកដង្ហើម ក្អកនិងឈឺក)
  - សមាជិកគ្រួសារសង្ស័យថាមានជំងឺកូវីដ-១៩
  - ធ្វើដំណើរទៅក្រៅប្រទេសក្នុងរយៈពេល១៤ថ្ងៃមុន
  - មានប្រាស្រ័យទាក់ទងនឹងអ្នកដែលសង្ស័យថាមាន ជំងឺកូវីដ-១៩
  - បុគ្គលិកសុខាភិបាលដែលប៉ះពាល់អ្នកជំងឺផ្ទាល់
  - មានអ្នកដំណើរតាមកប៉ាល់ក្នុងរយៈពេល១៤ថ្ងៃមុននឹងចេញរោគសញ្ញា
  - អ្នកជំងឺចូលសម្រាកពេទ្យ
- **ស្ថានភាពផ្សេងទៀតនៃផលវិបាកផ្នែកសុខភាពសាធារណៈ។**

- **ការបញ្ជូន**
  - លទ្ធផលវិជ្ជមាននៃជំងឺកូវីដ-១៩ រួមជាមួយរោគសញ្ញាណាមួយ
- **មុនពេលសម្រាល**
  - អនុវត្តទម្រង់ការវិទ្យុសាស្ត្រ
  - តាមដានទារកតាមសញ្ញាដែលបង្ហាញ
- **សម្រាល**
  - បន្ទប់ត្រូវមានខ្យល់ចេញចូល
  - ជំងឺកូវីដ-១៩ មិនធ្វើឱ្យមានការផ្លាស់

ប្តូររបៀបនៃការសម្រាល

លុះត្រាមានសញ្ញាបង្ហាញពីតម្រូវការនៃការសម្រាលដោយវះកាត់

- **ទីតាំងរបស់ម្តាយនិងទារកទើបនឹងកើត**
  - ម្តាយនិងទារកក្នុងបន្ទប់តែមួយ
  - ពិភាក្សាពីហានិភ័យនិងអត្ថប្រយោជន៍ជាមួយឪពុកម្តាយ
  - ស្វែងរកតម្រូវការរបស់ស្ត្រី ដោយផ្អែកលើស្ថានភាពរបស់ជំងឺជម្រើសរបស់ស្ត្រី សុខភាពផ្លូវ
    លទ្ធផលតេស្តនិងសមត្ថភាពរបស់បុគ្គលិកពេទ្យ
- **ការបំបៅកូនដោយដោះម្តាយឬផលិតផលជំនួសទឹកដោះម្តាយ**
  - គាំទ្រការបំបៅកូនដោយទឹកដោះម្តាយ
- **វិធីសាស្ត្រកាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់**
  - ណែនាំពីអនាម័យដៃ ប្រើម៉ាស់ ប្រាស្រ័យទាក់ទង កម្លាតឆ្ងាយ
    វិធីបង្ការពេលក្អក កណ្តាស់ ពេលប៉ះទារកទើបនឹងកើត។
- **ការប្រាស្រ័យទាក់ទងជាមួយអ្នកដែលសង្ស័យថាមានជំងឺកូវីដ-១៩**
  - ការប្រាស្រ័យទាក់ទងផ្ទាល់លើសពី១៥នាទី
  - ការប្រាស្រ័យទាក់ទងក្នុងបន្ទប់បិទជិតលើស២ម៉ោងក្នុងផ្ទះ។

ការថែទាំផ្ទៃពោះមុនសម្រាលក្នុងអំឡុងពេលមានជំងឺកូវីដ-១៩

I. គោលបំណង

គោលបំណងសំខាន់នៃការណែនាំនេះ គឺដើម្បីធានាថាអ្នកផ្តល់សេវាផ្នែកសម្ភពអាចផ្តល់សេវាថែទាំមុនសម្រាលដោយការគោរពនិងជាលក្ខណៈបុគ្គល ដើម្បីការពារ សុវត្ថិភាពរបស់ស្រ្តី ក្រុមគ្រួសារ និងអ្នកផ្តល់សេវា ក្នុងអំឡុងពេលមានការរាតត្បាតជាសាកលនៃជំងឺកូវីដ-១៩។

ក្នុងអំឡុងការរាតត្បាត អ្នកផ្តល់សេវាថែទាំផ្នែកសម្ភពនឹងព្យាយាមអាចកាត់បន្ថយការទាក់ទងជាមួយស្រ្តីដោយផ្ទាល់ ដើម្បីកាត់បន្ថយការឆ្លងជំងឺកូវីដ-១៩ ដែលតម្រូវឱ្យការពិនិត្យផ្ទៃពោះខ្លះត្រូវធ្វើឡើងដោយប្រើតាមប្រព័ន្ធ telehealth ដោយការជជែកតាមទូរស័ព្ទឬវីដេអូ (ទំនាក់ទំនងពីចម្ងាយ) ដើម្បីធានាថាគ្មានការអាក់ខានក្នុងការផ្តល់សេវាឬរអាក់រអួលក្នុងការថែទាំតាមកាលកំណត់។

អ្នកផ្តល់សេវាថែទាំមុនសម្រាល ត្រូវធ្វើការវិនិច្ឆ័យក្នុងការសម្រេចចិត្តថាតើស្ត្រីណាដែលអាចសមស្របសម្រាប់កាលវិភាគនៃការណាត់ជួបជំនួសនៃការថែទាំផ្ទៃពោះផ្ទាល់ (ទំនាក់ទំនង) ដែលរាប់បញ្ចូលទាំងទំនាក់ទំនងពីចម្ងាយ។ ជាទូទៅសម្រាប់ស្ត្រីដែលមានទូរស័ព្ទដែលអាចធ្វើការប្រាស្រ័យទាក់ទងតាមទូរស័ព្ទបាន អាចមានហានិភ័យទាបពីការឆ្លងជំងឺកូវីដ-១៩ ហើយត្រូវចងចាំថាស្ថានភាពហានិភ័យអាចផ្លាស់ប្តូរ នៅពេលមានផ្ទៃពោះកាន់តែធំ ដូចនេះការវាយតម្លៃហានិភ័យត្រូវតែកើតមាននៅគ្រប់ពេលដែលទំនាក់ទំនងជាមួយអ្នកផ្តល់សេវាដើម្បីស្វែងរកការថែទាំ។

ក្នុងករណីចាំបាច់ការពិនិត្យរាងកាយស្ត្រីមុនសម្រាល ត្រូវអនុវត្តដោយការគោរពនិងធ្វើយ៉ាងឆាប់រហ័សដើម្បីកាត់បន្ថយពេលវេលាដែលបានចំណាយនូវគម្លាតចម្ងាយពីគ្នា ១ម៉ែត្រកន្លះ។

II. ការរៀបចំទីកន្លែងនិងការផ្តល់សេវាថែទាំមុនពេលសម្រាល ៖

- ពិគ្រោះជំងឺនិងពិនិត្យគ្រប់ស្ត្រីទាំងអស់ដើម្បីរករោគសញ្ញាជំងឺកូវីដ-១៩មុនពេលចូលទៅទទួលសេវា។
- កំណត់ចំនួនស្ត្រី ចូលក្នុងមូលដ្ឋានសុខាភិបាល។
- ផ្លាស់ប្តូរកាលវិភាគនៃការថែទាំផ្ទៃពោះមុនសម្រាល (បន្ទាប់ពីវាយតម្លៃហានិភ័យ)។
- អាចផ្លាស់ប្តូរពីការថែទាំផ្ទៃពោះមុនសម្រាលនៅមូលដ្ឋានសុខាភិបាលទៅធ្វើនៅសហគមន៍ ឬកន្លែងដែលអាចធ្វើទៅបាន (ការផ្តល់សេវាតាមមូលដ្ឋាន)។
- សម្រាប់ការវាយតម្លៃដែលមិនតម្រូវឲ្យពិនិត្យរាងកាយអាចធ្វើនៅក្រៅបន្ទប់ដែលមានបរិយាកាសល្អ។
- កំណត់ចំនួនអ្នកចូលរួមគាំទ្រដូចជាដៃគូ កុមារ(នៅពេលមកពិនិត្យថែទាំផ្ទៃពោះមុនសម្រាល)

- វាយតម្លៃការពិនិត្យរាងកាយដាច់ដោយឡែកពីការពិគ្រោះពិភាក្សាក្នុងការថែទាំផ្ទៃពោះមុនសម្រាល។
- ផ្តល់ទំនាក់ទំនងនៅនឹងកន្លែង'one-stop' ដោយរួមបញ្ចូលសេវាដូចជា អេកូសាស្ត្រ ឱសថ តេស្តឈាមនិងការធ្វើតេស្តផ្សេងៗទៀត ដើម្បីបង្ការមិនឱ្យស្ត្រីត្រឡប់ទៅមកញឹកញាប់។
- ត្រូវផ្តល់សេវាថែទាំស្ត្រីមានផ្ទៃពោះឱ្យឆ្ងាយពីសេវាជំងឺទូទៅ ទោះជាការសង្គ្រោះបន្ទាន់ឬការថែទាំជំងឺក្រៅក៏ដោយ។ ត្រូវមានការលើកទឹកចិត្តឱ្យបន្តការថែទាំជាស្តង់ដារ ក្នុងអំឡុងពេលស្ត្រីមានផ្ទៃពោះ ពេលសម្រាលនិងក្រោយសម្រាល ដើម្បីកាត់បន្ថយការប្រាស្រ័យទាក់ទងរវាងអ្នកផ្តល់សេវាជាមួយនិងស្ត្រី ព្រមទាំងដៃគូ ក្នុងការកាត់បន្ថយការរីករាលដាលនៃជំងឺកូវីដ-១៩ក្នុងមូលដ្ឋានសុខាភិបាល។
- ផ្តល់ការអប់រំ ការពិគ្រោះពិភាក្សាស្តីពីព័ត៌មានសុខាភិបាល ដោយឆ្មបឬអ្នកផ្តល់សេវាថែទាំផ្នែកសម្ភព នៅពេលចាប់ផ្តើមផ្តល់សេវាថែទាំផ្ទៃពោះមុនសម្រាល ការអប់រំនេះត្រូវរួមបញ្ចូលទាំងការរក្សាគម្លាតសង្គម (អង្គុយឱ្យឆ្ងាយពីគ្នាយ៉ាងតិច១.៥ម៉ែត្រ) រោគសញ្ញា ទម្រង់ការសម្រាប់ការរក្សាគម្លាតគ្នានៅក្នុងផ្ទះ សញ្ញាសង្គ្រោះបន្ទាន់។ល។
- ផ្តល់ការអប់រំសុខភាពនិងលើកទឹកចិត្តដល់ស្ត្រីឱ្យមានទំនាក់ទំនងជាប្រចាំជាមួយអ្នកផ្តល់សេវា ដើម្បីកាត់បន្ថយការភ័យខ្លាចអំពីផលប៉ះពាល់នៃជំងឺកូវីដ-១៩ ចំពោះស្ត្រីមានផ្ទៃពោះនិងទារកទើបនឹងកើត។ គោលការណ៍ណែនាំការបង្ការ ទាក់ទងនឹងជំងឺកូវីដ-១៩ សម្រាប់ស្ត្រីមានផ្ទៃពោះក៏ដូចជាប្រជាជនទូទៅដែរ។
- ផ្តល់សេវាថែទាំផ្ទៃពោះមុនសម្រាលនិងសេវាថែទាំផ្នែកសម្ភព ដល់ស្ត្រីដែលមិនមានចេញរោគសញ្ញា ជំងឺកូវីដ-១៩ ហើយប្រសិនបើអាច កុមារ សមាជិកគ្រួសារនិងដៃគូដទៃទៀតមិនគួរចូលរួមដំណើរជាមួយស្ត្រីដើម្បីមកទទួលសេវាឡើយ។
- បន្តការផ្តល់សេវានិងការពិនិត្យរាងកាយជាធម្មតាសម្រាប់សេវាថែទាំផ្ទៃពោះមុនសម្រាល ប៉ុន្តែត្រូវយកចិត្តទុកដាក់បន្ថែមលើវិធានការត្រួតពិនិត្យការឆ្លងរោគ។ ស្ត្រីទាំងអស់ត្រូវលាងដៃពេលមកដល់កន្លែងរង់ចាំ ពេលចូលបន្ទប់ព្យាបាល ពេលចេញពីបន្ទប់ព្យាបាលនិងពេលចេញពីមូលដ្ឋានសុខាភិបាល។
- អ្នកផ្តល់សេវាថែទាំសម្ភពត្រូវលាងដៃមុននិងក្រោយពេលផ្តល់សេវា ព្រមទាំងលាងដៃភ្លាមបន្ទាប់ពីពិនិត្យរាងកាយរបស់ស្ត្រី។ លាងដៃភ្លាមបន្ទាប់ពីធ្វើការសម្អាតតុ សម្ភារនិងក្រោយពេលក្អកឬកណ្តាស់។
- គួរកាត់បន្ថយចំនួនលើកនៃការមកពិនិត្យផ្ទៃពោះមុនសម្រាលគឺជាការសមស្របដើម្បីបន្ថយចំនួនស្ត្រីមកពិនិត្យផ្ទៃពោះនៅមូលដ្ឋានសុខាភិបាល ដែលអាចបន្ថយការប្រឈមមុខនឹងការឆ្លងមេរោគ។ ការថែទាំផ្ទៃពោះមុនសម្រាលដែលមិនអាចផ្តល់ជូននៅមូលដ្ឋានសុខាភិបាលអាចផ្តល់ជូន បានតាមរយៈ ទូរស័ព្ទ whatsapp, skype, facetime (កន្លែងដែលមាន)

និងសមស្របបំផុតនៅពេលដែលស្ត្រីមិនត្រូវការវាយតម្លៃគ្លីនិក ធ្វើតេស្តនិងអង្កេត។ កាលវិភាគផ្លាស់ប្តូរនៃការទទួលសេវានិងខ្លឹមសារនៃការផ្តល់សេវា ការថែទាំមុនសម្រាល ការថែទាំក្រោយសម្រាល តាមរយៈទូរស័ព្ទដែលមានរៀបរាប់ដូចខាងក្រោម។ នៅពេលស្ត្រីមកទទួលការពិនិត្យផ្ទៃពោះអ្នកផ្តល់សេវាគួរពិចារណាពី ការផ្តល់ថ្នាំគ្រាប់ជាតិដែក អាស៊ីតហ្វូលិក Ultrasonography OGT(Oral Glucose Tolerence) និងការ ផ្តល់ថ្នាំបង្ការចៀសវាងការមកទទួលសេវាច្រើនដង។

- ខ្លឹមសារជាក់លាក់នៃការថែទាំផ្ទៃពោះមុនសម្រាលនៅតែមិនផ្លាស់ប្តូរក្នុងបរិបទនៃជំងឺកូវីដ-១៩។ ទោះយ៉ាងណាអ្នកផ្តល់សេវាថែទាំផ្នែកសម្ភពចាំបាច់ត្រូវយល់ដឹងអំពីហានិភ័យនៃការបាក់ទឹកចិត្ត ការថប់អារម្មណ៍ អំពីហិង្សាដោយសារតែផលប៉ះពាល់ផ្នែកសេដ្ឋកិច្ចនិងសង្គមនៃជំងឺរាតត្បាតជំងឺកូវីដ-១៩ដោយសារផលប៉ះពាល់ជំងឺកូវីដ-១៩។ បញ្ហាទាំងនេះបន្ថែមការព្រួយបារម្ភដល់ស្ត្រីនិងអ្នកផ្តល់សេវាថែទាំផ្ទៃពោះនិងសម្ភពដែលត្រូវការឱ្យមានយន្តការណែនាំបញ្ជូនបន្តដើម្បីជួយស្ត្រីទាំងនេះ។

សម្រាប់ស្ត្រីមានផ្ទៃពោះដែលមានរោគសញ្ញាជំងឺកូវីដ-១៩ ៖

- **ក្នុងករណីស្ត្រីត្រូវអនុវត្តការស្នាក់នៅក្នុងផ្ទះ** ការណាត់ជួបម្តងទៀតត្រូវធ្វើឡើងវិញបន្ទាប់ពីបញ្ចប់រយៈពេលស្នាក់នៅក្នុងផ្ទះ។

  <u>ស្ត្រីអាចបញ្ឈប់ការស្នាក់នៅក្នុងផ្ទះក្រោមលក្ខខណ្ឌ៣យ៉ាង</u> ៖ ស្ត្រីមិនមានអាការៈក្តៅខ្លួន៣ថ្ងៃដោយមិនប្រើថ្នាំបន្ថយកំដៅហើយរោគសញ្ញាផ្សេងទៀតមានភាពប្រសើរឡើង (ឧ. ដង្ហើមខ្លីឬក្អក) និង

  យ៉ាងហោចណាស់៧ថ្ងៃបានកន្លងផុតទៅចាប់តាំងពីរោគសញ្ញាដំបូងរបស់ស្ត្រីបានលេចចេញមក។ ស្ត្រីត្រូវបានគេណែនាំឱ្យជួបគ្រូពេទ្យប្រសិនបើស្ថានភាពនេះកាន់តែអាក្រក់ទៅៗ ឬប្រសិនបើរោគសញ្ញាមិនមានភាពប្រសើរឡើងក្រោយរយៈពេល៧ថ្ងៃ។

  <u>ប្រសិនបើស្ត្រីមានលទ្ធភាពទៅកន្លែងធ្វើតេស្តរកមេរោគបាន</u> ៖ ស្ត្រីអាចនឹងចាកចេញពីផ្ទះបន្ទាប់ពីនៅដាច់ដោយឡែកក្នុងផ្ទះក្រោមលក្ខខណ្ឌ៣ដូចតទៅ ៖ ស្ត្រីលែងក្តៅខ្លួនហើយរោគសញ្ញាផ្សេងទៀតមានភាពប្រសើរឡើង ហើយស្ត្រីបានធ្វើតេស្តអវិជ្ជមានចំនួនពីរដងជាប់គ្នាក្នុងរយៈពេល ២៤ម៉ោងបន្ទាប់ពីតេស្តនីមួយៗ។

- **ស្ត្រីដែលមានរោគសញ្ញាជំងឺកូវីដ-១៩ ហើយមានបញ្ហាផលវិបាកទាក់ទងនឹងការមានផ្ទៃពោះ** ចាំបាច់ត្រូវពិនិត្យដាច់ដោយឡែកពីអ្នកដទៃនៅក្នុងបន្ទប់ដាច់ដោយឡែកប្រសិនបើអាចឬចាប់ពីពេលទទួលសេវារហូតដល់ពេលបញ្ចប់ការទទួលសេវានិងមិនមានស្ត្រីផ្សេងទៀតនៅក្បែរ ដើម្បីកាត់បន្ថយឱកាសឆ្លងដល់អ្នកផ្តល់សេវានិងស្ត្រីដទៃទៀត។ ស្ត្រីដែលមានរោគសញ្ញាត្រូវពាក់ម៉ាស់វះកាត់ហើយអ្នកផ្តល់សេវាត្រូវពាក់ឧបករណ៍ការពារខ្លួនPPE តាមអនុសាសន៍របស់ក្រសួងសុខាភិបាល។

ផ្នែកខាងក្រោមនេះផ្តល់នូវការណែនាំជាក់ស្តែង ស្តីពីទំនាក់ទំនងក្នុងការថែទាំផ្ទៃពោះមុនសម្រាលដែលត្រូវបានអនុវត្តពីចម្ងាយ (ទូរស័ព្ទ កម្មវិធីផ្ញើសារ telehealth)និងផ្តល់នូវទិសដៅសម្រាប់បន្តផ្តល់សេវាថែទាំផ្ទៃពោះមុនសម្រាលប្រកបដោយការគោរពក្នុងអំឡុងពេលមានជំងឺកូវីដ-១៩រាតត្បាត។

ឯកសារនេះមានបំណងគាំទ្រការផ្តល់សេវាថែទាំផ្ទៃពោះមុនសម្រាលតាមវិធីផ្សេងៗគ្នា ប៉ុន្តែមិនសម្រាប់ជំនួសគោលនយោបាយនិងពិធីសារដែលមានស្រាប់នោះទេ។ ការផ្តល់សេវាថែទាំផ្ទៃពោះមុនសម្រាលត្រូវអនុវត្តតាមគោលការណែនាំ របស់ក្រសួងសុខាភិបាលស្តីពីការផ្ទៃពោះមុនសម្រាលនៅពេលដែលស្ថានភាពរាតត្បាតជាសាកលជំងឺកូវីដ-១៩ ត្រូវបានបញ្ចប់។

មុនពេលចាប់ផ្តើមផ្តល់សេវាតាមទូរស័ព្ទ ៖

- បង្កើតយុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់មូលដ្ឋានសុខាភិបាលឬប្រព័ន្ធសុខាភិបាល ដូចជាប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងព័ត៌មានសុខាភិបាល ដើម្បីណែនាំនិងតាមដានការផ្លាស់ប្តូរនៅក្នុងទំនាក់ទំនងសម្រាប់ផ្តល់សេវាថែទាំផ្ទៃពោះមុនសម្រាល
- ផ្តល់ការបណ្តុះបណ្តាលដល់បុគ្គលិកនូវបច្ចេកវិទ្យា សម្រាប់ទំនាក់ទំនងផ្តល់សេវាថែទាំផ្ទៃពោះមុនសម្រាលពីចម្ងាយ រួមទាំងធនធានគ្រប់គ្រាន់ សម្រាប់អ្នកផ្តល់សេវាក្នុងការទំនាក់ទំនងតាមទូរស័ព្ទ (ការភ្ជាប់ប្រព័ន្ធទូរស័ព្ទចល័ត ឧបករណ៍សម្រាប់សាកថ្ម ស៊ីមកាត កាតទូរស័ព្ទឬថវិកាសម្រាប់ទិញកាតទូរស័ព្ទ)
- ទទួល កត់ត្រានិងរៀបចំឯកសារដោយមានការយល់ព្រមពីស្ត្រីសម្រាប់ទំនាក់ទំនងសេវាថែទាំផ្ទៃពោះមុនសម្រាលពីចម្ងាយ។

III. ពេលវេលាកំណត់សម្រាប់ការផ្តល់សេវាថែទាំផ្ទៃពោះមុនសម្រាលក្នុងអំឡុងពេលមានជំងឺកូវីដ-១៩

ត្រូវរក្សាកាលវិភាគនៃការថែទាំផ្ទៃពោះមុនសម្រាលរបស់ក្រសួងសុខាភិបាលនាពេលបច្ចុប្បន្នតាមដែលអាចធ្វើទៅបាន។ នៅកន្លែងដែលមានបច្ចេកវិទ្យានិងសេវាទូរស័ព្ទ ការថែទាំផ្ទៃពោះមុនសម្រាលខ្លះអាចផ្តល់ពីចម្ងាយទៅបាន។

ខាងក្រោមជាកាលវិភាគនៃពិនិត្យផ្ទៃពោះដែលអាចអនុវត្តបានទល់មុខគ្នា និងធ្វើពីចម្ងាយ។

ពេលវេលាកំណត់នៃការផ្តល់សេវាថែទាំផ្ទៃពោះមុនសម្រាល ៖

- **ការពិនិត្យលើកទី១ ៖** គភ៌មានអាយុតិចជាង១២សប្តាហ៍ ការផ្តល់សេវាដោយផ្ទាល់
- **ការពិនិត្យលើកទី២ ៖** គភ៌មានអាយុពី២០-២៤សប្តាហ៍ ការផ្តល់សេវាពីចម្ងាយ
- **ការពិនិត្យលើកទី៣ ៖** គភ៌មានអាយុពី៣០-៣២សប្តាហ៍ ការផ្តល់សេវាពីចម្ងាយ
- **ការពិនិត្យលើកទី៤ ៖** គភ៌មានអាយុពី៣៦-៣៨សប្តាហ៍ ការផ្តល់សេវាដោយផ្ទាល់

រាល់ការផ្តល់សេវាថែទាំផ្ទៃពោះមុនសម្រាល ស្ត្រីត្រូវទទួលនូវ ៖

- ការវាយតម្លៃនិងព័ត៌មាន អំពីរោគសញ្ញាជំងឺកូវីដ-១៩រួមមាន ៖ គ្រុនក្តៅ ក្អក ហៀរសំបោរ ឈឺកនិងពិបាកដកដង្ហើម។ ប្រសិនបើស្ត្រីរាយការណ៍ពីរោគសញ្ញាឬធ្លាប់មានទាក់ទងជាមួយអ្នកសង្ស័យថាមានជំងឺកូវីដ-១៩ ដែលបានបញ្ជាក់នូវព័ត៌មានជាក់លាក់តាមប្រទេសពីការដាក់ខ្លួនឱ្យនៅដាច់ពីគេ ត្រូវផ្តល់ដំបូន្មានឱ្យទាក់ទងតាមទូរស័ព្ទឬកំណត់ពេលវេលាឡើងវិញតាមដែលអាចធ្វើទៅបាន (ប្រសិនបើត្រូវការជាបន្ទាន់សូមអនុវត្តតាមការណែនាំរបស់ក្រសួងសុខាភិបាល)។
- ព័ត៌មានអំពីសញ្ញាគ្រោះថ្នាក់ក្នុងពេលមានផ្ទៃពោះនិងការត្រៀមជុំវិញកំណើតរួមមាន ៖ ការធ្លាក់ឈាមតាមទ្វារមាស ប្រកាច់ ឈឺក្បាលខ្លាំង ស្រវាំងភ្នែក គ្រុនក្តៅ អស់កម្លាំងខ្លាំង ឈឺពោះខ្លាំងដកដង្ហើមញាប់ឬពិបាក ។
- ការវាយតម្លៃហានិភ័យនៃការមានផ្ទៃពោះដែលកំពុងតែកើតមានរួមមាន ៖ សុខុមាលភាពអារម្មណ៍និងសុវត្ថិភាពផ្ទាល់ខ្លួន។
  ប្រសិនបើការវាយតម្លៃហានិភ័យបានរកឃើញថាមានផលវិបាកដែលអាចនឹងកើតមានឬកើតមានជាក់ស្តែង ចាំបាច់ត្រូវជួបឱ្យបានច្រើនដងឬជួបទល់មុខគ្នា។
- ដើម្បីធានាបាននូវផែនការថែទាំដ៏សមស្របត្រូវមានឯកសារផ្តល់សេវាគ្រប់គ្រាន់ ។

គ្រប់សេវាដែលត្រូវផ្តល់ គួរបង្កើតឱ្យមានការបញ្ចូលនូវព័ត៌មានដែលទទួលបានតាមការទាក់ទងស្ត្រីពីចម្ងាយទៅក្នុងបញ្ជីកត់ត្រា។

គួរពិចារណាបង្កើតឱ្យមានទម្រង់ការសម្រាប់ធ្វើការតាមដានសកម្មភាព ការផ្គត់ផ្គង់សម្ភារបរិក្ខារ និងការពិនិត្យតាមដាន។ ទម្រង់ការនេះត្រូវច្បាស់លាស់ កត់ត្រានិងរក្សាទុកជាឯកសារឱ្យបានត្រឹមត្រូវ និងសម្រាប់ធ្វើការបញ្ជូនជាបន្ទាន់។

IV. ការថែទាំផ្ទៃពោះមុនសម្រាលពីចម្ងាយ

សេចក្តីណែនាំខាងក្រោមនេះគឺសម្រាប់ស្ត្រីដែលត្រូវការសេវាថែទាំផ្ទៃពោះមុនសម្រាលពីចម្ងាយ ការអនុវត្តជាស្តង់ដារគួរតែបន្តសម្រាប់រាល់ការជួបផ្ទាល់មុខគ្នា។
នេះមិនមែនជាសេចក្តីណែនាំពេញលេញ សម្រាប់ការមករកសេវាថែទាំផ្ទៃពោះមុនសម្រាលនោះទេ ប៉ុន្តែជាសេចក្តីណែនាំសម្រាប់ស្ត្រីដែលត្រូវទទួលសេវាថែទាំផ្ទៃពោះមុនសម្រាលពីចម្ងាយ។

សកម្មភាពសម្រាប់ផ្តល់ជូនស្ត្រីដែលត្រូវការសេវាថែទាំផ្ទៃពោះមុនសម្រាលពីចម្ងាយ (ដោយមិនគិតពីបច្ចេកទេស) ៖

- ការថែទាំផ្អែកសម្តពប្រកបដោយការគោរព រួមមាន៖
  - ផ្តល់សេវាដល់ស្ត្រីមានផ្ទៃពោះ ដោយសេចក្តីថ្លៃថ្នូរនិងការគោរព
  - ការរក្សាការសម្ងាត់និងភាពឯកជន

- មិនមានភាពរើសអើង

សកម្មភាពដែលគួរធ្វើ នៅគ្រប់ទំនាក់ទំនងជាមួយស្ត្រី ៖

- ណែនាំខ្លួនអ្នកនិងសួរសុខទុក្ខស្ត្រីក្នុងលក្ខណៈរាក់ទាក់
- ការវាយតម្លៃពីរោគសញ្ញានៃជំងឺកូវីដ-១៩ (ទាំងស្ត្រីនិងអ្នកពាក់ព័ន្ធ) និងឆ្លើយតបសមស្របប្រសិនបើរោគសញ្ញាត្រូវបានរកឃើញ
- សាកសួរនិងយកចិត្តទុកដាក់លើសុខុមាលភាពរាងកាយ សង្គម អារម្មណ៍និងវប្បធម៌
- សាកសួរអំពីការវិវត្តនៃការមានផ្ទៃពោះ
- តាមដាននិងវាយតម្លៃជាប្រចាំ
- ពន្យល់ពីរបៀបនៃការធ្វើតេស្តសំណាកនិងការយល់ព្រម
- សាកសួរប្រវត្តិជំងឺនិងធ្វើការវាយតម្លៃជាបន្តទៅលើកត្តាហានិភ័យ
- ពិភាក្សាពីសញ្ញាគ្រោះថ្នាក់ ៖
  - ការធ្លាក់ឈាមតាមទ្វារមាស
  - ការប្រកាច់
  - ឈឺក្បាលខ្លាំង និងស្រវាំងភ្នែក
  - គ្រុនក្តៅនិងអស់កម្លាំងខ្លាំង
  - ឈឺពោះខ្លាំង
  - ដកដង្ហើមញាប់និងពិបាកដកដង្ហើម
- ផ្តល់ពេលវេលាសមស្របសម្រាប់សំណួរ ចម្លើយ
- ផ្តល់ព័ត៌មានជាក់លាក់អំពីការមានផ្ទៃពោះនិងការអប់រំ
- ផ្តល់ការពិគ្រោះពិភាក្សានិងធ្វើការបញ្ជូនទៅកន្លែងដែលសមស្រប
- ពិភាក្សាពីផែនការសម្រាប់ការបញ្ជូនបន្ទាន់ពីផ្ទះរបស់ស្ត្រីទៅមូលដ្ឋានសុខាភិបាលប្រសិនបើចាំបាច់
- រៀបចំផែនការសម្រាប់ការជួបដើម្បីផ្តល់ការថែទាំផ្ទៃពោះមុនសម្រាលបន្តបន្ទាប់។

<table>
<tr><th colspan="2">ការផ្តល់សេវាថែទាំផ្ទៃពោះមុនសម្រាល</th></tr>
<tr><td colspan="2">ការផ្តល់ការថែទាំផ្ទៃពោះមុនសម្រាលលើកទី១ (ដោយផ្ទាល់)</td></tr>
<tr><td>ពិនិត្យលើកទី១៖
គភ៌មានអាយុតិចជាង១២សប្តាហ៍</td><td>• ថ្លឹងទម្ងន់ វាស់កម្ពស់
• ប្រសិនជាអាច គណនាសន្ទស្សន៍ម៉ាស់រាងកាយ(BMI)
$BMI=\frac{\text{ទម្ងន់(គិតជា គ.ក)}}{\text{កំពស់}x\text{កំពស់ (គិតជា ម)}}$
• យកសញ្ញាជីវិត (សម្ពាធឈាម ជីពចរ កម្តៅ ចង្វាក់ដង្ហើម)
• ពិនិត្យរកភាពស្លេកស្លាំង
• ពិនិត្យរកមើលហើម ដុំពកនៅក ដោះ
• ធ្វើតេស្តទឹកនោម បញ្ជាក់ពីការមានផ្ទៃពោះក្នុងករណីដែលការពិនិត្យគ្លីនិកមិនទាន់បញ្ជាក់ ច្បាស់
• វាស់កម្ពស់ស្បូន (ប្រសិនបើមិនអាចវាស់បាន ធ្វើការលូកទ្វារមាស ឬពិនិត្យអេកូសាស្ត្រ)
• គណនារកថ្ងៃ ខែ សម្រាលរំពឹងទុក
• មើលស្នាមវះយកកូននិងស្នាមវះពោះដទៃទៀត ពីមុនមក
• ធ្វើតេស្តឈាមរក ៖ ក្រុមឈាម រ៉េស៊ុស(Rh) អេម៉ូក្លូប៊ីន/អេម៉ាតូគ្រីត មេរោគដែលអាចចម្លងពីម្តាយទៅកូន (អេដស៍-ស្វាយ) គ្រុនចាញ់ក្នុងករណីចាំបាច់
• ផ្តល់ថ្នាំបង្ការជំងឺតេតាណូសបើសិនជាស្ត្រីមិនធ្លាប់ទទួលបានថ្នាំបង្ការនេះទេ ឬផ្តល់ថ្នាំបង្ការបន្តទៅតាមកំណត់ត្រាក្នុងប័ណ្ណផ្តល់ ថ្នាំបង្ការជំងឺតេតាណូស
• ប្រសិនជាចាំបាច់ ធ្វើតេស្តឈាមពេញលេញ (Full blood count testing) ដើម្បីបញ្ជាក់ចំនួនគោលិកាឈាម
• ធ្វើតេស្តទឹកនោមរកប្រូតេអ៊ីន គ្លុយកូស
• ផ្តល់ប្រឹក្សាឱ្យបរិភោគអាហារមានសុខភាពល្អ ធ្វើសកម្មភាពធម្មតា ដើម្បីកុំឱ្យឡើងទម្ងន់ហួសកំណត់
• ពិនិត្យរកសញ្ញារងគ្រោះដោយអំពើហិង្សាដែលអាចបណ្តាលឱ្យផលវិបាក ក្នុងអំឡុងពេលមានផ្ទៃពោះ និងពេលសម្រាល ដើម្បីសង្គ្រោះ ផ្តល់ប្រឹក្សានិងកត់ត្រាជាឯកសារ</td></tr>
</table>

	• អប់រំពីការត្រៀមជុំវិញកំណើត • ធ្វើការណាត់ជួបសម្រាប់ការពិនិត្យផ្ទៃពោះលើកទី២ • ផ្តល់ព័ត៌មានអំពីសុវត្ថិភាពតាមរយៈទូរស័ព្ទនិងកាលវិភាគនៃសេវាការថែទាំផ្ទៃពោះមុនសម្រាល និងទទួលបានការយល់ព្រមពីស្ត្រីក្នុងការផ្តល់សេវា។ ត្រូវបញ្ជាក់លេខទូរស័ព្ទនិងលេខទូរស័ព្ទបម្រុងរបស់ស្ត្រីឱ្យបានត្រឹមត្រូវ • ធានាថាស្ត្រីមានលេខទំនាក់ទំនងរបស់អ្នកផ្តល់សេវាតាមទូរស័ព្ទឬលេខទូរស័ព្ទទំនាក់ទំនងរបស់មូលដ្ឋានសុខាភិបាល។

ការផ្តល់ការថែទាំផ្ទៃពោះមុនសម្រាលលើកទី២ ពីចម្ងាយតាមទូរស័ព្ទ	
ពិនិត្យលើកទី២ ៖ គភ៌មានអាយុពី ២០-២៤សប្តាហ៍	អ្នកផ្តល់សេវាគួរអនុវត្តសកម្មភាពដូចខាងក្រោម ៖ • ណែនាំខ្លួនអ្នកនិងសួរសុខទុក្ខស្ត្រីក្នុងលក្ខណៈរួសរាយរាក់ទាក់ • វាយតម្លៃចំពោះរោគសញ្ញាដែលអាចកើតមាននៃជំងឺកូវីដ-១៩ (ទាំងស្ត្រីនិងអ្នកពាក់ព័ន្ធ)និងបញ្ជូនឬណែនាំនៅទៅរកសេវាថែទាំផ្សេងទៀត ប្រសិនបើរកឃើញមានរោគសញ្ញាជំងឺកូវីដ-១៩ • សាកសួរអំពីសុខភាពទូទៅនិងសុខុមាលភាពរបស់ស្ត្រី រួមទាំងការទល់លាមក ការក្លាយរោគតាមផ្លូវនោម បញ្ហាជំណោកនិងអំពើហិង្សា • សាកសួរនិងយកចិត្តទុកដាក់លើសុខុមាលភាពរាងកាយ សង្គម អារម្មណ៍និងវប្បធម៌ ដោយមានការគាំទ្រពីអ្នកដែលពាក់ព័ន្ធនិងការធ្វើផែនការសុវត្ថិភាព • សួរអំពីការវិវត្តនៃការមានផ្ទៃពោះ • តាមដាននិងវាយតម្លៃជាប្រចាំ • ពន្យល់ពីរបៀបនៃការធ្វើតេស្តសំណាកនិងការយល់ព្រម • សាកសួរប្រវត្តិជំងឺនិងធ្វើការវាយតម្លៃជាបន្តទៅលើកត្តាហានិភ័យ ដោយសួរពីបញ្ហាណាមួយត្រូវបានរកឃើញកាលពីពេលថែទាំផ្ទៃពោះមុនសម្រាលលើកទី១ • ពិភាក្សាពីសញ្ញាគ្រោះថ្នាក់ ៖ - ការធ្លាក់ឈាមតាមទ្វារមាស - ការប្រកាច់ - ឈឺក្បាលខ្លាំង និងស្រវាំងភ្នែក

	- គ្រុនក្ដៅនិងអស់កម្លាំងខ្លាំង - ឈឺពោះខ្លាំង - ដកដង្ហើមញាប់និងពិបាកដកដង្ហើម • អប់រំពីការត្រៀមជុំវិញកំណើត • ផ្ដល់ព័ត៌មានជាក់លាក់អំពីការមានផ្ទៃពោះដោយគណនាអាយុផ្ទៃពោះ និងថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំសម្រាលកូនរំពឹងទុក • សាកសួរស្ដ្រីពីការលូតលាស់របស់ទារកក្នុងផ្ទៃ ដូចជាការកំរើករបស់ទារក ទំហំផ្ទៃពោះធំជាងមុន • សាកសួរនិងផ្ដល់ដំបូន្មានអំពីរបបអាហារ • សាកសួរពីឱសថដែលកំពុងប្រើ (ថ្នាំគ្រាប់ជាតិដែក ថ្នាំទម្លាក់ព្រូន។ល។) • ផ្ដល់ការអប់រំពីការលើកកម្ពស់សុខភាពដូចជាការបំបៅកូនដោយទឹកដោះម្ដាយ ការដាក់ស្បែកប៉ះស្បែក ការផ្ដល់ថ្នាំបង្ការនិងការពន្យារកំណើត • ផ្ដល់ការពិគ្រោះពិភាក្សានិងធ្វើការបញ្ជូនទៅកន្លែងដែលសមស្រប • ពិភាក្សាពីផែនការសម្រាប់ការបញ្ជូនបន្ទាន់ពីផ្ទះរបស់ស្ដ្រី ទៅមូលដ្ឋានសុខាភិបាល ប្រសិនបើចាំបាច់ • ផ្ដល់ពេលវេលាសមស្របសម្រាប់សំណួរ ចម្លើយ • រៀបចំផែនការសម្រាប់ការជួបដើម្បីផ្ដល់ការថែទាំផ្ទៃពោះមុនសម្រាលបន្ដបន្ទាប់ • រំលឹកស្ដ្រីអំពីសារៈសំខាន់នៃការថែទាំមុនពេលសម្រាលបន្តរក្សាការណាត់ជួបលើកក្រោយនិងដឹងពីអ្វីដែលស្ដ្រីត្រូវធ្វើ ប្រសិនបើមានការព្រួយបារម្ភទាក់ទងនឹងការមានផ្ទៃពោះឬសញ្ញាគ្រោះថ្នាក់ណាមួយ។
ពិនិត្យលើកទី៣៖ គភ៌មានអាយុពី ៣០-៣២ សប្ដាហ៍	អនុវត្តដូចការថែទាំផ្ទៃពោះលើកទី២ ពីចម្ងាយតាមទូរស័ព្ទដោយបន្ថែមសកម្មភាពមួយចំនួនដូចខាងក្រោម ៖ • វាយតម្លៃកត្តាគ្រោះថ្នាក់ជាបន្ត ដូចជា ការធ្លាក់ឈាម ជំងឺទឹកនោមផ្អែម លើសសម្ពាធឈាម។ល។ • សាកសួរពីការឡើងទម្ងន់ • ពិភាក្សាពីសញ្ញានៃការឈឺពោះសម្រាលមិនគ្រប់ខែ និងអ្វីដែលស្ដ្រីត្រូវធ្វើប្រសិនបើមានសញ្ញានៃការឈឺពោះសម្រាលចាប់ផ្ដើម • ពិភាក្សាពីការបែកស្រោមទឹកភ្លោះ និងការស្វែងរកជំនួយ • ពិភាក្សាពីសារៈសំខាន់នៃការមានអ្នកកំដរនៅជាមួយក្នុងពេលឈឺពោះសម្រាល។

ការផ្តល់ការថែទាំផ្ទៃពោះមុនសម្រាលលើកទី៤ដោយផ្ទាល់	
ពិនិត្យលើកទី៤ ៖ គភ៌មានអាយុពី ៣៦-៣៨សប្តាហ៍	• ថ្លឹងទម្ងន់ ធ្វើការប្រៀបធៀបទៅនឹងទម្ងន់ថ្លឹងលើកមុនដើម្បីវាយតម្លៃរកបញ្ហាអាហារូបត្ថម្ភ • យកសញ្ញាជីវិត (សម្ពាធឈាម ជីពចរ កម្តៅ ចង្វាក់ដង្ហើម) ធៀបជាមួយកំណត់ត្រាលើកមុន • ពិនិត្យរកសញ្ញាគ្រោះថ្នាក់ក្នុងពេលមានផ្ទៃពោះ និងគ្រប់គ្រងផលវិបាក • ពិនិត្យវាយតម្លៃភាពស្លេកស្លាំង បើនៅមានស្លេកស្លាំង ត្រូវបញ្ជូន • ពិនិត្យរកមើលហើម ដុំពកនៅក ដោះ • វាស់កម្ពស់ស្បូន ស្ទាបផ្ទៃពោះក្រែងមានកូនភ្លោះ ឬកូនច្រើន • ស្ទាបផ្ទៃពោះក្រែងកូននៅទទឹងពោះ ឬទម្រង់មិនធម្មតា ចលនាកូនក្នុងផ្ទៃ • ស្តាប់ចង្វាក់បេះដូងកូន • ពិនិត្យអេកូសាស្ត្រក្នុងករណីជាចាំបាច់ • ធ្វើតេស្តឈាមរក ក្រុមឈាម រ៉េស៊ុស(Rh) អេម៉ូក្លូប៊ីន/អេម៉ាតូគ្រីត (បើមិនទាន់បានធ្វើ) • រំលឹកស្ត្រីផ្ទៃពោះដែលមានផ្ទុកមេរោគអេដស៍ឱ្យមកសម្រាលកូននៅមន្ទីរពេទ្យដែល មានសេវាថែទាំព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ • ពិនិត្យរកមេរោគគ្រុនចាញ់ក្នុងករណីចាំបាច់ • ផ្តល់ថ្នាំបង្ការជំងឺតេតាណូសបន្តបើចាំបាច់ • ប្រសិនជាចាំបាច់ ធ្វើតេស្តឈាមពេញលេញ (Full blood count testing) ដើម្បីបញ្ជាក់ចំនួនគោលិកាឈាម • ធ្វើតេស្តទឹកនោមរកប្រូតេអ៊ីន គ្លុយកូស (បើសិនចាំបាច់) • ពិនិត្យរកសញ្ញារងគ្រោះដោយអំពើហិង្សាដែលអាចបណ្តាលឱ្យផលវិបាកក្នុង អំឡុងពេលមានផ្ទៃពោះនិងពេលសម្រាលដើម្បីសង្គ្រោះ ផ្តល់ប្រឹក្សានិងកត់ត្រាជាឯកសារ • រំលឹកម្តាយនៅពេលមកសម្រាលកូន ឱ្យយកមកជាមួយនូវសៀវភៅសុខភាពមាតា ប័ណ្ណចាក់ថ្នាំបង្ការ ជំងឺតេតាណូស។

ការថែទាំពេលឈឺពោះសម្រាលក្នុងអំឡុងពេលមាន ជំងឺកូវីដ-១៩

I. ការរៀបចំសេវាថែទាំពេលឈឺពោះសម្រាលនៅមូលដ្ឋានសុខាភិបាល

ដើម្បីចូលរួមជាមួយក្រសួងសុខាភិបាលក្នុងការទប់ស្កាត់ការចម្លងរោគមេរោគកូវីដ-១៩ មូល ដ្ឋានសុខាភិបាលនីមួយៗត្រូវពិចារណានូវវិធានការដូចខាងក្រោម ៖

១. ការពិគ្រោះជំងឺនិងការស្រាវជ្រាវរកជំងឺកូវីដ-១៩ចាំបាច់ត្រូវធ្វើឡើងសម្រាប់ស្ត្រីនិងដៃគូរបស់ពួកគេមុនពេលចូលក្នុងមូលដ្ឋានសុខាភិបាលដូចមានចែងក្នុងផ្នែកមុន។

២. ត្រូវប្រុងប្រយ័ត្នចំពោះការទប់ស្កាត់ការឆ្លងរោគជាទៀងទាត់ សម្រាប់ការថែទាំក្នុងអំឡុងពេលឈឺពោះសម្រាលនិងពេលសម្រាល។ ត្រូវចងចាំថាជំងឺកូវីដ-១៩ អាចបង្កឱ្យដល់ក្រុមស្ត្រីដែលមានហានិភ័យទាប មានសភាពស្រាលហើយទន្ទឹមនឹងនោះ ផលវិបាកធ្ងន់ធ្ងរដែលមិនទាក់ទងនឹងជំងឺកូវីដ-១៩ អាចកើតមានក្នុងអំឡុងពេលមានផ្ទៃពោះនិងសម្រាលកូន ដែលធ្វើឱ្យមានអត្រាស្លាប់ខ្ពស់សម្រាប់ម្តាយនិងទារកទើបនឹងកើត។

ក្នុងករណីមានបញ្ហាសង្គ្រោះបន្ទាន់ផ្នែកសម្ភពនិងទារកទើបនឹងកើតមិនគួរពន្យារពេលក្នុងការយកចិត្តទុកដាក់ចំពោះម្តាយឬទារកទើបនឹងកើតឡើយ។

ការត្រៀមរៀបចំបន្ទប់សម្រាល

ស្ត្រីភាគច្រើនក្នុងអំឡុងពេលឈឺពោះសម្រាលដែលមិនមានរោគសញ្ញាផ្លូវដង្ហើម ត្រូវបន្តទទួលសេវាដូចធម្មតានៅក្នុងបន្ទប់សម្រាល។ ទោះយ៉ាងណាក៏ដោយត្រូវប្រុងប្រយ័ត្នខ្ពស់ចំពោះការអនុវត្តការទប់ស្កាត់ការឆ្លងរោគដូចជា ៖

- ត្រូវមានឧបករណ៍ការពារខ្លួនPPE គ្រប់គ្រាន់ ដូចជា៖ របាំងមុខ ម៉ាស់ ស្រោមដៃ វ៉ែនតា អាវធំ ទឹកសម្លាប់មេរោគសម្រាប់លាងដៃ សាប៊ូនិងទឹកនិងឧបករណ៍សម្អាត នៅក្នុងពេលឈឺពោះសម្រាល។
- ត្រូវសម្អាតផ្ទៃបន្ទប់និងសម្ភារឱ្យបានស្អាតជាមួយនឹងថ្នាំបាញ់សម្លាប់មេរោគនិងក្រណាត់ស្អាតបន្ទាប់ពីស្ត្រីឬបុគ្គលិកបានប៉ះពាល់។
- បុគ្គលិកគួរអនុវត្តអនាម័យដៃឱ្យបានទៀងទាត់ លាងដៃមុននិងក្រោយពេលពិនិត្យអ្នកជំងឺម្នាក់ៗ។

៣. ស្ត្រីទាំងអស់ត្រូវទទួលការលើកទឹកចិត្តឱ្យទូរស័ព្ទទៅមូលដ្ឋានសុខាភិបាល (បើអាចធ្វើទៅបាន) ដើម្បីទទួលបានការប្រឹក្សាក្នុងពេលចាប់ផ្ដើមឈឺពោះសម្រាលនិងជូនដំណឹងដល់អ្នកផ្ដល់សេវាថែទាំផ្នែកសម្ភពអំពីរោគសញ្ញាផ្លូវដង្ហើមឬរោគសញ្ញាផ្សេងៗទាក់ទងនឹងជំងឺកូវីដ-១៩ដែលមានប្រយោជន៍ដល់ការរៀបចំផែនការថែទាំឬការបញ្ជូន។

៤. ស្ត្រីទាំងអស់មានសិទ្ធិទទួលបានការយកចិត្តទុកដាក់ដោយសេចក្ដីមេត្តា សេចក្ដីថ្លៃថ្នូរនិងការគោរព។ ស្ត្រីគ្រប់រូបមានសិទ្ធិទទួលបានព័ត៌មាន ផ្ដល់ការយល់ព្រម មិនយល់ព្រម និងការសម្រេចចិត្តរបស់គាត់ រួមមានការប្ដូរឥរិយាបថក្នុងអំឡុងពេលឈឺពោះសម្រាល និងពេលសម្រាល។

៥. ដៃគូដែលមិនមានរោគសញ្ញាគួរអនុញ្ញាតឱ្យស្នាក់នៅជាមួយស្ត្រីក្នុងអំឡុងពេលឈឺពោះសម្រាល និងសម្រាល។ ការគាំទ្រពីដៃគូ អាចកាត់បន្ថយពេលវេលានៃការឈឺពោះសម្រាល បង្កើនការសម្រាលកូនតាមធម្មជាតិ បន្ថយការសម្រាលកូនដោយការវះកាត់និងអន្តរាគមន៍វេជ្ជសាស្ត្រដទៃទៀត។ ប្រសិនបើដៃគូរបស់គាត់មានរោគសញ្ញា ពួកគេត្រូវនៅដាច់ដោយឡែកពីគេនិងមិនអនុញ្ញាតឱ្យចូលក្នុងបន្ទប់ឈឺពោះសម្រាល។ ស្ត្រីគួរតែត្រូវបានណែនាំនៅពេលធ្វើផែនការអំពីការសម្រាលរបស់ពួកគេដើម្បីកំណត់ស្វែងរកការគាំទ្រផ្សេងទៀតប្រសិនបើចាំបាច់។

II. សម្រាប់ស្ត្រីដែលមានរោគសញ្ញាសង្ស័យនៃជំងឺកូវីដ-១៩

១. <u>មណ្ឌលសុខភាព</u>

- ត្រូវបញ្ជូនស្ត្រីដែលមានករណីសង្ស័យនៃជំងឺកូវីដ-១៩ ទៅមន្ទីរពេទ្យបង្អែកដែលមានសេវាព្យាបាលជំងឺកូវីដ-១៩។
- ករណីស្ត្រីឈឺពោះសម្រាលដែលមិនអាចបញ្ជូនទៅមូលដ្ឋានសុខាភិបាលដែលមានសេវាព្យាបាលជំងឺកូវីដ-១៩ទាន់ពេល អ្នកផ្ដល់សេវាផ្នែកសម្ភពត្រូវ ៖
    - ផ្ដល់សេវាសម្រាលតាមធម្មតា ដោយអនុវត្តតាមគោលការណែនាំIPC
    - ពិគ្រោះយោបល់ជាមួយក្រុមឆ្លើយតបបន្ទាន់របស់មន្ទីរសុខាភិបាលដើម្បីធ្វើតេស្តរកជំងឺកូវីដ-១៩ និងរៀបចំផែនការបញ្ជូនស្ត្រីចេញពីមូលដ្ឋានសុខាភិបាល និងចត្តាឡីស័កនៅមូលដ្ឋានសុខាភិបាលដែលមានសេវាព្យាបាលជំងឺកូវីដ-១៩ នៅពេលដែលស្ត្រីមានស្ថេរភាព។

២. <u>មន្ទីរពេទ្យ</u>

១. បន្ទាប់ពីពិគ្រោះជំងឺនិងការវាយតម្លៃ បានរកឃើញថាស្ត្រីមានរោគសញ្ញាដូចគ្នានឹងជំងឺកូវីដ-១៩ (SAR-CoV-2) និងតម្រូវឱ្យស្ត្រីចូលសម្រាកពេទ្យ ហើយការថែទាំទាំងអស់គួរតែបន្តផ្ដល់នៅក្នុងបន្ទប់ដែលនៅដាច់ដោយឡែកពីគេ សម្រាប់ការស្នាក់នៅរបស់ស្ត្រីរហូតដល់ចេញពីមូលដ្ឋានសុខាភិបាលបើអាចធ្វើទៅបាន ។ ត្រូវកាត់បន្ថយចំនួនបុគ្គលិកដែលត្រូវចូលក្នុងបន្ទប់របស់ស្ត្រី

ដោយគោរពតាមគោលការណ៍ណែនាំរបស់ក្រសួងសុខាភិបាល។

២. ស្ត្រីដែលមានជំងឺផ្លូវដង្ហើមធ្ងន់ធ្ងរគួរតែត្រូវបានផ្តល់ ម៉ាស់វះកាត់ ហើយបុគ្គលិកគួរតែត្រូវបានផ្តល់ជូននូវឧបករណ៍ការពារខ្លួនPPE សម្រាប់រយៈពេលនៃការថែទាំសុខភាព។

៣. នៅពេលដែលស្ត្រីមិនមានលទ្ធភាពទទួលបានបន្ទប់តែមួយ វានៅតែចាំបាច់ក្នុងការស្វែងរកវិធីនៃការបំបែកស្ត្រីដែលមានជំងឺ ពីស្ត្រីទូទៅនៅក្នុងបន្ទប់តែមួយដើម្បីកាត់បន្ថយហានិភ័យនៃការឆ្លងរោគ។ វិធានការនេះក៏ត្រូវអនុវត្តផងដែរចំពោះស្ត្រីពេលចូលសម្រាកពេទ្យក្នុងអំឡុងពេលមានផ្ទៃពោះនិងក្រោយពេលសម្រាលរួច។

៤. វិធីនៃការសម្រាលកូនត្រូវកំណត់ដោយផ្អែកលើលក្ខខណ្ឌនៃការសម្រាលនិងចំណង់ចំណូលចិត្តរបស់ស្ត្រី។ការសម្រេចចិត្តទាំងនេះមិនគួរត្រូវបានជះឥទ្ធិពលដោយជំងឺកូវីដ-១៩ លើកលែងតែមាតាឬទារកមានបញ្ហាបន្ទាន់ក្នុងការអនុវត្តធម្មតា។

៥. ការថែទាំក្នុងអំឡុងពេលឈឺពោះសម្រាលមិនគួរខុសពីធម្មតាឡើយ ស្ត្រីដែលមានជំងឺកូវីដ-១៩ រួមជាមួយនិងរោគសញ្ញាផ្លូវដង្ហើមទោះបីជាស្រួចស្រាល់ឬស្រាលក៏ដោយត្រូវធ្វើការតាមដានតុល្យភាពសារធាតុរាវរៀងរាល់ម៉ោងក្នុងអំឡុងពេលឈឺពោះសម្រាលដើម្បីចៀសវាងហានិភ័យនៃការផ្តល់លើសតម្រូវការ។

៦. ប្រសិនបើស្ត្រីដែលសម្រាលតម្រូវឱ្យមានការវះកាត់យកកូន បុគ្គលិកទាំងអស់នៅក្នុងបន្ទប់សម្រាលគួរតែពាក់ឧបករណ៍ការពារខ្លួនPPE។ហានិភ័យធំបំផុតចំពោះបុគ្គលិកក្នុងបន្ទប់សម្រាលក្នុងអំឡុងការវះកាត់គឺការឆ្លងរោគតាមរយៈការសុងតាមផ្លូវដង្ហើម (វីរុសដែលមានក្នុងខ្យល់)។

៧. មិនមានភ័ស្តុតាងណាមួយទេដែលបញ្ជាក់ថាការផ្តល់ថ្នាំស្តេរ៉ូអ៊ីតសម្រាប់ជួយដល់សួតរបស់ទារកបង្កឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់ណាមួយនៅក្នុងបរិបទនៃជំងឺកូវីដ-១៩។ ថ្នាំស្តេរ៉ូអ៊ីតគួរផ្តល់ឱ្យតែក្នុងករណីចាំបាច់។ ទោះបីជាក្នុងករណីណាក៏ដោយការសម្រាលបន្ទាន់មិនគួរពន្យារពេលឡើយ។

III. ការថែទាំជាសារវន្តទារកទើបនឹងកើត

ការរំខាននៃជំងឺកូវីដ-១៩ទៅលើសេវាថែទាំសុខភាពមាតានិងទារកក្នុងពេលមានជំងឺរាតត្បាតអាចនាំឱ្យមានអត្រាស្លាប់ខ្ពស់និងភាពមានជំងឺក្នុងចំណោមទារកទើបនឹងកើតនិងអាចប៉ះពាល់ដល់ការសម្រេចបាននូវគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាព២០៣០(SDG)។

សកម្មភាពគន្លឹះខាងក្រោមនេះគឺសម្រាប់បន្តផ្តល់សេវាថែទាំជាសារវន្តទារកទើបនឹងកើតជាប្រចាំ (មិនមែនផ្ទុកជំងឺកូវីដ-១៩) នៅតាមមូលដ្ឋានសុខាភិបាលនិងតាមផ្ទះ ដើម្បីបង្ការការឆ្លងរោគ។

១. សកម្មភាពគន្លឹះនៃការថែទាំជាសារវន្តទារកទើបនឹងកើតក្នុងពេលមានជំងឺកូវីដ-១៩ រាតត្បាត

- សេវាថែទាំជាសារវន្តទារកទើបនឹងកើត ចាំបាច់ត្រូវផ្តល់ជូនសម្រាប់ទារកទើបនឹងកើតភ្លាមទាំងអស់ (លើកលែងតែត្រូវការសង្គ្រោះបន្ទាន់) ស្របតាមពិធីសារជាតិគ្រប់គ្រងគ្លីនិកមាតុភាពគ្មានគ្រោះថ្នាក់។

- ដាក់ទារកទើបនឹងកើតភ្លាមនៅជាមួយម្ដាយឱ្យស្បែកទារកប៉ះជាមួយស្បែកម្ដាយ ទោះបីជាម្ដាយមានផ្ទុកវីរុស ឬកើតជំងឺកូវីដ-១៩ក៏ដោយ ប៉ុន្តែត្រូវអនុវត្តអនាម័យឱ្យបានសមស្របនៅពេលកូនដោយទឹកដោះម្ដាយ ដូចជា លាងសម្អាតដៃឱ្យបានស្អាតជាមួយសាប៊ូ ឬអាល់កុលមុននិងក្រោយពេលប៉ះពាល់ទារក ពាក់ម៉ាស់ដើម្បីកាត់បន្ថយលទ្ធភាពនៃដំណក់ទឹកមាត់តូចៗដែលអាចមានផ្ទុកវីរុសកូវីដ-១៩ ឆ្លងរាលដាលដល់ទារក។ ។
- ចំពោះទារកទើបនឹងកើតភ្លាម ហើយត្រូវការសង្គ្រោះបន្ទាន់ ត្រូវអនុវត្តការសង្គ្រោះទារកដូចក្នុងពិធីសារជាតិគ្រប់គ្រងគ្លីនិកមាតុភាពគ្មានគ្រោះថ្នាក់ ប៉ុន្តែធានាឱ្យមានការចូលរួមដោយបុគ្គលិកសុខាភិបាលឱ្យមានចំនួនតិចបំផុត (មួយនាក់សម្រាប់ករណីមានហានិភ័យទាបឬពីរនាក់សម្រាប់ជួយសង្គ្រោះបន្ទាន់) និងត្រូវពាក់ឧបករណ៍ការពារខ្លួនPPE។
- អនុវត្តយ៉ាងតឹងរឹងទៅលើការទប់ស្កាត់ការឆ្លងវីរុសកូវីដ-១៩ រួមទាំងការលាងសម្អាតដៃរាល់ពេលមុននិងក្រោយពេលប៉ះទារកទើបនឹងកើត ការពាក់ម៉ាស់និងការរក្សាគម្លាតសុវត្ថិភាព។
- កំណត់ចំនួនភ្ញៀវចេញ ចូលសាកសួរសុខទុក្ខស្ត្រីជាម្ដាយនិងទារកក្នុងមូលដ្ឋានសុខាភិបាល។
- ត្រូវធ្វើការថែទាំជាសារវន្តគ្រប់ទារកទើបនឹងកើតទាំងអស់ ហើយធ្វើការថែទាំបន្ថែមលើទារកដែលកើតមិនគ្រប់ខែឬមានទម្ងន់ទាបតាមរបៀបម្ដាយកង់ហ្គូរូនិងបន្តការគាំទ្រ សេវាថែទាំក្រោយសម្រាលតាមសេចក្ដីណែនាំសម្រាប់អនុវត្តកញ្ចប់សេវាថែទាំពេលមានផ្ទៃពោះ ពេលសម្រាល និងក្រោយសម្រាល សម្រាប់ឱកាស ១០០០ថ្ងៃ នៃការផ្ដល់សេវាសម្រាប់ស្ត្រី ទារកនិងកុមារ តាមរយៈការផ្ដល់ការពិគ្រោះជំងឺតាមទូរស័ព្ទដោយបុគ្គលិកថែទាំផ្នែកសម្ភពនិងបុគ្គលិកសុខាភិបាលនៅតាមសហគមន៍។
- ចាប់ផ្ដើមបំបៅកូនដោយទឹកដោះម្ដាយតែមួយមុខគត់នៅពេលទារកកើតភ្លាមនិងមានសញ្ញាចង់បៅក្នុងអំឡុងពេល១ម៉ោងដំបូង និងបន្តបំបៅកូនដោយទឹកដោះម្ដាយតែមួយមុខគត់រហូតដល់កូនមានអាយុ៦ខែ បើទោះបីជាម្ដាយឬទារកមានផ្ទុកវីរុសឬកើតជំងឺកូវីដ-១៩ ក៏ដោយ។ ម្ដាយដែលឈឺធ្ងន់ គួរតែត្រូវបានគាំទ្រឱ្យច្របាច់ទឹកដោះម្ដាយទុកសម្រាប់បញ្ចុកកូន។
- ធានាឱ្យមានអុកស៊ីសែនគ្រប់គ្រាន់ រួមជាមួយនឹងប្រព័ន្ធចែកចាយអុកស៊ីសែននៅក្នុងកន្លែងថែទាំទារកទើបនឹងកើត។
- យកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់ចំពោះទម្រង់ការនៃការបង្ការនិងការទប់ស្កាត់ការឆ្លងរោគក្នុងអំឡុងពេលជំងឺកូវីដ-១៩និងហាមចូលចំពោះភ្ញៀវទាំងអស់ក្នុងបរិវេណផ្នែកសម្ភពលើកលែងតែម្ដាយ។ អ្នកម្ដាយត្រូវទទួលការបង្ហាត់បង្ហាញអំពី ការលាងសម្អាតដៃជាមួយទឹកនិងសាប៊ូនិងការលាងសម្អាតដៃដោយអាល់កុល។
- សម្អាតកន្លែងថែទាំទារកទើបនឹងកើត ដូចទៅនឹងកន្លែងដែលផ្ដល់ការព្យាបាលដល់អ្នកដែលសង្ស័យឬផ្ទុកជំងឺកូវីដ-១៩។

២. ការថែទាំទារកទើបនឹងកើតដែលមានផ្ទុកឬមានរោគសញ្ញានៃការឆ្លងមេរោគកូវីដ-១៩ (តេស្តវិជ្ជមាន)

- ទោះបីជាមិនទាន់មានរោគសញ្ញាជាក់លាក់ត្រូវបានដឹងក៏ដោយ ក៏ទារកទើបនឹងកើតដែលមានជំងឺកូវីដ-១៩ អាចបង្ហាញនូវរោគសញ្ញាខុសៗគ្នាជាងមនុស្សពេញវ័យ។
- ទារកទើបនឹងកើតដែលមានរោគសញ្ញានៃការឆ្លងមេរោគកូវីដ-១៩ ក៏ចាំបាច់ត្រូវតាមដានឱ្យបានហ្មត់ចត់ ពីព្រោះជំងឺផ្សេងៗទៀតរបស់ទារក អាចមានរោគសញ្ញាប្រហាក់ប្រហែលគ្នានឹងជំងឺកូវីដ-១៩ ដែរ។
- មូលដ្ឋានសុខាភិបាលត្រូវមានបន្ទប់ដាច់ដោយឡែកសម្រាប់ទារកទើបនឹងកើតឈឺ ដែលសង្ស័យថាឆ្លងមេរោគកូវីដ-១៩ ហើយកំពុងមានជំងឺផ្សេងៗទៀត ដែលចាំបាច់ត្រូវការសម្រាកពេទ្យ។
- ទារកទើបនឹងកើតដែលមានរោគសញ្ញានៃការឆ្លងមេរោគកូវីដ-១៩ ហើយកើតពីម្តាយដែលមានការសង្ស័យឬផ្ទុកជំងឺកូវីដ-១៩ ឬបានប៉ះពាល់ទៅនឹងអ្នកជំងឺផ្សេងទៀត គួរតែត្រូវដាក់ជាមួយម្តាយក្នុងបន្ទប់ដាច់ដោយឡែក ជាពិសេសក្នុងបន្ទប់ដែលមានសំពាធអវិជ្ជមាន ប្រសិនបើមានឬត្រូវប្រើកង្ហារបឺតខ្យល់ក្នុងករណីគ្មានបន្ទប់ដែលមានសំពាធអវិជ្ជមាន ។
- ត្រូវមានអ្នកផ្តល់សេវាថែទាំដាច់ដោយឡែកសម្រាប់ផ្តល់សេវាក្នុងបន្ទប់ដាច់ដោយឡែកដែលបុគ្គលិកទាំងនោះមកពីផ្នែកថែទាំទារកទើបនឹងកើត។ នៅពេលបុគ្គលិកនៅកន្លែង២ផ្សេងគ្នាហើយត្រូវធ្វើការរួមគ្នា ត្រូវអនុវត្តតាមគោលការណ៍ណែនាំស្តីពីការបង្ការនិងការត្រួតពិនិត្យការចម្លងរោគសម្រាប់មូលដ្ឋានព្យាបាល និងថែទាំសុខភាព។
- ផ្គត់ផ្គង់ឧបករណ៍ការពារខ្លួនPPE ឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់និងបណ្តុះបណ្តាលបុគ្គលិកពីរបៀបប្រើឱ្យបានត្រឹមត្រូវ។
- ប្រសិនបើចាំបាច់បញ្ជូនទារកដែលសង្ស័យថាមានផ្ទុកមេរោគកូវីដ-១៩ រួមទាំងអំឡុងពេលបញ្ជូនតាមរថយន្តសង្គ្រោះបន្ទាន់ ត្រូវគោរពតាមគោលការណ៍ណែនាំស្តីពីការបង្ការនិងការត្រួតពិនិត្យការចម្លងរោគសម្រាប់មូលដ្ឋានព្យាបាលនិងថែទាំសុខភាព។

IV. ការបំបៅកូនដោយទឹកដោះម្តាយ

កម្មវិធីនិងសេវាការពារ លើកកម្ពស់និងគាំទ្រដល់ការបំបៅកូនដោយទឹកដោះម្តាយ (ទឹកដោះដំបូងនិងបំបៅទឹកដោះម្តាយតែមួយមុខគត់) និងអាហារបំប៉នបន្ថែមសមស្របតាមអាយុប្រកបដោយសុវត្ថិភាពគួរតែរក្សាជាសមាសភាគមួយដ៏សំខាន់នៃកម្មវិធីនិងការឆ្លើយតបសម្រាប់កុមារតូចៗនៅក្នុងបរិបទនៃជំងឺកូវីដ-១៩ ។

១. សកម្មភាពគន្លឹះអាហារូបត្ថម្ភរបស់ទារកនិងកុមារតូចអំឡុងពេលរាតត្បាតជាសកលនៃជំងឺ កូវីដ-១៩

- ការពិគ្រោះពិភាក្សាអំពីការបំបៅកូនដោយទឹកដោះម្ដាយ ការគាំទ្រផ្នែកចិត្តសាស្ត្រជាមូលដ្ឋាន និងការគាំទ្រការអនុវត្តពីរបៀបចិញ្ចឹមកូន ត្រូវបានផ្ដល់ដល់ស្ត្រីមានផ្ទៃពោះនិងម្ដាយដែលមានទារកទើបនឹងកើតនិងកុមារតូច។ ម្ដាយ ទារកទើបនឹងកើតនិងកុមារតូច គួរអនុញ្ញាតឱ្យនៅជាមួយគ្នា ដើម្បីអនុវត្តការដាក់ស្បែកទារកប៉ះនិងស្បែកម្ដាយ តាមរបៀបម្ដាយកង់ហ្គូរូ ដូចនេះម្ដាយអាចមើលថែរនិងផ្ដល់ភាពកក់ក្ដៅដល់កូនពេញមួយថ្ងៃ ជាពិសេសការផ្ដល់ភាពកក់ក្ដៅដល់ទារកនេះ គួរតែធ្វើឡើងភ្លាមបន្ទាប់ពីសម្រាលក្នុងអំឡុងពេលនៃការបំបៅកូនដោយទឹកដោះម្ដាយ។
- អនុវត្តនិងសម្របសម្រួលតាមផែនការកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់លើអាហារូបត្ថម្ភ សុខភាព សន្តិសុខ ស្បៀង ជីវភាពរស់នៅ កសិកម្ម ទឹកស្អាត ការគាំពារសង្គម សុខភាពផ្លូវចិត្ត និងការគាំទ្រដោយផ្ដោតលើទារកនិងកុមារតូច។
- ប្រព័ន្ធរបបអាហារ សុខាភិបាល ទឹកស្អាតនិងការគាំពារសង្គម គួរតែផ្ដល់សកម្មភាពជាអាទិភាពដល់ការសម្រេចបាននូវសេវាបង្ការ ដើម្បីកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់នៃជំងឺរាតត្បាតទៅលើរបបអាហារនិងសុខុមាលរបស់កុមារ ដែលមានប្រព័ន្ធស្រាវជ្រាវនិងព្យាបាលទៅលើកុមារដែលខ្វះអាហារូបត្ថម្ភ។
- គោរពឱ្យបានពេញលេញនូវអនុក្រិតលេខ១៣៣ ស្ដីពីការផ្សព្វផ្សាយលក់ផលិតផលសម្រាប់ចិញ្ចឹមទារកនិងកុមារតូច។
- ការផ្សព្វផ្សាយនិងការធ្វើអំណោយទីផ្សារចំពោះអាហារដែលប៉ះពាល់សុខភាព អាហារផ្ទុកសារធាតុខ្លាញ់ខ្ពស់ គ្មានជាតិស្ករឬអំបិល មិនគួរស្វែងរកឬទទួលយកនោះទេ។

២. ការបំបៅកូនដោយទឹកដោះម្ដាយចំពោះម្ដាយដែលមានរោគសញ្ញានៃជំងឺកូវីដ-១៩ ឬតេស្តវិជ្ជមាន

ម្ដាយដែលសង្ស័យឬមានផ្ទុកមេរោគកូវីដ-១៩ ត្រូវដាក់ឱ្យនៅដាច់ដោយឡែកពីគេនៅក្នុងមូប ដ្ឋានសុខាភិបាលឬនៅផ្ទះ គួរណែនាំឱ្យបន្តការបំបៅកូនដោយទឹកដោះម្ដាយជាធម្មតា ដោយអនុវត្តអនាម័យឬការបង្ការជាចាំបាច់ក្នុងអំឡុងពេលបំបៅកូនដោយទឹកដោះម្ដាយ មានដូចជា ៖

- ការបំបៅកូនដោយទឹកដោះម្ដាយដែលមានផ្ទុកមេរោគ SARS-CoV-2 ដែលបង្កឱ្យមានជំងឺកូវីដ-១៩មិនត្រូវបានហាមឃាត់ទេ។ គួរបំបៅទារកតាមគោលការណ៍ណែនាំស្ដីពីការបំបៅកូនដោយទឹកដោះម្ដាយ និងត្រូវអនុវត្ត រួមមាន ៖
  - លាងដៃជាមួយសាប៊ូនិងទឹកមុននិងក្រោយពេលប៉ះពាល់ទារក
  - សម្អាតវត្ថុដែលប្រើជាប្រចាំ នៅពេលដែលម្ដាយមានរោគសញ្ញាកូវីដ-១៩ កាន់ឬប៉ះពាល់ដោយប្រើសាប៊ូនិ ងទឹក

- ប្រសិនបើម្តាយមានរោគសញ្ញាផ្លូវដង្ហើម ត្រូវពាក់ម៉ាស់នៅពេលថៃទាំទារក
- រក្សាគម្លាតយ៉ាងហោចណាស់ ១.៥ ម៉ែត្រ ជាមួយមនុស្សផ្សេងទៀត ចៀសវាងការប៉ះភ្នែក ច្រមុះនិងមាត់។

- ម្តាយគ្រប់រូបគួរទទួលបាននូវការគាំទ្រក្នុងការបំបៅកូនដោយទឹកដោះម្តាយនិងគ្រប់គ្រងផលវិបាកនៃការបំបៅកូនដោយទឹកដោះម្តាយ រួមទាំងវិធានការបង្ការនិងការត្រួតពិនិត្យការទប់ស្កាត់ការឆ្លងរោគ។ ការគាំទ្រនេះគួរតែត្រូវបានផ្តល់ដោយបុគ្គលិកសុខាភិបាលជំនាញនិងដោយអ្នកប្រឹក្សាយោបល់អំពីការបំបៅកូនដោយទឹកដោះម្តាយនៅតាមសហគមន៍។
- នៅក្នុងស្ថានភាពដែលម្តាយមានសភាពជំងឺកូវីដ-១៩ធ្ងន់ធ្ងរឬផលវិបាកសុខភាពផ្សេងៗ ស្ត្រីមិនត្រូវបន្តមើលថៃទាំទារកឬបំបៅកូនដោយទឹកដោះម្តាយនោះទេ។ ស្ត្រីគួរត្រូវបានលើកទឹកចិត្តក្នុងការច្របាច់យកទឹកដោះទុកសម្រាប់ផ្តល់ដល់ទារកប្រកប ដោយសុវត្ថិភាពដោយអនុវត្តវិធានការអនាម័យដែលសមស្រប។
- ម្តាយនិងបុគ្គលិកសុខាភិបាលត្រូវប្រឹក្សាយោបល់ដើម្បីបន្តការបំបៅកូនដោយទឹកដោះម្តាយប្រសិនបើទារកឬកុមារឈឺឬសង្ស័យថាមានផ្ទុកមេរោគកូវីដ-១៩ឬជំងឺផ្សេងៗទៀត។

ការថែទាំក្រោយសម្រាលក្នុងអំឡុងពេលមានជំងឺកូវីដ-១៩

I. ការរៀបចំសេវាថែទាំក្រោយសម្រាល

ដើម្បីបន្ថយការឆ្លងរីករាលដាលនៃជំងឺកូវីដ-១៩ អ្នកផ្តល់សេវាថែទាំផ្នែកសម្ភពនឹងព្យាយាមកាត់បន្ថយរយៈពេលនៃការចូលសម្រាកពេទ្យនិងការទាក់ទងជាមួយស្ត្រីដោយផ្ទាល់ចំពោះស្ត្រីដែលមានស្ថានភាពមិនបន្ទាន់។ដូចនេះការថែទាំក្រោយសម្រាលនិងការថែទាំនៅសហគមន៍អាចមានការផ្លាស់ប្តូរ។ ស្ត្រីនិងទារកដែលមានសុខភាពល្អ អាចអនុញ្ញាតិឱ្យចាកចេញពីមូលដ្ឋានសុខាភិបាលឆាប់ដែលអាស្រ័យទៅតាមគោលការណ៍ណែនាំរបស់ក្រសួងសុខាភិបាលហើយសេវាថែទាំក្រោយសម្រាលក្រោយចេញពីមូលដ្ឋានសុខាភិបាលមួយចំនួនអាចធ្វើឡើងបានដោយប្រយោលតាម Telehealth ដូចជាធ្វើតាមទូរស័ព្ទឬសន្ទនាដោយមើលមុខគ្នាឃើញ ដើម្បីធានាថាមិនមានការរាំងស្ទះក្នុងការផ្តល់សេវាឬបែងចែកពេលវេលាក្នុងការថែទាំផ្នែកសម្ភពដល់ស្ត្រី។ ការថែទាំនៅមូលដ្ឋានសុខាភិបាលអាចជំនួសដោយការថែទាំនៅផ្ទះ ដោយបុគ្គលិកសុខាភិបាលដែលបានទទួលការបណ្តុះបណ្តាល។ អ្នកផ្តល់សេវា នឹងពិចារណាដោយផ្អែកលើគ្លីនិក ថាតើស្ត្រីណាគួរទទួល ការថែទាំដោយប្រយោលនិងអាចចាកចេញពីមូលដ្ឋានសុខាភិ បាលបានលឿន។ ការថែទាំដោយប្រយោលសមស្របសម្រាប់ស្ត្រីដែលមានទូរស័ព្ទនិងមានហានិភ័យទាប។

នៅពេលដែលចាំបាច់ដើម្បីពិនិត្យរាងកាយស្ត្រីនៅក្រោយពេលសម្រាល ការពិនិត្យផ្នែករាងកាយនឹងត្រូវបានអនុវត្តដោយការគោរព ប៉ុន្តែធ្វើយ៉ាងឆាប់រហ័សដើម្បីកាត់បន្ថយពេលវេលាដែលបានចំណាយហើយក៏នៅចម្ងាយពីគ្នាយ៉ាងតិច១.៥ ម៉ែត្រ ។

- សេវាថែទាំសុខភាពនិងកន្លែងផ្តល់សេវាអាច ៖
  - ពិគ្រោះជំងឺនិងស្រាវជ្រាវគ្រប់ស្ត្រីនិងអ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ដើម្បីរកសញ្ញានិងរោគសញ្ញាជំងឺកូវីដ-១៩មុនពេលចូលឬចាកចេញពីមូលដ្ឋានសុខាភិបាល។
  - កំណត់ចំនួនអ្នកដែលចូលរួមក្នុងសេវាថែទាំក្រោយសម្រាល ដោយអនុញ្ញាតិឱ្យមានតែស្ត្រីអ្នកពាក់ព័ន្ធ១នាក់ដែលមិនមានរោគសញ្ញាជំងឺកូវីដ-១៩និងអ្នកផ្តល់សេវាថែទាំផ្នែកសម្ភព។ ប្រសិនបើអាចមិនត្រូវអនុញ្ញាតិឱ្យក្មេងឬសមាជិកគ្រួសាររបស់ស្ត្រីចូលឡើយ។
  - បន្ទាប់ពីវាយតម្លៃហានិភ័យរួច អ្នកផ្តល់សេវាថែទាំផ្នែកសម្ភពអាចផ្លាស់ប្តូររបៀបនៃការផ្តល់ការថែទាំក្រោយសម្រាល ។
  - ធ្វើការវាយតម្លៃរាងកាយដោយឡែកពីការពិភាក្សាឬសំណួរចម្លើយក្នុងការថែទាំក្រោយសម្រាល។
  - មូលដ្ឋានសុខាភិបាលជាច្រើនបានបង្កើតសារ "ហាមភ្ញៀវចូលសួរសុខទុក្ខ" ប្រសិនបើកន្លែងដែលអនុញ្ញាតឱ្យភ្ញៀវចូល ត្រូវពិនិត្យភ្ញៀវទាំងនោះបើមានរោគសញ្ញាផ្លូវដង្ហើមស្រួចស្រាល់ឬការឆ្លងឬទំនាក់ទំនងជាមួយអ្នកដែលអាចកើតមានជំងឺ-១៩មិនត្រូវអនុញ្ញាតឱ្យចូលក្នុងមូល ដ្ឋាន

សុខាភិបាល។

- ភ្ញៀវពីខាងក្រៅទាំងអស់ត្រូវអនុវត្តតាមនីតិវិធីទប់ស្កាត់ការឆ្លងនិងលាងដៃជាមួយសាប៊ូនិងទឹកពេលចូលនិងចេញពីបន្ទប់ដែលស្ត្រីនិងទារកទើបនឹងកើតត្រូវបានគេថែទាំ។ ការលាងដៃគួរតែធ្វើឡើងម្តងទៀតពេលចាកចេញពីមូលដ្ឋានសុខាភិបាល។

II. ការថែទាំក្រោយសម្រាលចំពោះម្តាយមានឆ្លងជំងឺកូវីដ-១៩

១. បច្ចុប្បន្ននេះមិនទាន់មានភស្តុតាងណាមួយដែលបញ្ជាក់ថាស្ត្រីដែលមានរោគសញ្ញានៃការឆ្លងមេរោគកូវីដ-១៩ ដែលទើបនឹងសម្រាលកូនរួចភ្លាមនេះត្រូវការបំបែកចេញពីទារកទេ ។ ការបំបែកម្តាយនិងទារកដើម្បីកាត់បន្ថយការឆ្លងជំងឺដែលកើតមានដល់ទារក មានហានិភ័យជាជាងការទទួលបានអត្ថប្រយោជន៍ពីការរក្សាម្តាយនិងទារកឱ្យនៅជាមួយគ្នា ដែលមានភស្តុតាងគាំទ្រដល់ការដាក់ស្បែកប៉ះស្បែកភ្លាមៗ ការចាប់ផ្តើមបំបៅដោះដំបូង សម្រាប់ការរក្សាកំដៅដល់ទារក ការការពារការថយចុះជាតិស្ករក្នុងឈាមនិងបន្ថយការឆ្លងរោគនិងការស្លាប់របស់ទារក។

ម្តាយនិងទារកទាំងអស់ដោយមិនគិតពីស្ថានភាពមេរោគកូវីដ-១៩ត្រូវការការគាំទ្រនៅជាមួយគ្នាក្នុងបន្ទប់ ដើម្បីផ្តល់ការបំបៅកូនដោយទឹកដោះម្តាយ អនុវត្តស្បែកប៉ះស្បែកឬថែទាំទារកតាមបែបម្តាយកង់ហ្គូរូ។

២. ស្ត្រីដែលមានរោគសញ្ញាការឆ្លងមេរោគកូវីដ-១៩ ចាំបាច់ត្រូវចៀសវាងការទាក់ទងជាមួយម្តាយនិងទារកដទៃទៀត ការអនុវត្តការលាងដៃមុននិងក្រោយពេលប៉ះពាល់ជាមួយទារក និងពិចារណាពាក់ម៉ាស់ពេលបំបៅ ដាក់ស្បែកប៉ះស្បែកឬថែទាំទារកតាមបែបម្តាយកង់ហ្គូរូ។ ការលាងសម្អាតជាប្រចាំនិងការសម្លាប់មេរោគលើផ្ទៃទាំងអស់ដែលម្តាយមានការប៉ះពាល់ ក៏គួរត្រូវអនុវត្តយ៉ាងទៀងទាត់ផងដែរ។

៣. ម្តាយដែលឆ្លងមេរោគ ទឹកដោះរបស់គាត់ ត្រូវបានបង្ហាញថាមានលទ្ធផលអវិជ្ជមានមេរោគកូវីដ-១៩ ការបំបៅកូនដោយទឹកដោះមិនត្រូវបានគេហាមឃាត់ទេ។ អ្នកផ្តល់សេវាថែទាំផ្នែកសម្ភពត្រូវការគាំទ្រម្តាយក្នុងការបំបៅកូនដោយទឹកដោះម្តាយ ហើយប្រសិនបើស្ត្រីមានការពិបាកត្រូវផ្តល់ការគាំទ្រដល់ស្ត្រីក្នុងការច្របាច់យកទឹកដោះម្តាយនិងផ្តល់ដល់ទារក។

៤. ការឆ្លងរោគចំពោះទារកទើបនឹងកើតមានចំនួនតិច ដែលត្រូវបានគេរាយការណ៍ក្នុងអំឡុងពេលក្រោយសម្រាលហើយទារកទាំងនោះមិនមានអាការៈធ្ងន់ធ្ងរទេ។ ទារកមានបញ្ហានិងមានផលវិបាកភ្លាមនៅពេលសម្រាល ត្រូវបានគេពិចារណាដោយសារតែជំងឺម្តាយឬទារកកើតមិនគ្រប់ខែ។ ទារកកើតមិនគ្រប់ខែឬឈឺអាចត្រូវការការគាំទ្រផ្នែកវេជ្ជសាស្ត្របន្ថែមនៅក្នុងមូលដ្ឋានសុខាភិបាល។ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយទារកទើបនឹងកើតមានសិទ្ធិទទួលបានការនៅជាមួយម្តាយឪពុក គ្មានម្តាយណាម្នាក់ត្រូវបែកចេញពីកូនដោយគ្មានការយល់ព្រមពីនាងឡើយ។

III. ការថែទាំក្រោយសម្រាល ចំពោះម្ដាយមិនមានឆ្លងរោគ

ការអនុញ្ញាតឱ្យចេញពីមូលដ្ឋានសុខាភិបាលមុនពេលកំណត់ គួរតែត្រូវបានពិចារណាបន្ទាប់ពីការសម្រាលមិនមានផលវិបាកសម្រាប់ម្ដាយនិងទារកទើបនឹងកើតដែលមានសុខភាពល្អ។ ក្នុងអំឡុងពេលនៃឆ្លងជំងឺកូវីដ-១៩ក្នុងសហគមន៍ ការអនុញ្ញាតឱ្យចេញពីមូលដ្ឋានសុខាភិបាលអាចត្រូវបានគេពិចារណាបន្ទាប់ពីរយៈពេល៦ម៉ោងចំពោះស្ត្រីដែលសម្រាលតាមធម្មតាដែលមិនមានផលវិបាកនិង២ថ្ងៃចំពោះស្ត្រីដែលសម្រាលដោយការវះកាត់យកកូន ហើយក៏អាស្រ័យទៅតាមស្ថានភាពរបស់ស្ត្រីផងដែរ។ ការអនុញ្ញាតឱ្យចេញនេះអាចធ្វើទៅបានប្រសិនបើម្ដាយត្រូវបានគេគាំទ្រយ៉ាងល្អ ហើយមានប្រព័ន្ធសម្រាប់ការគាំទ្រដល់ផ្ទះឬទូរស័ព្ទដោយអ្នកផ្ដល់សេវាថែទាំផ្នែកសម្ភព។

IV. ការពិគ្រោះពិភាក្សាសម្រាប់ម្ដាយគ្រប់រូប

១. ការបំបៅកូនដោយទឹកដោះម្ដាយត្រូវការការលើកទឹកចិត្តនិងផ្ដល់ការគាំទ្រពីអ្នកផ្ដល់សេវាថែទាំផ្នែកសម្ភព។

២. ការថប់បារម្ភនិងការធ្លាក់ទឹកចិត្តក្រោយពេលសម្រាលកូន គឺជារឿងធម្មតាសម្រាប់ម្ដាយ ហើយក៏អាចកើតមានចំពោះឪពុកផងដែរ។ បញ្ហានេះអាចត្រូវបានធ្វើឱ្យកាន់តែធ្ងន់ធ្ងរឡើងដោយសារការដាក់ឱ្យនៅឆ្ងាយពីសង្គមនិងផលប៉ះពាល់ផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុទៅលើគ្រួសារនិងសហគមន៍ទូទៅដែលបណ្ដាលមកពីជំងឺកូវីដ-១៩រាតត្បាតជាសាកល។ ឪពុកម្ដាយទើបមានកូនដំបូង ចាំបាច់ត្រូវបានលើកទឹកចិត្តឱ្យទាក់ទងជាមួយឪពុកម្ដាយ មិត្តភក្តិនិងក្រុមគ្រួសារផ្សេងទៀតតាមរយៈទូរស័ព្ទ ឬតាមប្រព័ន្ធអនឡាញផ្សេងទៀតដែលមាន។ ពួកគេក៏ចាំបាច់ត្រូវបានទទួលដំបូន្មានសមស្របការបញ្ជូនទៅរកសេវាឯកទេសនិងព័ត៌មានទំនាក់ទំនងសម្រាប់អ្នកផ្ដល់សេវាថែទាំផ្នែកសម្ភព អ្នកផ្ដល់សេវាសុខភាពសហគមន៍និងសេវាសង្គ្រោះបន្ទាន់ប្រសិនបើពួកគេមិនអាចដោះស្រាយបានត្រូវហៅទូរស័ព្ទ។

៣. ប្រើទូរស័ព្ទឬវីដេអូ តាមដានក្នុងអំឡុងពេលក្រោយសម្រាល អាចត្រូវបានពិចារណាជំនួសឱ្យការថែទាំក្រោយពេលសម្រាលនៅមូលដ្ឋានសុខាភិបាល ដោយលក្ខខណ្ឌសមស្រប ប្រសិនបើមិនមានការធ្វើតេស្ត ទម្រង់ការឬការពិនិត្យរាងកាយ។

ផ្នែកខាងក្រោមនេះផ្ដល់នូវការណែនាំជាក់ស្ដែង ស្ដីពីទំនាក់ទំនងក្នុងការថែទាំក្រោយសម្រាលដែលត្រូវបានអនុវត្តពីចម្ងាយ (ទូរស័ព្ទ កម្មវិធីផ្ញើសារ telehealth)និងផ្ដល់នូវទិសដៅសម្រាប់បន្តផ្ដល់សេវាថែទាំក្រោយសម្រាលប្រកបដោយការគោរពក្នុងអំឡុងពេលមានជំងឺកូវីដ-១៩ រាតត្បាត។ ឯកសារនេះមានបំណងគាំទ្រការផ្ដល់សេវាថែទាំក្រោយសម្រាលតាមវិធីផ្សេងៗគ្នា ប៉ុន្តែមិនសម្រាប់ជំនួសគោលនយោបាយនិងពិធីសារដែលមានស្រាប់នោះទេ។ ការផ្ដល់ការថែទាំក្រោយសម្រាល នឹងអនុវត្តដូចក្នុងពិធីសារជាតិ ស្ដីពីការថែទាំក្រោយសម្រាលលើម្ដាយនិងទារកនៅពេលដែលស្ថានភាពរាតត្បាតជាសាកលជំងឺកូវីដ-១៩ ត្រូវបានបញ្ចប់។

មុនពេលចាប់ផ្ដើមផ្ដល់សេវាតាមទូរស័ព្ទ ៖

- បង្កើតយុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់មូលដ្ឋានសុខាភិបាលឬប្រព័ន្ធសុខាភិបាល ដូចជាប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងព័ត៌មានសុខាភិបាល ដើម្បីណែនាំនិងតាមដានការផ្លាស់ប្ដូរនៅក្នុងទំនាក់ទំនងសម្រាប់ផ្ដល់សេវាថែទាំក្រោយសម្រាល។
- ផ្ដល់ការបណ្ដុះបណ្ដាលដល់បុគ្គលិកនូវបច្ចេកវិទ្យា សម្រាប់ទំនាក់ទំនងផ្ដល់សេវាថែទាំក្រោយសម្រាលពីចម្ងាយ រួមទាំងធនធានគ្រប់គ្រាន់ សម្រាប់អ្នកផ្ដល់សេវាក្នុងការទំនាក់ទំនងតាមទូរស័ព្ទ (ការភ្ជាប់ប្រព័ន្ធទូរស័ព្ទចល័ត ឧបករណ៍សម្រាប់សាកថ្ម ស៊ីមកាត កាតទូរស័ព្ទឬថវិកាសម្រាប់ទិញកាតទូរស័ព្ទ)។
- ទទួលនិងចងក្រងឯកសារដោយមានការយល់ព្រមពីស្ត្រីសម្រាប់ទំនាក់ទំនងសេវាថែទាំក្រោយសម្រាលពីចម្ងាយ។

V. ការថែទាំក្រោយសម្រាលក្រោយពេលចេញពីមូលដ្ឋានសុខាភិបាលក្នុងអំឡុងពេលមានជំងឺកូវីដ-១៩

ការថែទាំក្រោយសម្រាលត្រូវធ្វើដាច់ដោយឡែកពីគ្នាទៅតាមតម្រូវការរបស់ម្ដាយនិងទារកទើបនឹងកើត។ ការផ្ដល់សេវាថែទាំក្រោយសម្រាលពីចម្ងាយ អាចធ្វើឡើងចំពោះស្ត្រីនិងទារកទើបកើតដែលមានហានិភ័យទាប។ ប្រសិនបើស្ត្រីសមស្របសម្រាប់ធ្វើការប្រាស័យទាក់ទងពីចម្ងាយ អ្នកផ្ដល់សេវាផ្នែកសម្ភពត្រូវធ្វើការពិចារណាគាំទ្រដល់ស្ត្រីនិងដៃគូ ឧទាហរណ៍ ស្ត្រីដែលមានហានិភ័យទាប ស្ត្រីដែលមានកូនច្រើនដងហើយមានបទពិសោធន៍បំបៅកូនដោយទឹកដោះម្ដាយបានជោគជ័យសមស្របនឹងទទួលបានសេវាពីចម្ងាយជាជាងស្ត្រីដែលមានកូនលើកដំបូងដែលមានការជួយគាំទ្រតិចតួចនៅផ្ទះ។

ការផ្ដល់សេវាដោយផ្ទាល់គួរធ្វើសម្រាប់ស្ត្រីនិងទារកទើបនឹងកើត ៖

- ងាយរងគ្រោះ រួមមានអំពើហិង្សាលើស្ត្រី បញ្ហាផ្លូវចិត្តនិងសង្គម
- សម្រាលដោយវះកាត់ឬមានផលវិបាកក្រោយសម្រាល
- សម្រាលកូនមិនគ្រប់ខែនិងទារកមានទម្ងន់ទាប
- មានផលវិបាកផ្សេងៗសម្រាប់ស្ត្រីនិងទារកទើបនឹងកើត

  រួមមានបញ្ហានៃការបំបៅដោះដែលមិនអាចប៉ាន់ប្រមាណដោយការផ្ដល់សេវាពីចម្ងាយ។

ខាងក្រោមនេះ ជាកាលវិភាគណាត់ជួបនិងវិធី ផ្ដល់សេវាថែទាំក្រោយសម្រាលចំពោះម្ដាយនិងកូនដែលណែនាំដោយមជ្ឈមណ្ឌលជាតិគាំពារមាតានិងទារកនៃក្រសួងសុខាភិបាល៖

- **ការពិនិត្យលើកទី១** ៖ អំឡុងពេល៧ថ្ងៃក្រោយសម្រាល (ពិនិត្យទាំងម្ដាយនិងកូន)

  ការផ្ដល់សេវាដោយផ្ទាល់

- **ការពិនិត្យលើកទី២ ៖** ថ្ងៃទី១៤ក្រោយសម្រាល(ពិនិត្យទាំងម្តាយនិងកូន) ការផ្តល់សេវាពីចម្ងាយ
- **ការពិនិត្យលើកទី៣ ៖** ១ខែកន្លះក្រោយសម្រាល(ពិនិត្យទាំងម្តាយនិងកូន) ការផ្តល់សេវាដោយផ្ទាល់
- **ការពិនិត្យលើកទី៤ ៖** កូនមានអាយុ២ខែកន្លះ (ពិនិត្យសុខភាពកូន) ការផ្តល់សេវាដោយផ្ទាល់
- **ការពិនិត្យលើកទី៥ ៖** កូនមានអាយុ៣ខែកន្លះ(ពិនិត្យសុខភាពកូន) ការផ្តល់សេវាដោយផ្ទាល់
- **ការពិនិត្យលើកទី៦ ៖** កូនមានអាយុ៦ខែ (ពិនិត្យសុខភាពកូន) ការផ្តល់សេវាដោយផ្ទាល់
- **ការពិនិត្យលើកទី៧ ៖** កូនមានអាយុ៩ខែ (ពិនិត្យសុខភាពកូន) ការផ្តល់សេវាដោយផ្ទាល់
- **ការពិនិត្យលើកទី៨ ៖** កូនមានអាយុ១២ខែ (ពិនិត្យសុខភាពកូន) ការផ្តល់សេវាដោយផ្ទាល់
- **ការពិនិត្យលើកទី៩ ៖** កូនមានអាយុ១៨ខែ (ពិនិត្យសុខភាពកូន) ការផ្តល់សេវាដោយផ្ទាល់
- **ការពិនិត្យលើកទី១០ ៖** កូនមានអាយុ២៤ខែ (ពិនិត្យសុខភាពកូន) ការផ្តល់សេវាដោយផ្ទាល់

រាល់ការផ្តល់សេវាពីចម្ងាយនិងដោយផ្ទាល់ស្រ្តីនិងទារកគ្រប់រូបទទួលបានការពិនិត្យដូចខាងក្រោម ៖

- ការវាយតម្លៃនិងព័ត៌មាន អំពីរោគសញ្ញាជំងឺកូវីដ-១៩រួមមាន ៖ ក្តៅខ្លួន ក្អក ហៀរសំបោរ ឈឺបំពង់ក ឬពិបាកដង្ហើម។ ប្រសិនបើស្រ្តីរាយការណ៍ពីរោគសញ្ញាឬធ្លាប់មានទាក់ទងជាមួយអ្នកសង្ស័យថាមានជំងឺកូវីដ-១៩ ដែលបានបញ្ជាក់នូវព័ត៌មានជាក់លាក់តាមប្រទេសពីការដាក់ខ្លួនឱ្យនៅដាច់ពីគេ ត្រូវផ្តល់ដំបូន្មានឱ្យទាក់ទងតាមទូរស័ព្ទឬកំណត់ពេលវេលាឡើងវិញតាមដែលអាចធ្វើទៅបាន (ប្រសិនបើត្រូវការជាបន្ទាន់សូមអនុវត្តតាមការណែនាំរបស់ក្រសួងសុខាភិបាល អនុសាសន៍របស់ប្រទេស ដើម្បីស្វែងរកការថែទាំ)។
- ព័ត៌មានអំពីសញ្ញាគ្រោះថ្នាក់ក្រោយសម្រាល ៖
  - សញ្ញាគ្រោះថ្នាក់របស់ទារករួមមាន ៖ មិនចង់បៅដោះ ប្រកាច់ ចង្វាក់ដង្ហើមញាប់≥ ៦០ដងក្នុង១នាទី ដង្ហក់ខ្លាំង មិនធ្វើចលនា ក្តៅខ្លួន≥៣៧.៥អង្សាសេ សីតុណ្ហក្នុងខ្លួន<៣៥.៥អង្សាសេ ខាន់លឿងក្នុងអំឡុង២៤ម៉ោងដំបូងឬលឿងបាតដៃនិងបាតជើង
  - សញ្ញាគ្រោះថ្នាក់របស់ម្តាយរួមមាន ៖ ធ្លាក់ឈាមក្រោយសម្រាល បម្រុងក្រឡាភ្លើង ក្រឡាភ្លើង ក្លាយរោគនិងរលាកសរសៃវ៉ែន។
- ការវាយតម្លៃហានិភ័យក្រោយសម្រាលដែលកំពុងតែកើតមាន រួមមាន ៖ សុខុមាលភាពអារម្មណ៍និងសុវត្ថិភាពផ្ទាល់ខ្លួន។ ប្រសិនបើការវាយតម្លៃហានិភ័យបានរកឃើញថាមានផលវិបាកដែលអាចនឹងកើតមានឬកើតមានជាក់ស្តែង ចាំបាច់ត្រូវជួបឱ្យបានច្រើនដងឬជួបទល់មុខគ្នា។
- ដើម្បីធានាបាននូវផែនការថែទាំដ៏សមស្របត្រូវមានឯកសារផ្តល់សេវាគ្រប់គ្រាន់ ។ គ្រប់សេវាដែលត្រូវផ្តល់ គួរបង្កើតឱ្យមានការបញ្ចូលនូវព័ត៌មានដែលទទួលបានតាមការទាក់ទងស្រ្តីពីចម្ងាយទៅក្នុងបញ្ជីកត់ត្រា។

VI. ការថែទាំក្រោយសម្រាលពីចម្ងាយ

សេចក្តីណែនាំខាងក្រោមនេះគឺសម្រាប់ស្រ្តីដែលត្រូវការសេវាថែទាំក្រោយសម្រាលពីចម្ងាយ ការអនុវត្តជាស្តង់ដារគួរតែបន្ថែមសម្រាប់រាល់ការជួបផ្ទាល់មុខគ្នា។ នេះមិនមែនជាសេចក្តីណែនាំពេញលេញ សម្រាប់ការមករកសេវាថែទាំក្រោយសម្រាលនោះទេ ប៉ុន្តែជាសេចក្តីណែនាំសម្រាប់ស្រ្តីដែលត្រូវទទួលសេវាថែទាំក្រោយសម្រាលពីចម្ងាយ។

ពិភាក្សាជាមួយស្រ្តីអំពីធនធានដែលមាននិងបណ្តាញគាំទ្រនៅផ្ទះក្នុងករណីមានការផ្លាស់ប្តូរណាមួយបានកើតឡើងដូចជា គ្រួសារមិនអាចធ្វើដំណើរទៅជួយគាំទ្រស្រ្តីនៅផ្ទះ មិនមានអ្នកមើលថែទាំទារក ត្រូវជួយស្រ្តីឱ្យស្វែងរកធនធានគាំទ្រក្នុងសហគមន៍បើមាន ។

ពិភាក្សាពីពេលវេលានិងរបៀបដែលស្រ្តីអាចទាក់ទងអ្នកផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាពបានក្រោយពេលសម្រាលកូន ជាពិសេសក្នុងករណីសង្គ្រោះបន្ទាន់។

ពិភាក្សាអំពីការពន្យារកំណើត គ្រប់មធ្យោបាយទាំងអស់រួមមានមធ្យោបាយពន្យារកំណើតទំនើបរយៈពេលវែង ដោយពិភាក្សាពីការផ្លាស់ប្តូរការផ្តល់សេវាទាំងនេះនៅក្នុងបរិបទការកាត់បន្ថយការជួបដោយផ្ទាល់ក្រោយសម្រាល។ ពិភាក្សាអំពីហានិភ័យនៃការបរាជ័យនៃមធ្យោបាយពន្យារកំណើតបែបបុរាណ។ ពិភាក្សាអំពីវិធីនិងកន្លែងដែលត្រូវទទួលមធ្យោបាយពន្យារកំណើតប្រសិនបើសេវាទាំងនេះបានផ្លាស់ប្តូរក្នុងអំឡុងពេលជំងឺកូវីដ-១៩និងផ្តល់ជម្រើសនៃមធ្យោបាយពន្យារកំណើតមុនពេលស្រ្តីចាកចេញពីមូលដ្ឋានសុខាភិបាលប្រសិនបើអាចឬផ្តល់ព័ត៌មានទាំងនេះក្នុងអំឡុងពេលផ្តល់សេវាថែទាំក្រោយសម្រាលដោយផ្ទាល់ជាមួយស្រ្តី។

សកម្មភាពសម្រាប់ផ្តល់ជូនស្រ្តីដែលត្រូវការសេវាថែទាំក្រោយសម្រាលពីចម្ងាយ ដោយមិនគិតពីបច្ចេកទេស ៖

- ការថែទាំផ្នែកសម្ភពប្រកបដោយការគោរព រួមមាន៖
  - ព្យាបាលស្រ្តីទាំងអស់ដោយសេចក្តីថ្លៃថ្នូរនិងការគោរព
  - ការរក្សាការសម្ងាត់និងភាពឯកជន
  - មិនមានភាពរើសអើង
  - គាំទ្រសិទ្ធិរបស់ស្រ្តីក្នុងការទទួលបានព័ត៌មាននិងធ្វើការសម្រេចចិត្តដោយស្វ័យភាព
- សកម្មភាពគួរធ្វើនៅពេលផ្តល់សេវា ៖
  - ណែនាំខ្លួនអ្នកនិងសួរសុខទុក្ខស្រ្តីក្នុងលក្ខណៈរាក់ទាក់
  - ការវាយតម្លៃពីរោគសញ្ញានៃជំងឺកូវីដ-១៩ (ទាំងស្រ្តីនិងអ្នកពាក់ព័ន្ធ)ដោយយោងទៅតាមសេចក្តីណែនាំតាមប្រទេសនិងធ្វើការថែទាំប្រសិនបើរោគសញ្ញាត្រូវបានរកឃើញ
  - សាកសួរនិងយកចិត្តទុកដាក់លើសុខុមាលភាពរាងកាយ សង្គម អារម្មណ៍និងវប្បធម៌
  - សាកសួរអំពីសុខុមាលភាពរបស់ទារក អាហាររូបត្ថម្ភ ការលូតលាស់និងសកម្មភាព

- អនុវត្តការសង្កេតនិងវាយតម្លៃជាប្រចាំលើស្ត្រីនិងទារក
- ពន្យល់រាល់ការធ្វើតេស្តសំណាក របៀបនិងទទួលការយល់ព្រមពីស្ត្រី
- សាកសួរកត្តាប្រឈម កត្តាហានិភ័យ
- ពិភាក្សាពីសញ្ញានិងរោគសញ្ញានៃផលវិបាកក្រោយសម្រាល ៖
  - ធ្លាក់ឈាមក្រោយសម្រាល
  - បម្រុងក្រឡាភ្លើង ក្រឡាភ្លើង
  - ការក្លាយរោគ
  - រលាកសរសៃវ៉ែន (thromboembolism)
  - ការរលៀសដោះ
- ពិភាក្សាពីមធ្យោបាយពន្យារកំណើត
- ពិភាក្សាពីសញ្ញាគ្រោះថ្នាក់របស់ទារករួមមាន៖
  - មិនចង់បៅដោះ
  - ប្រកាច់
  - ចង្វាក់ដង្ហើមញាប់ ≥ ៦០ដង/នាទី
  - ដង្ហក់ខ្លាំង
  - មិនធ្វើចលនា
  - ក្តៅខ្លួន ≥៣៧.៥ អង្សា
  - សីតុណ្ហក្នុងខ្លួនទាប <៣៥.៥ អង្សា
  - ខាន់លឿងក្នុងអំឡុង២៤ម៉ោងដំបូងឬលឿងបាតដៃនិងបាតជើងនៅគ្រប់អាយុ
- ផ្តល់ពេលវេលាសមស្របសម្រាប់សំណួរ ចម្លើយ
- ផ្តល់ព័ត៌មាននិងការអប់រំទៅតាមតម្រូវការផ្សេងៗរបស់ស្ត្រី
- ផ្តល់ការពិគ្រោះពិភាក្សានិងធ្វើការបញ្ជូនទៅកន្លែងសមស្រប
- ពិភាក្សាពីផែនការសម្រាប់ការបញ្ជូនក្នុងករណីសង្គ្រោះបន្ទាន់ពីផ្ទះរបស់ស្ត្រីទៅមូលដ្ឋានសុខាភិបាល ប្រសិនបើចាំបាច់
- រៀបចំផែនការសម្រាប់ទទួលសេវាថែទាំក្រោយសម្រាលនិងការថែទាំបន្តបន្ទាប់
- កត់ត្រាទុករាល់ព័ត៌មានទាំងអស់ដូចជា ការប៉ាន់ប្រមាណ ការពិភាក្សានិងផែនការសម្រាប់ការថែទាំបន្ត។

ការផ្តល់ការថែទាំក្រោយសម្រាលដោយផ្ទាល់ ៖

- ការថែទាំក្រោយសម្រាលដោយផ្ទាល់ត្រូវអនុវត្តដោយគោរពតាមពិធីសារជាតិ

- បន្ថែមពីលើការថែទាំក្រោយសម្រាលលើកទី១នេះ ត្រូវផ្តល់ព័ត៌មានដល់ស្ត្រីស្តីពីការផ្តល់សេវាតាមទូរស័ព្ទនិងកាលវិភាគនៃការផ្តល់សេវាថែទាំក្រោយសម្រាលដោយទទួលការយល់ព្រមពីស្ត្រីសម្រាប់សេវាលើកក្រោយ
- បញ្ជាក់ឡើងវិញនូវលេខទូរស័ព្ទរបស់ស្ត្រីនិងលេខដែលអាចទាក់ទងបានផ្សេងទៀត
- ស្ត្រីត្រូវមានលេខទូរស័ព្ទរបស់អ្នកផ្តល់សេវាឬលេខដែលអាចទាក់ទងបានផ្សេងទៀតនៅមូលដ្ឋានសុខាភិបាល
- ធានាថាស្ត្រីមានថ្នាំជាតិដែក ហ្វូលីកអាស៊ីតនិងឱសថផ្សេងៗទៀត ដើម្បីចៀសវាងស្ត្រីមកទទួលម្តងទៀតនៅមូលដ្ឋានសុខាភិបាលដោយគ្រាន់តែមកយកឱសថតែមួយមុខ។

ការផ្តល់ការថែទាំក្រោយសម្រាលពីចម្ងាយ ៖

- ធ្វើការណែនាំខ្លួន និង សួរសុខទុក្ខស្ត្រីដោយរាក់ទាក់
- ផ្តល់ការថែទាំសម្ភពដោយការគោរព
- សួរពីអារម្មណ៍របស់ស្ត្រី

❖ ការវាយតម្លៃចំពោះរោគសញ្ញាដែលអាចកើតមាននៃជំងឺកូវីដ-១៩ ទាំងស្ត្រី ទារកនិងអ្នកគាំទ្រ ព្រមទាំងបញ្ជូនទៅរកសេវាផ្សេងទៀតដើម្បីព្យាបាល ប្រសិនបើមានរោគសញ្ញា

- បញ្ជាក់ពីថ្ងៃសម្រាល ម៉ោងនិងប្រភេទនៃការសម្រាល
- សាកសួរពីចំនួនដងនៃការសម្រាលកូន
- សាកសួរពីបញ្ហាដែលកើតមានក្នុងអំឡុងពេលមានគភ៌ឬសម្រាល
- វាយតម្លៃរកការប្រឈមជាបន្ត

❖ វាយតម្លៃសុខភាពផ្លូវចិត្ត

- សាកសួរពីអារម្មណ៍ធូរស្រាលបន្ទាប់ពីការឈឺពោះសម្រាលនិងសម្រាល
- សាកសួរពីការទទួលទានដំណេក
- ពិភាក្សាពីការដេករបស់ទារក
- សាកសួរពីការព្រួយបារម្ភ
- ពិភាក្សាពីដំណោះស្រាយ
- សាកសួរពីការផ្លាស់ប្តូរអារម្មណ៍របស់ស្ត្រី
- ពិភាក្សាពីសញ្ញា រោគសញ្ញានៃការធ្លាក់ទឹកចិត្តក្រោយសម្រាលនិងបញ្ជូន
- វាយតម្លៃពីអំពើហិង្សាលើស្ត្រី
- សាកសួរពីសុវត្ថិភាពនៅផ្ទះ
- ផ្តល់ព័ត៌មានស្តីពីសេវានិងលេខទូរស័ព្ទដែលអាចទាក់ទងបាននៅពេលកើតមានអំពើហិង្សា
- សាកសួរពីអ្នកដែលអាចផ្តល់ការគាំទ្រឬជួយស្ត្រីបាន ប្រសិនបើត្រូវការជំនួយ
- ធ្វើការគាំទ្រផ្នែកអារម្មណ៍ រាងកាយនិងធ្វើផែនការសុវត្ថិភាព

❖ ការវាយតម្លៃសុខភាពផ្លូវកាយ

- សាកសួរពីរបបអាហារព្រមទាំងផ្តល់ដំឡើង ន
- សាកសួរពីការប្រើថ្នាំជាតិដែក ថ្នាំទម្លាក់ព្រូន វីតាមីនបន្ថែមនិងឱសថដែលប្រើប្រចាំថ្ងៃ
- សាកសួរអំពី ការធ្លាក់ឈាម បរិមាណ ពណ៌ ក្លិន
- ពិភាក្សាអំពីការផ្លាស់ប្តូរសរីរៈសាស្ត្រធម្មតាក្រោយពេលសម្រាលកូននិងការធ្លាក់ឈាមកករឃ្លោក រហូតដល់ទៅ ៤-៦ សប្តាហ៍បន្ទាប់ពីសម្រាល
- ពិភាក្សាពីការព្យាបាលបន្ទាន់ សម្រាប់ការធ្លាក់ឈាមមិនធម្មតាក្រោយសម្រាល
- ពិភាក្សាពីការព្រួយបារម្ភនិងការបញ្ជូនបើចាំបាច់
- សាកសួរពីការបន្ទោរបង់លាមកនិងទឹកនោម
- សាកសួរស្នាមរហែកឬដេរទ្វារមាស
- សាកសួរពីការសម្អាតកន្លែងមានថ្នេរ
- សាកសួរពីការធ្វើចលនារាងកាយ
- សាកសួរពីសញ្ញាគ្រោះថ្នាក់ដូចជា ៖
  - ការធ្លាក់ឈាមតាមទ្វារមាស
  - ធ្លាក់ស មានក្លិន
  - ឈឺក្បាលខ្លាំង ស្រវាំងភ្នែក ក្តៅខ្លួន
  - អស់កម្លាំងខ្លាំង
  - ដកដង្ហើមញាប់ឬពិបាក
  - រោគសញ្ញាដូចជាជំងឺផ្តាសាយ
  - ឈឺឬក្រហមនៅដោះ
  - ឈឺឬហើមកំភួនជើង
- ប្រសិនបើមានការព្រួយបារម្ភ ត្រូវប្រឹក្សាយោបល់ជាមួយអ្នកផ្តល់សេវាឬបញ្ជូនស្ត្រី

❖ វាយតម្លៃពីការបំបៅទារក

- សាកសួរពីការបំបៅកូនដោយទឹកដោះម្តាយនិងពិភាក្សាពីសារៈសំខាន់នៃការបំបៅកូនដោយទឹកដោះម្តាយមួយមុខគត់
- សាកសួរពីសភាពដោះ ការគ្រប់គ្រងការលាសដោះនិងការច្របាច់យកទឹកដោះ

❖ វាយតម្លៃសភាពទារកទើបនឹងកើត

- សាកសួរពីសុខភាពរបស់ទារក
- ពិភាក្សាពីចលនារបស់ទារក
- សាកសួរពីសភាពនៃទងផ្ចិតរបស់ទារកនិងការថែទាំ

- ពិភាក្សាពីសារៈសំខាន់នៃការលាងដៃនិងអនាម័យទូទៅក្នុងការការពារការឆ្លងរោគចំពោះទារកទើបនឹងកើត
- សាកសួរពីសញ្ញាគ្រោះថ្នាក់របស់ទារកដូចជា ៖
  - ឈប់បៅដោះ
  - ការថយចុះចលនា
  - ប្រកាច់ សន្លឹម
  - ក្តៅពេកឬត្រជាក់ពេក
  - ដង្ហើមញាប់ជាងធម្មតាឬដង្ហក់ពេលដកដង្ហើម
  - រោគសញ្ញាខាន់លឿង
- ប្រសិនបើមានសញ្ញាគ្រោះថ្នាក់ត្រូវធ្វើការបញ្ជូន

❖ ការលើកកម្ពស់សុខភាពនិងការអប់រំ

- ការពន្យារកំណើត
- ពិភាក្សាពីមធ្យោបាយពន្យារកំណើតទំនើបនិងជម្រើសនៃមធ្យោបាយពន្យារកំ ណើត
- ពិភាក្សាអំពីការបន្តការរួមភេទប្រកបសុវត្ថិភាព
- ផ្តល់ព័ត៌មានអំពីអាហារូបត្ថម្ភ
- ធ្វើការណាត់ជួបបន្ត
- ផ្តល់ពេលវេលាសមស្របសម្រាប់សំណួរ ចម្លើយ។

ការថែទាំកុមារនិងសេវាសុខភាពផ្លូវភេទ សុខភាពបន្តពូជក្នុងអំឡុងពេលរាតត្បាតនៃជំងឺកូវីដ-១៩

I. ការថែទាំកុមារ

សកម្មភាពសម្រាប់ការថែទាំកុមារ ៖

កុមារគ្រប់រូប គ្រប់វ័យនិងនៅគ្រប់ប្រទេសទាំងអស់បានរងផលប៉ះពាល់ ជាពិសេសផលប៉ះពាល់ផ្នែកសេដ្ឋកិច្ចសង្គមនិងក្នុងករណីខ្លះដោយវិធានការកាត់បន្ថយការបង្កគ្រោះថ្នាក់ដោយចៃដន្យច្រើនជាងផលល្អ។ គ្រួសារជាច្រើនបានជួបប្រទះការលំបាកផ្នែកសេដ្ឋកិច្ចដោយសារវិបត្តិសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោកអាចដែលបណ្តាលឱ្យកុមារស្លាប់រាប់រយរាប់ពាន់នាក់បន្ថែមទៀតនៅក្នុងអំឡុងឆ្នាំ២០២០ ដែលផ្ទុយពីវឌ្ឍនភាពដែលបានសម្រេចកាលពី ២ ទៅ ៣ ឆ្នាំចុងក្រោយនៃការកាត់បន្ថយអត្រាមរណភាពទារក ។

ការគំរាមគំហែងដល់ការរស់រាននិងសុខភាពរបស់កុមារអាយុក្រោម៥ឆ្នាំដោយសារតែការរាំងស្ទះដល់ការបំពេញការងារជាប្រចាំ រួមមានសេវាចាំបាច់មួយចំនួនដូចជា ការលើកកម្ពស់សុខភាពអាហារូបត្ថម្ភ ការផ្តល់ថ្នាំបង្ការ ការព្យាបាលជំងឺទូទៅ ដូចជាជំងឺរលាកសួត ជំងឺរាក ជំងឺដែលអាចការពារបានដោយសារការផ្តល់វ៉ាក់សាំង ការគ្រប់គ្រងកង្វះអាហារូបត្ថម្ភធ្ងន់ធ្ងរ កង្វះអាហារូបត្ថម្ភកម្រិតមធ្យម និងការព្យាបាលជំងឺរុំារ៉ៃក្នុងចំណោមកុមារដែលកំពុងរស់ជាមួយមេរោគអេដស៍។

សេវាថែទាំកុមារតូចគួរតែត្រូវបានពង្រឹងនិងផ្តល់ប្រឹក្សានិងសេវាសម្រាប់ការមើលថែប្រកបដោយការទទួលខុសត្រូវ ផ្តល់អាទិភាពដល់ឪពុកម្តាយគួបផ្សំនឹងការផ្តល់ចំណីអាហារនិងការការពារកុមារពីការរំលោភបំពាននិងអំពើហិង្សា។

កុមារប្រឈមនឹងការថប់បារម្ភក្នុងអំឡុងពេលដាក់ឱ្យនៅដាច់ដោយឡែកនិងការបិទបំរាមគោចរ ព្រមទាំងបានទទួលផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានដោយសារការរាតត្បាតជាសកលនៅលើគ្រួសាររបស់ពួកគេ ដែលនាំឱ្យមានហានិភ័យសម្រាប់សុវត្ថិភាពកុមារផងដែរ។ វិធានការទាំងឡាយដូចជាការបិទបំរាមគោចរ ការបិទជំរុំបានបង្កឱ្យមានហានិភ័យខ្ពស់ដល់កុមារឱ្យទទួលរងនូវអំពើហិង្សានិងការរំលោភបំពាន។ អំពើហិង្សាបែបនេះទំនងជាកើតមានច្រើននៅពេលដែលក្រុមគ្រួសារត្រូវបានបង្ខាំងឱ្យនៅតែក្នុងផ្ទះនិងជួបប្រទះភាពតានតឹងនិងការថប់បារម្ភយ៉ាងខ្លាំង។

ការប្រើលើសលុបរបស់កុមារនិងយុវវ័យនូវប្រព័ន្ធអ៊ិនធឺណេតសម្រាប់ការសិក្សាពីចម្ងាយនិងនាទីកម្សាន្តក៏បានបង្កើនហានិភ័យក្នុងការប៉ះពាល់នឹងគេហទំព័រដែលមិនសមរម្យនិងការបោកប្រាស់តាមអ៊ិនធឺណេត។

ការថែទាំកុមារក្នុងពេលមានជំងឺរាតត្បាតជាសកល

ផ្តល់អាទិភាពដល់ការបន្តផ្តល់សេវាផ្តោតលើកុមារដោយផ្តោតលើសមធម៌នៃការទទួលបានសេវាជាពិសេសទាក់ទងនឹងការផ្តល់ថ្នាំបង្ការ សុខភាពមាតា ទារកទើបនឹងកើតនិងសុខភាពកុមារ អាហារូបត្ថម្ភ (បន្ថែមអាហារបំប៉ននិងអាហាររូបត្ថម្ភ) ការអភិវឌ្ឍកុមារតូចនិងកម្មវិធីការពារកុមារ ក៏ដូចជាការរៀននៅថ្នាក់មត្តេយ្យដោយ ៖

- ណែនាំអំពី ការផ្តល់ថ្នាំបង្ការនិងទីកន្លែង ដែលអាចទទួលបាន ។
- ផ្លាស់ប្តូរវិធីសាស្រ្តក្នុងការផ្តល់សេវាដែលកំពុងជួបប្រទះការខ្វះខាតដោយសារជំងឺកូវីដ-១៩ រាតត្បាត ។
- ពិចារណាផ្លាស់ប្តូរការផ្សព្វផ្សាយការអប់រំសុខភាពតាមផ្ទះសម្រាប់ការថែទាំកុមារនិងការអភិវឌ្ឍកុមារតូច ដោយការពិគ្រោះយោបល់តាមទូរស័ព្ទ។
- ការចុះសួរសុខទុក្ខតាមផ្ទះចំពោះកុមារឈឺគួរតែត្រូវបានផ្តល់អាទិភាពដោយមានវិធានការទប់ស្កាត់ការឆ្លងរោគឱ្យបានត្រឹមត្រូវ។
- ការគ្រប់គ្រងកុមារដែលមានជំងឺទូទៅនិងការអភិវឌ្ឍកុមារតូច ត្រូវតែបន្តតាមរយៈមូលដ្ឋានសុខាភិបាលកម្រិតទីមួយនិងការសួរសុខទុក្ខតាមផ្ទះដោយបុគ្គលិកសុខាភិបាលដែលបានបណ្តុះបណ្តាល។ ការរឹតបន្តឹងការទប់ស្កាត់ការឆ្លងរោគរួមមានការពាក់ម៉ាសនិងការអនុវត្តអនាម័យដៃត្រូវបានទាមទារនៅពេលមានទំនាក់ទំនងជាមួយកុមារ។
- ការបញ្ជូនទៅមូលដ្ឋានសុខាភិបាលកម្រិតខ្ពស់សម្រាប់កុមារដែលមានជំងឺធ្ងន់ធ្ងរនិងកង្វះអាហារូបត្ថម្ភធ្ងន់ធ្ងរជាមួយនឹងការបញ្ជូនដោយឥតគិតថ្លៃត្រូវតែបន្ត។ ការពិគ្រោះជំងឺ ការស្រាវជ្រាវនិងការរឹតបន្តឹងការទប់ស្កាត់ការឆ្លងរោគ រួមទាំងការពាក់ម៉ាស់ឱ្យបានត្រឹមត្រូវនិងការអនុវត្តអនាម័យដៃចាំបាច់ត្រូវធានានៅក្នុងមូលដ្ឋានសុខាភិបាល។
- អនុញ្ញាតឱ្យម្តាយឬសមាជិកគ្រួសារដែលមិនមានជំងឺកូវីដ-១៩ អាចស្នាក់នៅជាមួយកុមារដើម្បីផ្តល់ការគាំទ្រក្នុងអំឡុងពេលព្យាបាល។
- ធានាបាននូវភាពអាចរកបាននៃអុកស៊ីសែន (ម៉ាស៊ីនកំហាប់ អុកស៊ីសែនឬទាំងពីរ) រួមជាមួយប្រព័ន្ធចែកចាយអុកស៊ីសែននៅក្នុងបន្ទប់ព្យាបាលកុមារសម្រាប់ទាំងស្ថានភាពដែលកុមារមិនមានជំងឺកូវីដ-១៩ និងដើម្បីគ្រប់គ្រងភាពស្មុគស្មាញនៃជំងឺកូវីដ-១៩ ដែលទាក់ទងនិងបញ្ហាផ្លូវដង្ហើម។
- ការសម្អាតដោយការសម្លាប់មេរោគនៅលើផ្ទៃផ្សេងៗនៅតាមកន្លែងថែទាំកុមារជាមួយអ្នកជំងឺធម្មតាមិនខុសគ្នាពីអ្នកជំងឺដែលមានករណីសង្ស័យឆ្លងឬត្រូវបានគេអះអាងថាមានជំងឺកូវីដ-១៩ ដែលត្រូវការការព្យាបាល។
- ការពារកុមារពីអំពើហិង្សា ការរំលោភបំពានឬការកេងប្រវ័ញ្ចនិងចាត់ថ្នាក់សេវាការពារកុមារជាកត្តាសំខាន់។

- ការការពារជាក់លាក់សម្រាប់កុមារងាយរងគ្រោះរួមមានកុមារចំណាកស្រុក កុមារភៀសខ្លួន កុមារជនជាតិភាគតិច កុមាររស់នៅតំបន់អនាធិបតេយ្យ កុមាររស់នៅជាមួយពិការភាព កុមាររស់នៅទីក្រុងក្នុងតំបន់ប្រជុំជននិងកុមារនៅតាមស្ថាប័នផ្សេងៗ។
- ផ្តល់ការគាំទ្រជាក់ស្តែងដល់ឪពុកម្តាយនិងអ្នកមើលថែរួមទាំងវិធីនិយាយអំពីរោគរាតត្បាតជាសកលជាមួយកុមារពីវិធីគ្រប់គ្រងសុខភាពផ្លូវចិត្តផ្ទាល់ខ្លួនសុខភាពផ្លូវចិត្តរបស់កុមារនិងឧបករណ៍ដើម្បីជួយគាំទ្រដល់ការរៀនសូត្ររបស់កុមារ។

ការថែទាំកុមារដែលមានរោគសញ្ញានៃការឆ្លងជំងឺកូវីដ-១៩ឬតេស្តវិជ្ជមាន

- កុមារដែលមានរោគសញ្ញានៃការឆ្លងជំងឺកូវីដ-១៩ ចាំបាច់ត្រូវធ្វើការតាមដានអោយបានហ្មត់ចត់ទៅលើជំងឺទូទៅផ្សេងទៀតដែលអាចបង្ហាញនូវរោគសញ្ញាដូចគ្នា។
- មូលដ្ឋានសុខាភិបាលចាំបាច់ត្រូវមានកន្លែងឬបន្ទប់ដាច់ដោយឡែកសម្រាប់កុមារឈឺដែលមានការសង្ស័យពីការឆ្លងជំងឺកូវីដ-១៩និងកំពុងមានបញ្ហារួមផ្សេងៗទៀតដែលទាមទារឱ្យមានការមើលថែអ្នកជំងឺ។
- អនុញ្ញាតឱ្យម្តាយឬសមាជិកគ្រួសារស្នាក់នៅជាមួយកុមារដើម្បីផ្តល់ការគាំទ្រអំឡុងពេលព្យាបាល។
- កុមារដែលមានរោគសញ្ញានៃការឆ្លងជំងឺកូវីដ-១៩ គួរត្រូវដាក់នៅក្នុងបន្ទប់ដាច់ដោយឡែកដែលមានខ្យល់ចេញចូលល្អប្រសើរជាងមុន។
- ធានាបាននូវភាពអាចរកបាននៃអុកស៊ីសែន (ម៉ាស៊ីនកំហាប់ អុកស៊ីសែនឬទាំងពីរ) រួមជាមួយប្រព័ន្ធចែកចាយអុកស៊ីសែននៅក្នុងបន្ទប់ព្យាបាលកុមារសម្រាប់ទាំងស្ថានភាពដែលកុមារដែលមានជំងឺកូវីដ-១៩ ដើម្បីគ្រប់គ្រងភាពស្មុគស្មាញនៃជំងឺកូវីដ-១៩ ទាក់ទងនិងបញ្ហាផ្លូវដង្ហើម។
- រក្សាការបែងចែកបុគ្គលិកដាច់ដោយឡែក (វេជ្ជបណ្ឌិតនិងគិលានុបដ្ឋាយិកាក៏ដូចជាបុគ្គលិកគាំទ្រផ្សេងទៀត) ឱ្យធ្វើការនៅក្នុងបន្ទប់ដាច់ដោយឡែក សម្រាប់អ្នកដែលធ្វើការនៅផ្នែកថែទាំទារកទើបនឹងកើត។
- រៀបចំការផ្គត់ផ្គង់ឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់នៃឧបករណ៍ការពារខ្លួន(PPE)និងបណ្តុះបណ្តាលបុគ្គលិកអំពីការប្រើឱ្យបានត្រឹមត្រូវ។
- ក្នុងករណីដែលមូលដ្ឋានសុខាភិបាលមិនមានលទ្ធភាពក្នុងការថែទាំ និងព្យាបាល ត្រូវបញ្ជូនកុមារដែលសង្ស័យឬមានជំងឺកូវីដ-១៩ ដោយអនុវត្ត តាមវិធានការរឹតបន្តឹងការទប់ស្កាត់ការឆ្លងរោគរួមទាំងនៅក្នុងរថយន្តសង្គ្រោះបន្ទាន់។ សម្រាប់ព័ត៌មានលម្អិតស្តីពីការគ្រប់គ្រងកុមារដែលមានតេស្តវិជ្ជមាននៃជំងឺកូវីដ-១៩ សូមយោងទៅលើឯកសាររបស់ក្រសួងសុខាភិបាល ។

ការថែទាំយុវវ័យក្នុងអំឡុងពេលមានជំងឺកូវីដ-១៩រាតត្បាតជាសកល

យុវវ័យអាចប្រឈមនឹងការឆ្លងមេរោគកូវីដ-១៩ដូចមនុស្សចាស់ដែរ។ ពួកគេត្រូវគោរពតាមគោលការណ៍ណែនាំរបស់ក្រសួងសុខាភិបាលទាក់ទងនឹង ការធ្វើតេស្តស្រាវជ្រាវរកមេរោគកូវីដ-១៩ ការទប់ស្កាត់ការរីករាលដាល ការព្យាបាលនិងការអនុវត្តគម្លាតសង្គម។

ការអប់រំដល់យុវវ័យនិងការប្រាស្រ័យទាក់ទងក្នុងសង្គមជាមួយនិងដៃគូរបស់ពួកគេព្រមទាំងជាមួយអ្នកអប់រំ មានឥទ្ធិពលក្នុងពេលកំពុងមានជំងឺរាតត្បាត។ ការពន្យារពេលក្នុងការផ្តាច់ទំនាក់ទំនង ការហាមឃាត់ ការរិតបន្តឹងការជួបជុំគ្នាណាមួយនឹងបង្កឱ្យមានការថប់បារម្ភនៅក្នុងគ្រួសារបង្កឱ្យមានការថប់បារម្ភនិងបាក់ទឹកចិត្ត។ នៅពេលដែលមានកត្តាជាច្រើនខាងលើនេះ ក្មេងស្រីដែលងាយរងគ្រោះអាចប្រឈមមុខនឹងការរួមភេទដោយបង្ខំឬមិនបានការពារដែលអាចនាំទៅរកការមានផ្ទៃពោះនៅវ័យក្មេង ការឆ្លងជំងឺកាមរោគនិងមេរោគអេដស៍។

ត្រូវផ្តល់ការការពារនិងគាំទ្រចិត្តសង្គមដល់យុវវ័យ ប្រសិនបើមានអាណាព្យាបាលឬអ្នកមើលថែទាំរបស់យុវវ័យ បានឆ្លងមេរោគកូវីដ-១៩ បានធ្វើចត្តាឡីស័ក ឬបានស្លាប់។ យុវវ័យមិនមានអារម្មណ៍ល្អទេនៅក្នុងអំឡុងពេលធ្វើចត្តាឡីស័កឬដាក់ខ្លួនឱ្យនៅដាច់ដោយឡែក ដូចនេះតម្រូវឱ្យមានការគាំទ្រពេញលេញពីសង្គម។ ឪពុកម្តាយនិងគ្រួសារត្រូវផ្តល់ការគាំទ្រផ្នែកសង្គម យន្តការសម្រាប់ការអប់រំនិងការទទួលសេវាសុខភាពសម្រាប់យុវវ័យ ជាពិសេសក្នុងករណីក្មេងស្រីដែលងាយរងគ្រោះ។ មនុស្សវ័យក្មេង ដែលងាយរងគ្រោះជាច្រើន ដូចជា អ្នកធ្វើចំណាកស្រុក ជនភៀសខ្លួន ជនដែលគ្មានទីជម្រក ជាពិសេសអ្នកនៅក្នុងមណ្ឌលឃុំឃាំងនិងអ្នកដែលកំពុងរស់នៅក្នុងតំបន់ប្រជុំជនឬតំបន់អនាធិបតេយ្យ ដែលរស់នៅក្នុងលក្ខខណ្ឌងាយរងគ្រោះនិងឆ្លងមេរោគកូវីដ-១៩។ ការទទួលបានការអប់រំ ព័ត៌មាន បច្ចេកវិទ្យាព្រមទាំងរបៀបនៃការការពារមេរោគកូវីដ-១៩ របស់ពួកគេនៅមានកម្រិត។

យុវវ័យគឺជាធនធានដ៏មានតម្លៃមួយហើយជាបណ្តាញការងារក្នុងអំឡុងពេលមានគ្រោះអាសន្ននិងវិបត្តិសុខភាពសាធារណៈ។ យុវវ័យអាចធ្វើការជាមួយមន្ត្រីសុខាភិបាលដើម្បីកាត់បន្ថយការរីករាលដាលនៃជំងឺឆ្លងព្រមទាំងគាំទ្រដល់សមាជិកសង្គមដែលត្រូវបានគេដាក់ឱ្យនៅដាច់ដោយឡែកពីគេ ជាពិសេសមនុស្សចាស់។ ពួកគេមានតួនាទីសំខាន់ក្នុងការផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានត្រឹមត្រូវស្តីអំពីជំងឺកូវីដ-១៩និងគាំទ្រការចែករំលែកព័ត៌មានស្តីពីការកាត់បន្ថយហានិភ័យ ការប្រឹងប្រែងនៃការឆ្លើយតបនិងការត្រៀមទុកជាមុនពីថ្នាក់ជាតិ។ ទោះបីជាមានភាពមិនស្មើគ្នានៃបច្ចេកវិទ្យា យ៉ាងណាក៏ដោយយុវវ័យនៅក្នុងជំនាន់នេះអាចទំនាក់ទំនងគ្នាបានច្រើនតាមរយៈបច្ចេកវិទ្យា ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយនិងអ៊ីនធឺណេត។ នៅក្នុងពេលអនុវត្តគម្លាត សង្គមនិងការដាក់បំរាមគោចរ យុវវ័យដែលចេះប្រើប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យានឹងមានតួនាទីសំខាន់ក្នុងការធ្វើឱ្យប្រព័ន្ធទំនាក់ទំនងមានដំណើរការសម្រាប់ផ្តល់ព័ត៌មាននិងគាំទ្រទៅវិញទៅមកនៅក្នុងសហគមន៍ទាំងមូល។

នៅពេលដែលមានការពន្យារពេលនៃការឆ្លើយតបរបស់ប្រព័ន្ធសុខាភិបាលលើបញ្ហាជំងឺកូវីដ-១៩ ចាំបាច់ត្រូវតែដោះស្រាយការរាំងស្ទះនៃការផ្តល់សេវាសុខភាពផ្លូវភេទនិងបន្តពូជនិងការផ្តល់ព័ត៌មានជា

ធម្មតាដល់យុវវ័យ។

តម្រូវការនៃសេវាសុខភាពផ្លូវចិត្តនិងការពិគ្រោះពិភាក្សាមានកម្រិតខ្ពស់នៅពេលដែលយុវវ័យកំពុងប្រឈមមុខនឹងការធុញថប់និងការតានតឹងអារម្មណ៍ដោយសារជំងឺកូវីដ-១៩។

- សកម្មភាពនៃការផ្តល់សេវាសុខភាពដល់យុវវ័យ
  - ស្វែងរកមធ្យោបាយថ្មីៗដើម្បីផ្តល់ព័ត៌មាននិងគាំទ្រដល់យុវវ័យដូចជាការអប់រំផ្លូវភេទ សុខភាពនិងសេវាកម្មដទៃទៀតក្នុងអំឡុងពេលនៃការបិទសាលារៀន។ តម្រូវការរបស់យុវវ័យសម្រាប់ព័ត៌មានទាក់ទងនិងសុខភាពផ្លូវភេទ សុខភាពបន្តពូជនិងការអប់រំនៅតែចាំបាច់ក្នុងអំឡុងពេលមានជំងឺកូវីដ-១៩។ ដូចនេះតាមដែលអាចធ្វើទៅបាន ការអប់រំស្តីពីសុខភាពផ្លូវភេទគួរតែត្រូវផ្តល់ពីចម្ងាយដោយក្រសួងសុខាភិបាលដល់ពួកគេដើម្បីសិក្សានៅផ្ទះ។
  - ធានាឱ្យមានការផ្គត់ផ្គង់គ្រប់គ្រាន់នូវថ្នាំជាតិដែកនិងអាស៊ីតហ្វូលិក ថ្នាំទម្លាក់ព្រូន មធ្យោបាយពន្យារកំណើត រួមទាំងថ្នាំគ្រាប់ការពារកំណើតបន្ទាន់។
  - ធានាឱ្យមានសេវាសុខភាពសម្រាប់យុវវ័យតាមតម្រូវការនិងត្រូវគោរពតាមយ៉ាងតឹងរឹងនូវគោលការណ៍ណែនាំនៃការការបង្ការនិងការគ្រប់គ្រងការឆ្លងរោគ។
  - ពិចារណាបញ្ចូលការពិគ្រោះយោបល់តាមទូរស័ព្ទសម្រាប់សេវាផ្សេងៗជាពិសេសសេវាសុខភាពផ្លូវចិត្តនិងសុខុមាលភាពសម្រាប់យុវវ័យដែលមិនអាចទទួលបានសេវាក្នុងអំឡុងពេលមានជំងឺកូវីដ-១៩។
  - ដើម្បីកាត់បន្ថយហានិភ័យនៃជំងឺកូវីដ-១៩និងនៅពេលចុះសេវាមូលដ្ឋានត្រូវមានការចូលរួមពីយុវវ័យ។
  - គាំទ្រយុវវ័យតាមរយៈ ការលើកកម្ពស់ការយល់ដឹង ឥរិយាបថត្រឹមត្រូវក្នុងការថែរក្សាសុខភាពនិងការការពារពួកគេពីមេរោគ ព្រមទាំងចែករំលែកព័ត៌មានត្រឹមត្រូវសម្រាប់ការពារខ្លួនពីការឆ្លងរោគតាមរយៈប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយផ្សេងៗ។
  - ធានាយន្តការក្នុងការបង្ការ ការពារនិងកាត់បន្ថយផលវិបាកនៃអំពើហិង្សា ការមាក់ងាយការរើសអើងលើយុវវ័យក្នុងអំឡុងពេលចត្តាឡីស័កនិងដាក់ខ្លួនឱ្យដាច់ដោយឡែក។
  - លើកកម្ពស់ការប្រាស្រ័យទាក់ទងក្នុងការផ្លាស់ប្តូរសង្គមនិងឥរិយាបថ ដើម្បីជម្រុញការលាងដៃការរក្សាគម្លាតពីគ្នា ។

II. សេវាពន្យារកំណើត

ចំណុចដែលត្រូវធ្វើដើម្បីធានាឱ្យមានការផ្តល់សេវាសេវាពន្យារកំណើត មានដូចជា ៖

- ដោះស្រាយបញ្ហាមានសារៈសំខាន់ទាក់ទងនឹងធនធានមនុស្សដែលបានទទួលវគ្គបណ្តុះបណ្តាល។ កង្វះខាតអ្នកផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាពនៅក្នុងរោងចក្រនិងក្នុងប្រព័ន្ធសុខាភិបាលអាចកើតឡើងដោយសារគម្លាតសង្គមវិធានការដាក់ឱ្យនៅឆ្ងាយពីគ្នាឬការបង្ខាំងផ្ទែកខ្លះឬពេញ

លេញដែលរារាំងការធ្វើដំណើរទៅកន្លែងធ្វើការរបស់ពួកគេដែលត្រូវដោះស្រាយដោយអ្នកបង្កើតគោលនយោបាយ។

- លើកកម្ពស់ការចែកចាយមធ្យោបាយពន្យារកំ ណើតនៅតាមសហគមន៍ (មធ្យោបាយពន្យាររយៈពេលខ្លី ដូចជាថ្នាំគ្រាប់ពន្យារកំណើតនិងស្រោមអនាម័យ) តាមរយៈអ្នកស្ម័គ្រចិត្តសហគមន៍។
- ពិចារណាលើការបន្ធូរបន្ថយការរឹតបន្តឹងលើចំនួនថ្នាំពន្យារកំណើតដែលត្រូវផ្តល់ដល់អ្នកប្រើ ដើម្បីចៀសវាងការមកយកម្តងហើយម្តងទៀត។
- ពិចារណាលើការលើកកម្ពស់មធ្យោបាយពន្យារកំណើតរយៈពេលវែង ដូចជាមធ្យោបាយពន្យារកំ ណើតកងដាក់ក្រោមស្បែក កងដាក់ក្នុងស្បូនដែលមិនតម្រូវឱ្យមានការទទួលញឹកញាប់។
- ការដាក់កងក្នុងស្បូននិងការចោះចងដៃស្បូន អាចត្រូវបានផ្តល់ជូនដល់ស្ត្រីនៅពេលក្រោយសម្រាលកូនភ្លាម។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយអ្នកផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាព មិនត្រូវលើកទឹកចិត្តស្ត្រីមិនមែនក្រោយសម្រាលឱ្យជ្រើសរើសយកមធ្យោបាយអចិន្ត្រៃយ៍ ដូចជាការចោះចងដៃស្បូន ដើម្បីកាត់បន្ថយការទាក់ទងនិងបន្ទុកការងារនៅតាមមូលដ្ឋានសុខាភិបាលនៅពេលមានជំងឺកូវីដ-១៩រាតត្បាតជាសកល។ ការដកកងក្នុងស្បូនអាចត្រូវធ្វើប្រសិនបើចាំបាច់ដោយសារតែផលប៉ះពាល់ឬផលវិបាក។ ក្នុងករណីបែបនេះមធ្យោបាយពន្យារកំណើតទំនើបផ្សេងទៀតគួរតែត្រូវបានផ្តល់ជូនសម្រាប់ស្ត្រីក្នុងការជ្រើសរើស។

១. ដំណោះស្រាយស្តីពីបញ្ហាប្រឈមនៃប្រព័ន្ធផ្គត់ផ្គង់ឱសថបរិក្ខារពេទ្យ

- ក្រសួងសុខាភិបាលអាចពិចារណាពង្រឹងការសម្របសម្រួល រវាងទីភ្នាក់ងារអភិវឌ្ឍន៍នានានិងនាយកដ្ឋានផ្សេងៗដើម្បីកំណត់និងដោះស្រាយបញ្ហាផ្គត់ផ្គង់និងការខ្វះចន្លោះដូចជាការរាំងស្ទះជាប្រព័ន្ធដើម្បីទទួលបានមធ្យោបាយពន្យារកំណើត។
- ជាការសំខាន់ណាស់សម្រាប់ក្រសួងសុខាភិបាលដែលត្រូវធ្វើការវាយតម្លៃស្ថានភាពនៃការផ្គត់ផ្គង់និងការអនុវត្តវិធានការនានាដើម្បីដោះស្រាយចំណុចខ្វះខាតដែលបានកឃើញ។
- ការសម្របសម្រួលបានល្អប្រសើរហើយមានទិន្នន័យអំពីមធ្យោបាយពន្យារកំ ណើតនៅក្នុងស្តុកអាចជួយឱ្យក្រសួងសុខាភិបាលធ្វើការលើកកម្ពស់ក្នុងការចែករំលែកឬការផ្ទេរមធ្យោបាយពន្យារកំណើតពីតំបន់មួយទៅក្នុងតំបន់មួយទៀត ក្នុងករណីដែលតំបន់មួយមានលើសស្តុក និងតំបន់ផ្សេងទៀតកំពុងប្រឈមនឹងការដាច់ស្តុក ដូចនេះអាចកាត់បន្ថយការស្តុកទុកក៏ដូចជាការខ្វះខ្ជាយដែលមិនចាំបាច់។
- មានមូលហេតុជាច្រើនដែលធ្វើឱ្យមានកង្វះមធ្យោបាយពន្យារកំណើត ដូចជាការថយចុះនៃការផលិត ការផ្គត់ផ្គង់វត្ថុធាតុដើម ជម្រើសនៃការដឹកជញ្ជូនទំនិញនិងខ្សែសង្វាក់ផ្គត់ផ្គង់របស់ពិភពលោកចុះខ្សោយ។

ខណៈពេលដែលរដ្ឋាភិបាលនានាអាចពិចារណាស្នើសុំឱ្យអ្នកផលិតបង្កើនការផលិតឱ្យបានជាអតិបរមា ពួកគេក៏អាចបញ្ជាអ្នកផ្គត់ផ្គង់របស់ពួកគេនិងអ្នកដទៃទៀតដើម្បីបង្កើនវត្ថុធាតុដើមឱ្យបានច្រើនបំផុត។ ការលើកកម្ពស់លទ្ធកម្មផលិតផលទូទៅក៏អាចត្រូវបានគេពិចារណាផងដែរសម្រាប់ការបង្កើនប្រសិទ្ធភាពចំណាយ។

- ក្រសួងសុខាភិបាលក៏អាចស្វែងរកលទ្ធភាពនៃភាពជាដៃគូជាមួយក្រសួង នាយកដ្ឋានដទៃទៀតដូចជា រុក្ខាប្រមាញ់ កសិកម្មនិងនេសាទ មហាផ្ទៃ...និងអ្នកដឹកជញ្ជូនឯកជនសម្រាប់ការដឹកជញ្ជូននិងចែកចាយមធ្យោបាយពន្យារកំនើតនិងឱសថបរិក្ខាផ្សេងៗ។

២. *ជំរុញភាពជាដៃគូជាមួយវិស័យឯកជន*

- វាមានសារៈសំខាន់ក្នុងការលើកកម្ពស់ភាពជាដៃគូឯកជននិងសាធារណៈ ជាពិសេសអ្នកផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាពនៅតាមតំបន់ជនបទ ដើម្បីផ្តល់សេវាពន្យារកំណើតដល់អតិថិជនរបស់ពួកគេ នៅកន្លែងដែលប្រព័ន្ធសុខាភិបាលមានកម្រិតឬខ្វះបុគ្គលិក។
- ស្វែររកការគាំទ្រ ពីអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលនិងអង្គការសង្គមស៊ីវិលសម្រាប់ការគាំទ្រវិធានការដាក់ឱ្យឆ្ងាយពីគ្នា និងដើម្បីលុបចោលនូវការយល់ខុសនិងព័ត៌មានមិនពិតប្រឆាំងនឹងការពន្យារកំណើតក៏ដូចជាសម្រាប់លើកកម្ពស់ការចែកចាយមធ្យោបាយពន្យារកំណើត។
- បង្កើតប្រព័ន្ធទំនាក់ទំនងដើម្បីផ្តល់ព័ត៌មានអំពីទីកន្លែងដែលអតិថិជនអាចទទួលបាន មធ្យោបាយពន្យារកំ ណើតរួមទាំងថ្នាំគ្រាប់ការពារកំណើតបន្ទាន់និងសេវាការរំលូតកូនប្រកបដោយសុវត្ថិភាព។ ប្រព័ន្ធទំនាក់ទំនងបែបនេះក៏អាចត្រូវបានប្រើសម្រាប់គោលបំណងផ្តល់ការពិគ្រោះពិភាក្សាដើម្បីផ្តល់ព័ត៌មានដល់អតិថិជននិងអាចបំពេញបន្ថែមជាវេទិកាពិគ្រោះយោបល់តាមអ៊ិនធឺណេតដោយមានការចូលរួមពីវិស័យឯកជនឬអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល។
- ប្រសិនជាអាចធ្វើទៅបានត្រូវធ្វើការជាដៃគូជាមួយភ្នាក់ងារទំនាក់ទំនងព័ត៌មានវិទ្យាដើម្បីលើកកម្ពស់ការផ្តល់វេជ្ជបញ្ជាតាមប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យា (telemedicine) និងសម្រាប់បង្កើតកម្មវិធីប្រើតាមទូរស័ព្ទដោយឥតគិតថ្លៃដែលកំពុងពេញនិយមក្នុងចំណោមយុវវ័យនិងគូស្វាមីភរិយាពីការផ្តល់ព័ត៌មានអំពីមធ្យោបាយពន្យារកំណើតនិងទីកន្លែងដែលអាចរកបាន។

៣. *អនុសាសន៍ផ្សេងទៀត*

- គ្រប់មធ្យោបាយពន្យាកំណើតទំនើបសុទ្ធតែមានសុវត្ថិភាពក្នុងការប្រើក្នុងអំឡុងពេលមានជំងឺកូវីដ-១៩។ អ្នកម្តាយក៏អាចទទួលបានការអប់រំអំពីមធ្យោបាយពន្យារកំ ណើតតាមបែបធម្មជាតិដែលមានសុវត្ថិភាពរួមទាំងការបំបៅដោះកូនដោយទឹកដោះម្តាយផងដែរ។

- ពិចារណាពីមធ្យោបាយពន្យារកំណើត ដែលអាចរកបានដោយមិនចាំបាច់មានវេជ្ជបញ្ជា ដូចជា ស្រោមអនាម័យ ថ្នាំគ្រាប់ពន្យារកំណើតនៅតាមឱសថស្ថាន។
- អនុវត្តការចេញវេជ្ជបញ្ជាតាមរយៈទូរស័ព្ទដៃនិងប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយសង្គម (Telemedicine) បន្ថែម ដើម្បីផ្តល់ព័ត៌មានពីសេវានិងទីកន្លែងទទួលមធ្យោបាយពន្យារកំណើត។ ជំរុញការប្រើកម្មវិធីទូរស័ព្ទដោយបុគ្គលិកសុខាភិបាលស្តីពីលក្ខខណ្ឌក្នុងផ្តល់មធ្យោបាយពន្យារកំណើតតាមបែបវេជ្ជសាស្ត្រនិងការថែទាំក្រោយសម្រាល។
- ក្នុងអំឡុងពេលនៃការស្នាក់នៅក្នុងផ្ទះ: គួរពង្រីកសេវាពន្យារកំណើតក្រោយសម្រាល ជាពិសេសមធ្យោបាយពន្យារកំណើតរយៈពេលវែងដូចជា កងដាក់ក្នុងស្បូន កងដាក់ក្រោមស្បែក កងដាក់ក្នុងស្បូនក្រោយសម្រាលភ្លាមនិងថ្នាំចាក់។
- សម្របសម្រួលសេវាពន្យារកំណើតជាមួយសេវាដ៏ទៃផ្សេងទៀត ដើម្បីពង្រឹងនិងដាក់បញ្ចូលគ្នា ដើម្បីឱ្យស្ត្រីអាចទទួលបាននូវសេវានានាដែលចាំបាច់រាល់ការណាត់ជួបនីមួយៗ ។

III. ការរំលូតកូនប្រកបដោយសុវត្ថិភាព

ការផ្តល់សេវារំលូត ប្រកបដោយសុវត្ថិភាព ជាសេវាថែទាំសំខាន់មួយដែលត្រូវរក្សាទុកនិងផ្តល់ទាន់ពេលវេលា ទោះបីជាក្នុងកាលៈទេសៈដែលមានការរាតត្បាតដោយជំងឺកូវីដ-១៩ក៏ដោយ។ ការពន្យារពេលក្នុងការផ្តល់សេវារំលូតអាចប្រឈមនឹងផលវិបាកកាន់តែច្រើន ហើយអាចប៉ះពាល់សុខភាពនិងសុខុមាលភាពរបស់ស្ត្រីកាន់តែខ្លាំង ព្រមទាំងធ្វើឱ្យបុគ្គលិកសុខាភិបាលប្រឈមទៅនឹងហានិភ័យបន្ថែមទៀតផងដែរ។ ការថែទាំក្រោយរំលូតរួមទាំងការទទួលបាននូវមធ្យោបាយពន្យារកំ ណើត គួរតែទទួលបានតាមតម្រូវការរបស់ស្ត្រី ព្រោះជាសេវាសង្គ្រោះជីវិតស្ត្រី។

IV. អំពើហិង្សាលើស្ត្រីនៅក្នុងអំឡុងពេលមានជំងឺកូវីដ-១៩រាតត្បាតជាសកល

អំពើហិង្សាលើក្មេងស្រីនិងស្ត្រីនៅតែជាបញ្ហាសុខភាពសាធារណៈដ៏ធំមួយនិងជាការគំរាមកំហែងដល់សុខភាពរបស់ស្ត្រីក្នុងពេលមានអាសន្ន។ វិស័យសុខាភិបាលនិងបុគ្គលម្នាក់ៗអាចធ្វើបានច្រើនក្នុងពេលបង្ការនិងដោះស្រាយអំពើហិង្សាលើស្ត្រីក្នុងអំឡុងពេលនៃជំងឺកូវីដ-១៩ រាតត្បាតជាសកល។ ផលប៉ះពាល់សុខភាពនៃអំពើហិង្សា ជាពិសេសអំពើហិង្សាពីដៃគូស្និទ្ធស្នាល អំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារចំពោះស្ត្រីនិងកូនៗគឺជាកត្តាសំខាន់។ អំពើហិង្សាលើស្ត្រីអាចបណ្តាលឱ្យមានរបួសនិងបញ្ហាសុខភាពរាងកាយ ផ្លូវចិត្ត ផ្លូវភេទនិងសុខភាពបន្តពូជធ្ងន់ធ្ងរ រួមទាំងការឆ្លងជំងឺកាមរោគ មេរោគអេដស៍និងការមានផ្ទៃពោះដែលមិនបានគ្រោងទុក។

ក្នុងពេលមានវិបត្តិនៃការផ្ទុះឡើងនៃមេរោគនេះ ស្ត្រីនិងក្មេងស្រីអាចមានហានិភ័យខ្ពស់ពីអំពើហិង្សាដោយដៃគូស្និទ្ធស្នាលនិងទម្រង់ដទៃទៀតនៃអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ ដោយសារតែភាពតានតឹងកើនឡើងនៅក្នុងគ្រួសារ។ យុវវ័យ ជាពិសេសក្មេងស្រីនិងស្ត្រីវ័យជំទង់ដែលមានទំនោរប្រឈមមុខកម្រិតខ្ពស់រួចទៅហើយពីអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារនិងពីដៃគូស្និទ្ធស្នាលអាចកើនឡើងដែលបណ្តាលមកពីការធ្វើចត្តាឡីស័កនិងការដាក់ឱ្យនៅដាច់ដោយឡែក។

អ្នកគ្រប់គ្រងសេវាសុខាភិបាលត្រូវធានាថា បុគ្គលិកសុខាភិបាលមានជំនាញចាំបាច់និងធនធានដើម្បីដោះស្រាយអំពើហិង្សាលើស្ត្រីដែលដំណោះស្រាយនេះត្រូវបានផ្តល់ដោយការគោរពនិងរក្សាការសម្ងាត់ ហើយសេវាទាំងនោះត្រូវផ្តល់តាមវិធីសាស្ត្រសង្គ្រោះឱ្យរស់រានមានជីវិត (Survivor-Centered Approach)។

ក្នុងអំឡុងពេលឆ្លងរាតត្បាតជាសកលនៃជំងឺកូវីដ-១៩ ការផ្លាស់ប្តូរណាមួយនៅក្នុងការបញ្ជូនបន្តករណីមានអំពើហិង្សាលើស្ត្រីទៅមូលដ្ឋានសុខាភិបាល ត្រូវតែធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពទៅដល់សហគមន៍សំខាន់ៗ ហើយអ្នកផ្តល់សេវាត្រូវជូនដំណឹងអំពីបញ្ហានេះ។ ឧបសគ្គនិងបញ្ហាណាមួយ ដែលកើតឡើងពីការការពារស្ត្រីនិងក្មេងស្រីពីការទទួលបានសេវាត្រូវតែបានដោះស្រាយ រួមទាំងការគាំទ្រផ្នែកផ្លូវចិត្តជាពិសេសសម្រាប់អ្នកដែលទទួលរងអំពើហិង្សាឬអ្នកដែលអាចមានហានិភ័យនៃអំពើហិង្សា។ ពិចារណាពីការផ្តល់ឧបករណ៍ជំនួយតាមរយៈទូរស័ព្ទឥតគិតថ្លៃក្នុងអំឡុងពេលស្នាក់នៅក្នុងផ្ទះ។

១.ប្រព័ន្ធសុខាភិបាលមានតួនាទីដ៏សំខាន់មួយដើម្បីធានាថាស្ត្រីដែលរងគ្រោះដោយអំពើហិង្សា នៅតែអាចទទួលបានសេវាក្នុងអំឡុងពេលនៃការផ្ទុះនៃជំងឺកូវីដ-១៩

ទោះបីជំងឺកូវីដ-១៩បានប៉ះពាល់យ៉ាងខ្លាំងលើប្រព័ន្ធសុខាភិបាលនិងបុគ្គលិកសុខាភិបាល ក៏ដោយក៏ប្រព័ន្ធសុខាភិបាលនៅតែអាចជួយកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់នៃអំពើហិង្សាលើស្ត្រីនិងកុមារក្នុងអំឡុងពេលនេះតាមរយៈ៖

- ភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ដែលចូលរួមក្នុងការឆ្លើយតបនៃជំងឺកូវីដ-១៩ចាំបាច់ត្រូវលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងអំពីផលប៉ះពាល់ពីអំពើហិង្សាដល់ស្ត្រីនិងកូនៗដោយសារការអនុវត្តវិធានការគម្លាតសង្គម ការស្នាក់នៅផ្ទះនិងបញ្ហាផ្សេងៗទៀតដែលកើតមានឡើងក្នុងអំឡុងពេលមានរោគរាតត្បាតនេះ។
- បុគ្គលិកសុខាភិបាលដែលភាគច្រើនជាស្ត្រី អាចប្រឈមនឹងអំពើហិង្សានៅក្នុងផ្ទះឬកន្លែងធ្វើការ បញ្ហានេះអាចកាន់តែធ្ងន់ធ្ងរនៅពេលប្រព័ន្ធសុខាភិបាលមានបញ្ហា។ អ្នកគ្រប់គ្រងមូលដ្ឋានសុខាភិបាល ត្រូវមានផែនការដោះស្រាយសុវត្ថិភាពរបស់បុគ្គលិកសុខាភិបាល។ អ្នកផ្តល់សេវាជួរមុខដែលទាក់ទងជាមួយជំងឺកូវីដ-១៩អាចនឹងជួបប្រទះការរើសអើងភាពឯកោនិងមិនទទួលបានសិទ្ធិដូចគេ។ ក្រសួងសុខាភិបាលគួរផ្តល់ការគាំទ្រផ្នែកចិត្តសាស្ត្រ

ការលើកទឹកចិត្ត ការឧបត្ថម្ភថវិកា ការធ្វើដំណើរនិងការគាំទ្រការថែទាំកូនៗរបស់បុគ្គលិកសុខាភិបាល។

២. *ការឆ្លើយតបអំពើហិង្សាលើស្ត្រីក្នុងកំឡុងពេលមានជំងឺកូវីដ-១៩*

សកម្មភាពដែលអាចជួយកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់នៃអំពើហិង្សាលើស្ត្រីនិងកុមារសម្រាប់ប្រព័ន្ធសុខាភិបាលរួមទាំងអ្នកផ្តល់សេវាជួរមុខក្នុងអំឡុងពេលមានជំងឺកូវីដ-១៩ ៖

ក្រសួងសុខាភិបាលនិងអ្នកធ្វើគោលនយោបាយ

ត្រូវរួមបញ្ចូលសេវាចាំបាច់នានាសម្រាប់ដោះស្រាយអំពើហិង្សាលើស្ត្រីនិងត្រៀមធ្វើផែនការឆ្លើយតបអំពើហិង្សាក្នុងអំឡុងពេលមានជំងឺកូវីដ-១៩ ផ្តល់ធនធានដល់ពួកគេនិងរកមធ្យោបាយដើម្បីឱ្យពួកគេទទួលបានសេវាទាំងនេះ ក្នុងកាលៈទេសៈនៃការអនុវត្តវិធានការគម្លាតសង្គម។ មូលដ្ឋានសុខាភិបាល គួរតែបង្ហាញនិងផ្តល់ព័ត៌មានអំពីសេវាដែលមាន ដូចជាទូរស័ព្ទទាន់ហេតុការណ៍ មណ្ឌលសម្រាប់អ្នកមានវិបត្តិ ជំរក ជំនួយផ្នែកច្បាប់ សម្រាប់ជនរងគ្រោះ រួមមានម៉ោងបំរើការងារ ព័ត៌មានលំអិតទំនាក់ទំនង សេវាដែលអាចត្រូវបានផ្តល់ជូនពីចម្ងាយនិងរៀបចំការបញ្ជូន។

អ្នកផ្តល់សេវាសុខាភិបាល

ចាំបាច់ត្រូវដឹងអំពីហានិភ័យនិងផលវិបាកសុខភាពដែលបង្កឡើងដោយអំពើហិង្សាលើស្ត្រី។ ពួកគេអាចជួយស្ត្រីដែលមកទទួលសេវា ដោយផ្តល់ការគាំទ្រដំបូងនិង ផ្តល់ការព្យាបាល ការគាំទ្រទាំងនេះរួមមាន ៖ ការស្តាប់ដោយយកចិត្តទុកដាក់និងដោយគ្មានការវិនិច្ឆ័យ ការសាកសួរអំពីតម្រូវការនិងការព្រួយបារម្ភ ពង្រឹងសុវត្ថិភាព កត់ត្រានូវបទពិសោធន៍និងអារម្មណ៍របស់ស្ត្រីនិងភ្ជាប់ជនរងគ្រោះទៅរកសេវាគាំទ្រផ្សេងទៀត។គួរសាកល្បងការប្រើវិធីសាស្ត្រនៃការផ្តល់ព័ត៌មានសុខាភិបាលនិងវេជ្ជសាស្ត្រតាមប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យា ដើម្បីជួយដល់ស្ត្រីដែលទទួលរងគ្រោះដោយអំពើហិង្សា។

អង្គការមនុស្សធម៌ចាំបាច់ត្រូវបញ្ចូលសេវាសម្រាប់ស្ត្រីដែលរងគ្រោះដោយអំ ពីហិង្សានិងកូនៗរបស់ពួកគេតាមរយៈការធ្វើផែនការឆ្លើយតបនិងប្រមូលទិន្នន័យស្តីពីករណីអំពើហិង្សាលើស្ត្រីក្នុងអំឡុងពេលមានជំងឺកូវីដ-១៩។

សមាជិកសហគមន៍គួរតែត្រូវបានគេដឹងអំពីការកើនឡើងហានិភ័យនៃអំពើហិង្សាលើស្ត្រីក្នុងអំឡុងពេលមានជំងឺរាតត្បាតជាសកលនេះនិងតម្រូវការក្នុងការទាក់ទងនិងគាំទ្រដល់ស្ត្រីដែលទទួលរងគ្រោះដោយអំពើហិង្សានិងព័ត៌មានអំពីជម្រកសុវត្ថិភាពដែលអាចជួយដល់ពួកគាត់បាន។ ជាការសំខាន់ដើម្បីធានាថាវាមានសុវត្ថិភាពក្នុងការទំនាក់ទំនងជាមួយស្ត្រីនៅពេលដែលអ្នករំលោភបំពានមានវត្តមាននៅក្នុងផ្ទះ។

ស្ត្រីដែលជួបប្រទះនឹងអំពើហិង្សាអាចយល់ថាមានប្រយោជន៍ក្នុងការទំនាក់ទំនងជាមួយក្រុមគ្រួសារនិងមិត្តភក្តិ ស្វែងរកការគាំទ្រតាមរយៈបណ្តាញទូរស័ព្ទបន្ទាន់ឬស្វែងរកសេវាក្នុងសហគមន៍

សម្រាប់ជនរងគ្រោះ។ ពួកគេត្រូវតែមានផែនការសុវត្ថិភាពក្នុងករណីអំពើហិង្សាកើនឡើង រួមបញ្ចូលទាំងអ្នកជិតខាង មិត្តភក្តិ សាច់ញាតិឬទីជម្រកដែលត្រូវទៅក្នុងករណីដែលពួកគេត្រូវការចាកចេញពីផ្ទះភ្លាមៗដើម្បីសុវត្ថិភាព។

៣. *សកម្មភាពនៃការផ្តល់សេវាសុខភាពផ្លូវភេទ សុខភាពបន្តពូជនិងយេនឌ័រ*

- ធានាថាស្ត្រីនិងយុវវ័យមានជម្រើសនិងសិទ្ធិក្នុងការប្រើសេវាសុខភាពផ្លូវភេទ សុខភាពបន្តពូជដោយមិនគិតពីស្ថានភាពនៃជំងឺកូវីដ-១៩រួមទាំងលទ្ធភាពក្នុងការទទួលបានសេវាពន្យារកំណើតសេវាជំងឺកាមរោគនិងមេរោគអេដស៍និងសេវាថែទាំការរំលូតកូនប្រកបដោយសុវត្ថិភាព
- ធានាឱ្យមាននិរន្តរភាពសេវាសុខភាពផ្លូវភេទនិងសុខភាពបន្តពូជ ក៏ដូចជាការគាំទ្រផ្នែកសុខភាពផ្លូវចិត្តនិងចិត្តសាស្ត្រផ្នែកសង្គម។
- ផ្តល់ការគាំទ្រនិងសារសមស្របក្នុងគោលបំណងដើម្បីលើកកម្ពស់សុវត្ថិភាព សេចក្តីថ្លៃថ្នូរ និងសិទ្ធិរបស់ប្រជាជន។
- ធានាថាការឆ្លើយតបមិនបង្កឱ្យមានអំពើហិង្សា ការរើសអើងនិងវិសមភាព។
- ករណីប្រព័ន្ធការពារស្ត្រីនិងក្មេងស្រីមានភាពទន់ខ្សោយឬខូចខាត ដូចនេះវិធានការទាំងឡាយគួរបានអនុវត្តដើម្បីការពារស្ត្រីនិងក្មេងស្រីដែលរងគ្រោះដោយអំពើហិង្សាបង្កឡើងដោយដៃគូ
- ផ្តល់អាទិភាពដល់ការចូលរួមរបស់ស្ត្រីក្នុងការសម្រេចចិត្ត រៀបចំផែនការអន្តរាគមន៍ ការឃ្លាំមើលសុវត្ថិភាព ការកំណត់អត្តសញ្ញាណនិងយន្តការនៃការបង្ការ។
- គាំទ្រដល់ការចូលរួមប្រកបដោយអត្ថន័យរបស់ស្ត្រីនិងក្មេងស្រីនៅសហគមន៍ដើម្បីធានាថាការខិតខំនិងការឆ្លើយតបមិនមានការរើសអើងបន្ថែមទៀតទៅដល់អ្នកដែលមានហានិភ័យបំផុត។
- បញ្ចូលការវិភាគយេនឌ័រទៅក្នុងការរៀបចំទុកជាមុននិងការឆ្លើយតប ដើម្បីធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវប្រសិទ្ធភាពនៃសេវាសុខាភិបាលនិងលើកកម្ពស់សមភាពយេនឌ័រ និងសមធម៌សុខាភិបាល។
- ផ្តល់អាទិភាពដល់ការប្រមូលទិន្នន័យដែលត្រឹមត្រូវនិងពេញលេញដោយបែងចែកតាមអាយុ និងភេទដើម្បីស្វែងយល់ពីផលប៉ះពាល់ដល់បុគ្គលខុសៗគ្នាដោយសារជំងឺកូវីដ-១៩ ដូចជាឧប្បត្តិហេតុ គំរូ និន្នាការ ជាដើម។ល។

V. ការថែទាំអ្នកផ្ទុកមេរោគអេដស៍

ការបន្តទទួលបានសេវាបង្ការនិងព្យាបាលមេរោគអេដស៍មានសារៈសំខាន់ណាស់ដូចជាការធ្វើតេស្តនិងព្យាបាល ការវាយតម្លៃពីការបង្ខាំងដែលបានអនុវត្តក្នុងការឆ្លើយតបសុខភាពសាធារណៈទៅនឹងការរីករាលដាលជំងឺកូវីដ-១៩ក៏មានសារៈសំខាន់ផងដែរ។

យុវវ័យដែលមានផ្ទុកមេរោគអេដស៍មានហានិភ័យខ្ពស់ដោយសារប្រព័ន្ធភាពស៊ាំខ្សោយនិងការប្រើថ្នាំប្រឆាំងនឹងមេរោគអេដស៍ជាប្រចាំដែលមិនត្រូវបានផ្តល់ជាអាទិភាពក្នុងកំឡុងពេលមានជំងឺរាតត្បាត។

សេវាថែទាំអ្នកផ្ទុកមេរោគអេដស៍ត្រូវបានបញ្ចូលជាមួយសេវាពន្យារកំណើតដោយផ្តល់មធ្យោបាយពន្យារកំណើតនិងថ្នាំប្រឆាំងមេរោគអេដស៍រួមគ្នា ដើម្បីចៀសវាងការទៅកាន់មូលដ្ឋានសុខាភិបាលញឹកញាប់។

សេវាថែទាំអ្នកផ្ទុកមេរោគអេដស៍ក្នុងអំឡុងពេលមានជំងឺរាតត្បាតជាសកល

- ពិចារណាលើជម្រើសសម្រាប់ពេលវេលានិងទីតាំងនៃការធ្វើតេស្តរកមេរោគអេដស៍ដែលជាការកាត់បន្ថយការប៉ះពាល់នៃការឆ្លងជំងឺកូវីដ-១៩ ដូចជាការរៀបចំសហគមន៍ ការណាត់ជួប។ កុមារដែលមានផ្ទុកមេរោគអេដស៍គួរតែបន្តទទួលការធ្វើតេស្តរករោគវិនិច្ឆ័យនិងការធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យឱ្យបានឆាប់។
- អនុវត្តការប្រុងប្រយ័ត្នជាស្តង់ដារសម្រាប់អ្នកជំងឺទាំងអស់តាមការណែនាំរបស់ក្រសួងសុខាភិបាល។
- ធានាឱ្យបាននូវការពិគ្រោះជំងឺការរកឃើញឱ្យបានឆាប់នូវការឆ្លងរោគនិងការគ្រប់គ្រងប្រភពឆ្លងព្រមទាំងដាក់អ្នកជំងឺដែលមានការសង្ស័យពីការឆ្លងជំងឺកូវីដ-១៩ឱ្យនៅដាច់ដោយឡែក ។
- ពង្រីកការគាំទ្រដល់ម្តាយតាមរយៈទូរស័ព្ទ សារដើម្បីសម្របសម្រួលដល់ការផ្តល់ ថ្នាំពន្យារជីវិតសម្រាប់កុមារដោយមានការណែនាំអំពីកម្រិតថ្នាំដល់ម្តាយដែលមិនអាចវិលត្រឡប់មកវិញដោយសារជំងឺកូវីដ-១៩ ឬផ្តល់កញ្ចប់ថ្នាំសម្រាប់ម្តាយនិងកុមាររួមគ្នានិងធ្វើការតាមដានតាមទូរស័ព្ទ។
- សេវានានាត្រូវរួមបញ្ចូលជាមួយការផ្គត់ផ្គង់ថ្នាំប្រឆាំងមេរោគអេដស៍រយៈពេល ៦ខែ ដល់កុមារនិងយុវវ័យដែលផ្ទុកមេរោគអេដស៍ សម្រាប់អ្នកដែលមានទម្ងន់ចាប់ពី២០ គីឡូក្រាមឡើងទៅ
- ធានាឱ្យមានការទទួលបានការចែកចាយថ្នាំប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ច្រើនខែ ការព្យាបាលជំងឺរបេង ជំងឺលើសឈាមនិងជំងឺទឹកនោមផ្អែមយ៉ាងហោចណាស់ ៣ខែជាពិសេសរយៈពេល ៦ខែដល់ស្ត្រីមានផ្ទៃពោះនិងបំបៅកូនដោយទឹកដោះម្តាយដែលមានផ្ទុកមេរោគអេដស៍។

សុខភាពនិងសុវត្ថិភាពរបស់បុគ្គលិកសុខាភិបាល

សុខភាពនិងសុវត្ថិភាពផ្ទាល់ខ្លួនរបស់អ្នកនិងគ្រួសាររបស់អ្នកមានសារៈសំខាន់ណាស់។ មុនពេលចាកចេញពីមូលដ្ឋានសុខាភិបាលឬមុនពេលចូលផ្ទះត្រូវលាងដៃនិងប្តូរសម្លៀកបំពាក់ហើយបោកគក់ជាមួយសាប៊ូនិងទឹក។

៨- ការគ្រប់គ្រង និងការវាយតម្លៃពីហានិភ័យរបស់បុគ្គលិកថែទាំសុខភាព

- បុគ្គលិកថែទាំសុខភាពដែលផ្តល់ការថែទាំដោយផ្ទាល់ដល់អ្នកជំងឺសង្ស័យ ឬអ្នកជំងឺកូវីដ-១៩ ត្រូវតាមដានអាការៈរោគសញ្ញាដោយខ្លួនឯង (ឧទាហរណ៍ គ្រុនក្តៅ ក្អក ហៀរសំបោរ ដង្ហើមខ្លី) និងធ្វើការវាយតម្លៃពីហានិភ័យ ប្រសិនបើគាត់មានទាក់ទងនិងការប្រឈមនឹងវីរុស។
- មូលដ្ឋានសុខាភិបាលអាចប្រើឧបករណ៍វាយតម្លៃពីហានិភ័យទាក់ទងនឹងជំងឺកូវីដ-១៩របស់អង្គការសុខភាពពិភពលោក សម្រាប់បុគ្គលិកថែទាំសុខភាព ដើម្បីវាយតម្លៃកម្រិតហានិភ័យ។

ប្រសិនបើបុគ្គលិកថែទាំសុខភាពត្រូវបានចាត់ទុកថាមានការប្រឈមហានិភ័យខ្ពស់៖

សកម្មភាពដែលបុគ្គលិកសុខាភិបាលត្រូវធ្វើ	សកម្មភាពដែលមូលដ្ឋានសុខាភិបាលត្រូវធ្វើ
• បញ្ឈប់រាល់សកម្មភាពទាក់ទងជាមួយអ្នកជំងឺក្នុងរយៈពេល១៤ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីបានប៉ះពាល់ជាមួយអ្នកជំងឺកូវីដ-១៩ • ធ្វើចត្តាឡីស័ករយៈពេល១៤ថ្ងៃ នៅក្នុងកន្លែងដែលបានរៀបចំទុក • ត្រូវធ្វើតេស្តវីរុសកូវីដ-១៩	• ផ្តល់ការបណ្តុះបណ្តាលឡើងវិញពីការបង្ការ និងទប់ស្កាត់ការចម្លងរោគសម្រាប់បុគ្គលិកក្នុងមូលដ្ឋានសុខាភិបាល រួមមានស្តង់ដា និងការប្រុងប្រយ័ត្នដាក់ដាច់ដោយឡែក និងការប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ការពារខ្លួនឲ្យបានត្រឹមត្រូវ។ • ផ្តល់ការគាំទ្រផ្នែកចិត្តសាស្ត្រសង្គមដល់បុគ្គលិកសុខាភិបាល ក្នុងអំឡុងពេលធ្វើចត្តាឡីស័ក ឬអំឡុងពេលឈឺ ប្រសិនបើគាត់ក្លាយជាអ្នកជំងឺកូវីដ-១៩។ • ផ្តល់ការទូទាត់ជូនបុគ្គលិកសុខាភិបាលសម្រាប់រយៈពេលធ្វើចត្តាឡីស័ក ឬ ឈឺ (ប្រសិនបើមិនមានក្នុងប្រាក់បៀវត្សប្រចាំខែ) ឬបន្តកិច្ចសន្យាសម្រាប់រយៈពេលធ្វើចត្តាឡីស័ក ឬមានជំងឺ។

ប្រសិនបើបុគ្គលិកថែទាំសុខភាពត្រូវបានចាត់ទុកថាមានហានិភ័យទាបៈ

សកម្មភាពដែលបុគ្គលិកសុខាភិបាលត្រូវធ្វើ	សកម្មភាពដែលមូលដ្ឋានសុខាភិបាលត្រូវធ្វើ
• កត់ត្រាសម្រាប់ ១៤ ថ្ងៃ ពីថ្ងៃបានប៉ះពាល់ចុងក្រោយជាមួយអ្នកជំងឺកូវីដ-១៩ៈ សីតុណ្ហភាពរបស់អ្នក និងប្រសិនបើអ្នកមានក្អក ហៀរសំបោរ ឬដកដង្ហើមហត់ • ទាក់ទងទៅមូលដ្ឋានសុខាភិបាល ប្រសិនបើអ្នកមានកើតនូវរោគសញ្ញា ដែលអាចសន្មតថាជាជំងឺកូវីដ-១៩	• ពង្រឹងការប្រុងប្រយ័ត្នស្តង់ដា និងការប្រុងប្រយ័ត្នលើការដាក់ដាច់ដោយឡែក និងការប្រើឧបករណ៍ការពារខ្លួនត្រឹមត្រូវ ដល់បុគ្គលិកក្នុងមូលដ្ឋានសុខាភិបាលទាំងអស់

ភាពនឿយហត់ ធុញថប់និងអារម្មណ៍តានតឹង ដែលទាក់ទងនឹងបរិស្ថាន គ្រួសារនិងសេដ្ឋកិច្ច ដែលបណ្តាលមកពីកូវីដ-១៩ អាចជះឥទ្ធិពលដល់សុខភាពផ្លូវចិត្តនិងផ្លូវកាយ។ ការណែនាំនិងស្វែងរកជំនួយ ប្រសិនបើអ្នកមានអារម្មណ៍តានតឹងហួសហេតុឬមានបញ្ហាសុខភាពផ្លូវចិត្តដែលត្រូវការអន្តរាគមន៍គាំទ្រ

អ្នកផ្តល់សេវាថែទាំសម្ភព ដែលមានបញ្ហាបេះដូង ផ្លូវដង្ហើមឬមេតាប៉ូលីកនិងអ្នកដែលមានបញ្ហាប្រព័ន្ធភាពស៊ាំ រួមទាំងកង្វះប្រព័ន្ធភាពស៊ាំផង ត្រូវចៀសវាងទំនាក់ទំនងជាមួយអ្នកជំងឺឬអ្នកដែលសង្ស័យថាមានជំងឺកូវីដ-១៩និងពិចារណាមិនឱ្យជាប់ភារកិច្ចផ្នែកគ្លីនិក ប្រសិនបើអាចធ្វើទៅបាន។

អ្នកផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាពដែលមានផ្ទៃពោះនៅត្រីមាសចុងក្រោយឬមានបញ្ហាសុខភាពដូចជាជំងឺបេះដូងឬស្ងួតត្រូវបានណែនាំឱ្យចៀសវាងការទាក់ទងផ្ទាល់ជាមួយអ្នកជំងឺ។

ឧបសម្ព័ន្ធ

ឧបសម្ព័ន្ធទី១ ៖ ការសម្អាតរថយន្តគិលានសង្គ្រោះបន្ទាន់ និងយានយន្តបញ្ជូនអ្នកជំងឺ

ខ) មធ្យោបាយធ្វើដំណើរ៖ រថយន្តសង្គ្រោះបន្ទាន់ ឬរថយន្តដឹកអ្នកជំងឺ

បុគ្គលិកថែទាំសុខភាព	• ការដឹកអ្នកជំងឺសង្ស័យ ឬអ្នកជំងឺកូវីដ-១៩ ទៅមូលដ្ឋានសុខាភិបាល ត្រូវពាក់ស្រោមដៃ ម៉ាស់វះកាត់ វ៉ែនតាការពារភ្នែក ឬរបាំងការពារមុខ និងអាវបំពង់។
អ្នកបើកបរ	• ពេលបើកបរបញ្ជូនអ្នកជំងឺសង្ស័យ ឬអ្នកជំងឺកូវីដ-១៩ ពីមូលដ្ឋានសុខាភិបាលមួយ ទៅមូលដ្ឋានសុខាភិបាលមួយទៀត មិនតម្រូវឱ្យពាក់ឧបករណ៍ការពារខ្លួនឡើយ បើកន្លែងអ្នកបើកបរខណ្ឌដាច់ពីអ្នកជំងឺ តែត្រូវអនុវត្តការរក្សាគំលាតពីគ្នាយ៉ាងតិច ១ ម៉ែត្រ។ • ត្រូវពាក់ម៉ាស់វះកាត់ បើពេលបើកបរ ហើយបើកន្លែងអ្នកបើកបរ មិនខណ្ឌដាច់ពីអ្នកជំងឺសង្ស័យ ឬអ្នកជំងឺកូវីដ-១៩។ • នៅពេលជួយលើកដាក់អ្នកជំងឺសង្ស័យ ឬអ្នកជំងឺកូវីដ-១៩ ត្រូវពាក់ស្រោមដៃ ម៉ាស់វះកាត់ វ៉ែនតាការពារភ្នែក ឬរបាំងការពារមុខ និងអាវបំពង់
បុគ្គលិកអនាម័យ	• នៅពេលលាងសម្អាតរថយន្តបញ្ជូនជំងឺ ត្រូវពាក់ស្រោមដៃក្រាស់ ម៉ាស់វះកាត់ វ៉ែនតាការពារភ្នែក ឬរបាំងការពារមុខ អាវបំពង់ ស្បែកជើងកវែង ឬស្បែកជើងបិទជិត។
អ្នកជំងឺ	• គ្រប់អ្នកជំងឺមានរោគសញ្ញាផ្លូវដង្ហើម ត្រូវតែពាក់ម៉ាស់វះកាត់។

ឧបសម្ព័ន្ធទី២ ៖ ឧបករណ៍ការពារខ្លួនសម្រាប់ជំងឺកូវីដ-១៩

ប្រភេទឧបករណ៍ការពារខ្លួនដែលត្រូវបានណែនាំឱ្យប្រើក្នុងបរិបទនៃជំងឺកូវីដ-១៩ យោងតាមទីកន្លែង បុគ្គលិក និងប្រភេទសកម្មភាព។

ទីកន្លែង (Setting)	ក្រុមគោលដៅ (Target audience)	សកម្មភាព (Activity)	ស្រោមដៃ (Gloves)	ម៉ាស់វះកាត់	ម៉ាស់ N95	វ៉ែនតា ឬរបាំងការពារមុខ	អាវប៉ាក់(Gown)	អាវអៀមមិនជ្រាបទឹក	ស្បែកជើងកវែង ឬបិទជិត (Boots or closed shoes)
កន្លែងទទួលជំងឺដំបូង (Triage)	បុគ្គលិកថែទាំសុខភាព	ការត្រួតពិនិត្យជំងឺដំបូងដែល មិនទាក់ទងនឹងការថែទាំផ្ទាល់	មិនតម្រូវឲ្យពាក់ឧបករណ៍ការពារខ្លួន PPE ឡើយ តែត្រូវរក្សាគំលាតយ៉ាងហោច១ម៉ែត្រ។ បើមិនអាចរក្សាគម្លាតបាន សូមពាក់ម៉ាស់វះកាត់ និងវ៉ែនតាការពារ ឬរបាំងការពារ។						
	អ្នកជំងឺដែលមានរោគសញ្ញាផ្លូវដង្ហើម	រាល់អ្នកជំងឺ		X					
	អ្នកជំងឺដែលមិនមានរោគសញ្ញាផ្លូវដង្ហើម	រាល់អ្នកជំងឺ	មិនតម្រូវឲ្យពាក់ឧបករណ៍ការពារខ្លួន PPE ឡើយ						
បន្ទប់ពិគ្រោះជំងឺក្រៅ	បុគ្គលិកថែទាំសុខភាព	ពិនិត្យរាងកាយអ្នកជំងឺដែល មានរោគសញ្ញាផ្លូវដង្ហើម	X	X		X	X		
		ពិនិត្យរាងកាយអ្នកជំងឺដែល មិនមានរោគសញ្ញាផ្លូវដង្ហើម	ការប្រុងប្រយ័ត្នជាស្តង់ដា និងវាយតម្លៃពីហានិភ័យ						
	អ្នកជំងឺដែលមានរោគសញ្ញាផ្លូវដង្ហើម	រាល់អ្នកជំងឺ		X					
	អ្នកជំងឺដែលមិនមានរោគសញ្ញាផ្លូវដង្ហើម		មិនតម្រូវឲ្យពាក់ឧបករណ៍ការពារខ្លួន PPE ឡើយ						
បន្ទប់អ្នកជំងឺ	បុគ្គលិកថែទាំសុខភាព	ការថែទាំអ្នកជំងឺកូវីដ-១៩ផ្ទាល់	X	X		X	X		
		សកម្មភាពដែលបង្កើតឲ្យមានភាគល្អិតតូចៗតាមខ្យល់ (Aerosol generating procedures[1])**	X		X	X	X	X	
មន្ទីរពិសោធន៍	បុគ្គលិកថែទាំសុខភាព	ការយកសំណាកចេញពីផ្លូវ ដង្ហើម	X	X		X	X		

ទីកន្លែង (Setting)	ក្រុមគោលដៅ (Target audience)	សកម្មភាព (Activity)	ស្រោមដៃ (Gloves)	ម៉ាស់វះកាត់	ម៉ាស់ N95	វ៉ែនតា ឬរបាំងការពារមុខ	អាវប៉ាក់(Gown)	អាវអៀមមិនជ្រាបទឹក	ស្បែកជើងកវែង ឬបិទជិត (Boots or closed shoes)
		ការយកសំណាកចេញពីផ្លូវដង្ហើមដែលអាចបង្កើតឲ្យមានការសាយភាយភាគល្អិតតូចៗតាមខ្យល់	X		X	X	X	X	
កន្លែងរដ្ឋបាល	គ្រប់បុគ្គលិកទាំងអស់	ការងាររដ្ឋបាលដែលមិនទាក់ ទងនឹងការប៉ះពាល់ជាមួយអ្នកជំងឺកូវីដ-១៩	មិនតម្រូវឲ្យពាក់ឧបករណ៍ការពារខ្លួន PPE ឡើយ						
គ្រប់ទីកន្លែង	បុគ្គលិកអនាម័យ	ចូលក្នុងបន្ទប់អ្នកជំងឺសង្ស័យ និងបញ្ជាក់ជំងឺកូវីដ-១៩	X*	X		X	X		X
មន្ទីរពិសោធន៍									
មន្ទីរពិសោធន៍	អ្នកបច្ចេកទេសមន្ទីរពិសោធន៍	តេស្ត Molecular ការកាន់និងរៀបចំសំណាកសម្រាប់ធ្វើ RT-PCR-testing	អនុវត្តទៅតាមសេចក្ដីណែនាំសុវត្ថិភាពរបស់អង្គការសុខភាពពិភពលោកស្ដីពីជំងឺកូវីដ-១៩៖ ស្រោមដៃ អាវប៉ាក់ អាវអៀមដៃវែងដែលគ្របដៃជិត គម្របក្បាល (Coverall), គម្របស្បែកជើង និងវ៉ែនតាការពារភ្នែក ឬបាំងការពារមុខ។ ហានិភ័យអាចប្រាប់ឲ្យដឹងពីការប្រើប្រាស់ម៉ាស់សម្រាប់ការពារផ្លូវដង្ហើម (e.g. N95 mask).						
មធ្យោបាយធ្វើដំណើរ									
រថយន្តសង្គ្រោះបន្ទាន់ ឬរថយន្តដឹកអ្នកជំងឺ	បុគ្គលិកថែទាំសុខភាព	ដឹកអ្នកជំងឺសង្ស័យជំងឺកូវីដ-១៩ ទៅមូលដ្ឋានសុខាភិបាល មួយទៀត	X	X		X	X		
	អ្នកបើកបរ	ពេលបើកបរ ហើយនិងកន្លែងអ្នកបើកបរនៅដាច់ពីអ្នកជំងឺសង្ស័យ ឬអ្នកជំងឺកូវីដ១៩	មិនតម្រូវឲ្យពាក់ឧបករណ៍ការពារខ្លួនឡើយ តែរក្សាគំលាតយ៉ាងហោច១ម៉ែត្រ						

ទីកន្លែង (Setting)	ក្រុមគោលដៅ (Target audience)	សកម្មភាព (Activity)	ស្រោមដៃ (Gloves)	ម៉ាស់វះកាត់	ម៉ាស់ N95	វ៉ែនតា ឬរបាំងការពារមុខ	អាវរ៉ូប(Gown)	អាវអៀមមិនជ្រាបទឹក	ស្បែកជើងកវែង ឬបិទជិត (Boots or closed shoes)
		ពេលបើកបរ ហើយ និងកន្លែងអ្នកបើកបរ មិនខណ្ឌដាច់ពីអ្នកជំងឺសង្ស័យ ឬអ្នកជំងឺកូវីដ-១៩		X					
		នៅពេលជួយលើកដាក់អ្នកជំងឺសង្ស័យ ឬអ្នកជំងឺកូវីដ-១៩	X	X		X	X		
	អ្នកជំងឺ	ដឹកទៅមូលដ្ឋានសុខាភិបាលមួយផ្សេងទៀត		X					
	បុគ្គលិកអនាម័យ	សម្អាតបន្ទប់/រវាងដឹកអ្នកជំងឺសង្ស័យកូវីដ-១៩	X*	X		X	X		X
នៅសហគមន៍ និងផ្ទះ									
សហគមន៍	ក្រុមឆ្លើយតបបន្ទាន់	សម្រាប់ការសម្ភាសន៍ដោយផ្ទាល់ជាមួយអ្នកជំងឺសង្ស័យឬអ្នកជំងឺកូវីដ-១៩	ត្រូវតែពាក់ម៉ាស់វះកាត់ ត្រូវអនុវត្តរក្សាគំលាតពីគ្នាយ៉ាងតិច ១ ម៉ែត្រ						
		សម្រាប់ការសម្ភាសន៍ដោយផ្ទាល់ជាមួយអ្នកជំងឺដែល មិនមានរោគសញ្ញាបានប៉ះពាល់ជាមួយអ្នកជំងឺកូវីដ-១៩	មិនតម្រូវឲ្យពាក់ឧបករណ៍ការពារខ្លួន PPE ឡើយ ត្រូវរក្សាគំលាតយ៉ាងហោច១ម៉ែត្រ						
		ការប្រមូលសំណាកពីផ្លូវដង្ហើម	X	X		X	X		
	បុគ្គលិកថែទាំសុខភាព	ផ្តល់ការថែទាំផ្ទាល់ចំពោះអ្នកជំងឺសង្ស័យ ឬអ្នកជំងឺកូវីដ-១៩	X	X		X	X		

ទីកន្លែង (Setting)	ក្រុមគោលដៅ (Target audience)	សកម្មភាព (Activity)	ស្រោមដៃ (Gloves)	ម៉ាស់វះកាត់	ម៉ាស់ N95	វ៉ែនតា ឬរបាំងការពារមុខ	អាវប៉ាក់(Gown)	អាវអៀមមិនជ្រាបទឹក	ស្បែកជើងកវែង ឬបិទជិត (Boots or closed shoes)
ផ្ទះ	អ្នកជំងឺដែលមានរោគ សញ្ញផ្លូវដង្ហើម	សកម្មភាពផ្សេងៗ		X					
	អ្នកមើលថែអ្នកជំងឺ	ចូលក្នុងបន្ទប់អ្នកជំងឺសង្ស័យនិងជំងឺកូវីដ-១៩ តែមិនធ្វើការថែទាំផ្ទាល់ទេ		X					
		ផ្ដល់ការថែទាំផ្ទាល់ដល់អ្នកជំងឺសង្ស័យ និង ជំងឺកូវីដ-១៩ ឬ ពេលយកលាមកចាក់ចោល ឬទឹកនោមឬសំរាម	X	X				(ប្រសិនបើមានហានិភ័យនៃការខ្ទាតសារធាតុរាវ)	

*ស្រោមដៃក្រាស់

**ឧទាហរណ៍នៃទម្រង់ការទាំងឡាយណាដែលបង្កើតឲ្យមានសាយភាយភាគល្អិតតូចៗតាមខ្យល់ ដូចជាការសិកបំពង់ខ្យល់ដើម្បីសប់ដង្ហើម (Tracheal intubation) ការសប់ដង្ហើមដោយដៃ (non-invasive ventilation) ការចោះបំពង់ខ្យល់ (tracheotomy) ការសង្គត់សង្គ្រោះផ្លូវដង្ហើមបេះដូង (cardiopulmonary resuscitation) ការសិកឆ្លុះទងសួត (bronchoscopy)-

កំណត់សម្គាល់បន្ថែម៖

- តារាងទី១ តំណាងឲ្យស្ដង់ដារអប្បបរមាសម្រាប់ឧបករណ៍ការពារខ្លួនPPE ដោយពឹងផ្អែកលើអនុសាសន៍របស់អង្គការសុខភាពពិភពលោក។ ការវាយតម្លៃពីហានិភ័យ ត្រូវតែធ្វើមុនពេលចាប់ផ្ដើមនិតិវិធីវេជ្ជសាស្ត្រ ថែទាំ មន្ទីរពិសោធន៍ ឬនិតិវិធីផ្សេងៗទៀត ដើម្បីឲ្យប្រាកដថាបុគ្គលិកទាំងអស់មានសុវត្ថិភាព និងកាត់បន្ថយការប្រើប្រាស់ដែលមិនសមស្រប។
- គម្របក្បាល អាវបំពង់គ្របទាំងមូល និងស្បែកជើងជ័រកវែង មិនចាំបាច់ទេនៅពេលដែលធ្វើការថែទាំផ្ទាល់ជាមួយអ្នកជំងឺសង្ស័យកូវីដ-១៩ ឬអ្នកជំងឺកូវីដ-១៩។

ឧបសម្ព័ន្ធទី៣ ៖ ការអនុវត្តការលាងសម្អាត

៩- ការអនុវត្តន៍ការលាងសម្អាត

- លាងសម្អាតសម្ភារៈដោយប្រើសាប៊ូ និងទឹក គ្រាន់តែជាការជម្រះសារធាតុផ្សេងៗ (ឧទាហរណ៍ ធូលីដី ឈាម ទឹកមាត់ ទឹករំអិល សំបោ ទឹកភ្នែក។ ល។) ប៉ុន្តែវាមិនមែនជាការសម្លាប់វីរុស ដែលបង្កជំងឺកូវីដ-១៩ ទេ។
- ការប្រើសារធាតុរម្ងាប់មេរោគគឺជាការចាំបាច់ ដើម្បីកម្ចាត់វីរុសដែលបង្កអោយមានជំងឺកូវីដ-១៩។

- សារធាតុរម្ងាប់មេរោគដែលមានប្រសិទ្ធិភាពប្រឆាំងនឹងជំងឺកូវីដ-១៩ រួមមាន៖

70% ethyl alcohol	ដើម្បីរម្ងាប់មេរោគនៅកន្លែងឬរបស់តូចៗមុននិងក្រោយប្រើប្រាស់ដូចជាសម្ភារៈដែលអាចប្រើឡើងវិញបាន (ឧទាហរណ៍ ទែម៉ូម៉ែត្រ ស្តេតូស្កុប)
Sodium hypochlorite (bleach) at 0.5%	ដើម្បីរម្ងាប់មេរោគលើតំបន់ដែលមានប្រឡាក់ឈាម និងសារធាតុរាវ
Sodium hypochlorite at 0.1%	ដើម្បីរម្ងាប់មេរោគលើផ្ទៃនិងឧបករណ៍វេជ្ជសាស្រ្ត
Chlorine at 0.5%	ដើម្បីរម្ងាប់មេរោគលើផ្ទៃការូ
Chlorine at 0.05%	ដើម្បីរម្ងាប់មេរោគលើវ៉ែនតា របាំងការពារមុខ ឬវ៉ែនតាសុវត្ថិភាព (*សម្អាតមុនជាមួយសាប៊ូនិងទឹក បន្ទាប់មកត្រាំក្នុង ក្លរីនក្នុងអត្រា 0.0៥%)

- ត្រូវពាក់ របាំងមុខ វ៉ែនតា អាវបំពង់ និងស្រោមដៃកវែងក្រាស់ នៅពេលលាយក្លរីន ព្រោះក្លរីនអាចបណ្តាលឱ្យរលាកប្រព័ន្ធដង្ហើម និងស្បែក។
- ត្រូវសម្អាតបន្ទប់ យ៉ាងហោចណាស់ម្តងក្នុងមួយថ្ងៃ។ ត្រូវតែធ្វើការសម្អាតចុងក្រោយ នៅពេលដែលអ្នកជំងឺចេញពីមន្ទីរពេទ្យ។
- សម្អាតញឹកញាប់កន្លែង ដែលប៉ះពាល់ច្រើន ដូចជា ដៃទ្វារ និងកៅអីបង់
- គោលការណ៍គ្រឹះនៃការលាងសម្អាត និងរម្ងាប់មេរោគត្រូវអនុវត្តទៅគ្រប់ផ្នែកថែទាំអ្នកជំងឺ។
- ត្រូវប្រាកដជានិច្ចថា បានសម្អាតឧបករណ៍ថែទាំអ្នកជំងឺ នៅក្រោយពេលប្រើប្រាស់ម្តងៗ។
- សូមផ្គត់ផ្គង់សម្ភារៈសម្អាតអោយបានគ្រាប់គ្រាន់ នៅក្នុងកន្លែងដែលមានហានិភ័យខ្ពស់ (ឧទាហរណ៍ នៅក្នុងបន្ទប់ដាច់ដោយឡែក បន្ទប់សម្រាល និងបន្ទប់វះកាត់)។
- ការផ្គត់ផ្គង់សម្ភារសម្អាតសម្រាប់បន្ទប់ដាច់ដោយឡែក ត្រូវរក្សាទុកសម្រាប់ប្រើប្រាស់តែនៅក្នុងបន្ទប់នោះ។
- ត្រូវសម្អាតពីតំបន់ស្អាតបំផុតទៅតំបន់ដែលកខ្វក់បំផុត។
- សម្អាតពីតំបន់ខ្ពស់ទៅតំបន់ទាប និងពីខាងក្រៅទៅផ្នែកខាងក្នុង។
- សម្អាតបន្ទប់ដាច់ដោយឡែកក្រោយគេ។
- ប្រើក្រណាត់ជូតសើម ដើម្បីសម្អាតធូលីដី
- ប្រើប្រព័ន្ធដាក់ធុង ៣ សម្រាប់សម្អាត និងរម្ងាប់មេរោគដូចខាងក្រោម៖
    1. ការលាងសម្អាត (ទឹក និង សាប៊ូ ឬdetergent)
    2. លាងជម្រះ ប្រើតែទឹកប៉ុណ្ណោះ
    3. រម្ងាប់មេរោគដោយប្រើ (Sodium hypochlorite at 0.5% or chlorine 0.5%)
- ទឹកសម្រាប់លាងសម្អាតត្រូវតែជាទឹកស្អាត។

- មានប្រទេសខ្លះដូចជាចិន ថៃ និងវៀតណាម បានប្រប់ប្រាស់សារធាតុបាញ់រម្ងាប់មេរោគនៅក្នុងខ្យល់ឡើយនៅតាមទីធ្លាសាធារណៈ។ ប៉ុន្តែមិនមានភ័ស្តុតាងដែលបង្ហាញថាការប្រើប្រាស់សារធាតុបាញ់រម្ងាប់មេរោគនៅក្នុងខ្យល់ឡើយមានប្រសិទ្ធភាព។ វីរុសដែលបង្កឱ្យមានជំងឺកូវីដ-១៩ ត្រូវបានចម្លងពីមនុស្សទៅមនុស្សតាមរយៈដំណក់តូចៗ ពីផ្លូវដង្ហើម និងការប៉ះពាល់ជាមួយមនុស្សឈឺ ឬផ្ទៃវត្ថុដែលមានមេរោគ។ ការឆ្លងតាមខ្យល់អាចមានលទ្ធភាពក្នុងកាលៈទេសៈជាក់លាក់ដូចជា ទម្រង់ការទាំងឡាយណា ដែលបង្កើតឲ្យមានការសាយភាយភាគតូចៗតាមខ្យល់ (Aerosol generating procedures)។

ឧបសម្ព័ន្ធទី ៤៖ សំណួរដែលត្រូវបានសួរជាញឹកញាប់

១. តើស្ត្រីមានផ្ទៃពោះប្រឈមនឹងហានិភ័យខ្ពស់ក្នុងការឆ្លងជំងឺកូវីដ-១៩ ដែរឬទេ? ប្រសិនបើពួកគេឆ្លងមេរោគនេះ តើពួកគេនឹងមានសភាពធ្ងន់ធ្ងរជាងមនុស្សទូទៅដែរឬទេ?

ការមានផ្ទៃពោះផ្លាស់ប្តូរប្រព័ន្ធភាពស៊ាំរបស់ស្ត្រីដែលធ្វើឱ្យពួកគេងាយនឹងឆ្លងរោគ។ ទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយនាពេលបច្ចុប្បន្ននេះមិនមានភ័ស្តុតាងណាមួយដែលបញ្ជាក់ថាស្ត្រីមានផ្ទៃពោះទំនងជារងផលប៉ះពាល់ដោយជំងឺកូវីដ-១៩ ជាងមនុស្សទូទៅឬថាតើពួកគេទំនងជាមានសភាពធ្ងន់ធ្ងរជាងអ្នកដទៃទៀតឡើយ។

ស្ត្រីមានផ្ទៃពោះជួបប្រទះការផ្លាស់ប្តូរនៅក្នុងខ្លួនរបស់ពួកគេដែលអាចបង្កើនហានិភ័យនៃការឆ្លងរោគមួយចំនួន។ ជាការសំខាន់ណាស់សម្រាប់ស្ត្រីមានផ្ទៃពោះត្រូវការពារខ្លួនពីជំងឺនិងរាយការណ៍ពីរោគសញ្ញាដែលអាចកើតមាន ដូចជាគ្រុនក្តៅ ក្អកឬពិបាកដកដង្ហើម ទៅកាន់អ្នកផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាពរបស់ពួកគេ។

២. តើស្ត្រីមានផ្ទៃពោះអាចការពារខ្លួនពីការឆ្លងជំងឺកូវីដ-១៩ ដោយរបៀបណា?

ស្ត្រីមានផ្ទៃពោះគួរតែធ្វើដូចគ្នានឹងមនុស្សទូទៅដែរដើម្បីចៀសវាងការឆ្លងរោគ។ ស្ត្រីមានផ្ទៃពោះដែលមិនមានរោគសញ្ញាក្អកឬគ្រុនក្តៅនិងមិនមានប្រវត្តិទាក់ទងនឹងករណីអ្នកមានផ្ទុកជំងឺកូវីដ-១៩ ត្រូវអនុវត្តតាមវិធីសាស្ត្រ ង្ការការឆ្លងរោគដូចខាងក្រោម៖

- លាងដៃឱ្យបានញឹកញាប់ជាមួយសាប៊ូនិងទឹក
- គ្របមាត់និងច្រមុះរបស់អ្នកដោយកន្សែងដៃឬក្រដាសឬដោយកែងដៃរបស់អ្នកពេលក្អកឬកណ្តាស់។ ប្រសិនបើអ្នកប្រើកន្សែងដៃ សូមបោកសម្អាតវាឱ្យបានញឹកញាប់។ ប្រសិនបើប្រើក្រដាសសូមបោះចោលវាបន្ទាប់ពីបានប្រើភ្លាមៗ។
- អនុវត្តការនៅដាច់ដោយឡែក កុំទៅកន្លែងដែលមានមនុស្សច្រើននិងចៀសវាងការប្រើមធ្យោបាយធ្វើដំណើរសាធារណៈ។
- ចៀសវាងការទាក់ទងជាមួយអ្នកដែលកំពុងក្តៅខ្លួន ក្អកឬកណ្តាស់
- ចៀសវាងប៉ះភ្នែកច្រមុះនិងមាត់របស់អ្នកតាមដែលអាចធ្វើទៅបាន
- សម្អាតលើផ្ទៃនៃវត្ថុ ដូចជា តុ ប្រកាន់ដៃទ្វារ ទូរស័ព្ទចល័តនិងវត្ថុប្រើប្រចាំថ្ងៃផ្សេងៗទៀត។
- ប្រសិនបើអ្នកក្អក គ្រុនក្តៅ ឬពិបាកដកដង្ហើម សូមទាក់ទងតាមការណែនាំរបស់ក្រសួងសុខាភិបាល។

៣. តើស្ត្រីមានផ្ទៃពោះគួរទៅទទួលការថែទាំផ្ទៃពោះមុនសម្រាល ឬចៀសវាងទៅមូលដ្ឋានសុខាភិបាល?

ស្ត្រីមានផ្ទៃពោះគួរបន្តទទួលការថែទាំក្នុងអំឡុងពេលមានផ្ទៃពោះ និងទៅមូល ដ្ឋានសុខាភិបាលដើម្បីសម្រាលកូន ។ ទោះបីជាមានការរាតត្បាតនៃជំងឺកូវីដ-១៩ក៏ដោយ ស្ត្រីចាំបាច់ត្រូវទៅពិនិត្យផ្ទៃពោះមុនពេលសម្រាលនិងសម្រាលកូននៅមូលដ្ឋានសុខភិបាលដើម្បីសុខភាពរបស់ខ្លួននិងទារក។

៤. ប្រសិនបើស្ត្រីមានផ្ទៃពោះមានរោគសញ្ញាដូចជាក្អក ក្តៅខ្លួនឬពិបាកដកដង្ហើម តើស្ត្រីគួរធ្វើអ្វីខ្លះ?

ស្ត្រីមានផ្ទៃពោះដែលមានរោគសញ្ញានៃការឆ្លងជំងឺកូវីដ-១៩ គួរទៅមូលដ្ឋានសុខាភិបាលដែលនៅជិតបំផុតដោយ ៖

- ស្ត្រីគួរតែចៀសវាងការប្រើមធ្យោបាយធ្វើដំណើរសាធារណៈ ត្រូវទំនាក់ទំនងរថយន្តសង្គ្រោះបន្ទាន់ឬរថយន្តឯកជន។ ស្ត្រីត្រូវជូនដំណឹងដល់អ្នកបើកបររថយន្តសង្គ្រោះបន្ទាន់ដើម្បីឱ្យគាត់ចាត់វិធានការបង្ការសមស្របនិងជូនដំណឹងដល់មូលដ្ឋានសុខាភិបាលជាមុន។
- ស្ត្រីគួរតែប្រើម៉ាស់ឬបិទច្រមុះនិងមាត់របស់ពួកគេពេលមានទំនាក់ទំនងជាមួយអ្នកបើកបររថយន្តសង្គ្រោះឬបុគ្គលិកនៅមូលដ្ឋានសុខាភិបាល។
- ស្ត្រីគួរតែចៀសវាងការទាក់ទងជាមួយអ្នកជំងឺផ្សេងទៀតនិងសាច់ញាតិរបស់ពួកគេ ហើយត្រូវរង់ចាំការណែនាំរបស់បុគ្គលិកសុខាភិបាលអំពីកន្លែងដែលត្រូវទៅនិងអ្នកដែលត្រូវជួប
- ក្នុងករណីបន្ទាន់ដូចជា មានការឈឺចាប់ក្នុងអំឡុងពេលឈឺពោះសម្រាល មានបញ្ហាណាមួយដូចជាការធ្លាក់ឈាម ប្រកាច់ជាដើម ពួកគេត្រូវតែជូនដំណឹងដល់បុគ្គលិកសុខាភិបាលជាបន្ទាន់អំពីបញ្ហានេះ។

៥. តើជំងឺកូវីដ-១៩ អាចបង្កបញ្ហាដល់ការមានផ្ទៃពោះបានដែរឬទេ?

មិនមានភ័ស្តុតាងណាដែលបង្ហាញថាជំងឺកូវីដ-១៩ នឹងបង្កបញ្ហាដល់ការមានផ្ទៃពោះទេ។

៦. តើជំងឺកូវីដ-១៩ អាចឆ្លងពីម្តាយដល់ទារកក្នុងផ្ទៃឬទារកទើបនឹងកើតដែរឬទេ?

រហូតមកដល់បច្ចុប្បន្នជំងឺកូវីដ-១៩នេះមិនត្រូវបានគេរកឃើញនៅក្នុងទឹកភ្លោះឬទឹកដោះម្តាយទេ។

៧. តើស្ត្រីមានផ្ទៃពោះដែលមានការសង្ស័យឬត្រូវបានបញ្ជាក់ថាមានជំងឺកូវីដ-១៩ ត្រូវការសម្រាលដោយការវះកាត់ដែរឬទេ?

អង្គការសុខភាពពិភពលោកបានបញ្ជាក់ថា ការសម្រាលដោយការវះកាត់ ត្រូវធ្វើឡើងតែនៅពេលមានតម្រូវការផ្នែកវេជ្ជសាស្ត្រតែប៉ុណ្ណោះ។ ជំងឺកូវីដ-១៩មិនមានផលប៉ះពាល់អ្វីដល់របៀបនៃការសម្រាលឡើយ។

៨. តើម្តាយដែលមានឬសង្ស័យថាមានជំងឺកូវីដ-១៩អាចបំបៅកូនដោយទឹកដោះម្តាយរបស់ខ្លួនបានឬទេ?

ស្ត្រីបំបៅដោះកូនមិនគួរត្រូវបានបំបែកចេញពីទារកទើបនឹងកើតរបស់ពួកគេនោះទេ ព្រោះមិនមានភស្តុតាងណាមួយបង្ហាញថាជំងឺកូវីដ-១៩អាចចម្លងតាមរយៈទឹកដោះម្តាយបានទេ ហើយម្តាយអាចបន្តបំបៅកូនដោយទឹកដោះបាន។ ម្តាយដែលមានរោគសញ្ញាជំងឺកូវីដ-១៩អាចបំបៅដោះទារកបានលុះត្រាតែពួកគេត្រូវអនុវត្តការប្រុងប្រយ័ត្នដូចខាងក្រោម ៖

- ពាក់ម៉ាស់នៅពេលកំពុងបីទារកនិងបំបៅដោះកូន
- លាងដៃមុនពេលប៉ះពាល់ ឬបីទារក
- សម្អាតទីកន្លែងជាប្រចាំ

ប្រសិនបើស្ត្រីឈឺខ្លាំងមិនអាចបំបៅកូនបាន ស្ត្រីត្រូវបានលើកទឹកចិត្តក្នុងការច្របាច់ទឹកដោះដើម្បីផ្តល់ឱ្យទារក ដោយអនុវត្តការប្រុងប្រយ័ត្នដូចខាងលើនិងត្រូវសម្អាតពែង ស្លាបព្រាដែលត្រូវប្រើក្នុងការបញ្ចុក។